דבר

העיתונות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ד', י"ד בחשון תשל"ה, 30 באוקטובר 1974 ● גליון 15123

קרא ב"דבר":
- איפה המולדת של הפלשתינים / א.ל. אבנרי
- אמריקאים הולכים לבחירות / נחום ברנע
- אל הסופרים העבריים / אנטון שמאס
- קריאות ביניים / חיים איזק
- שורש הרעה / ברל רפטור
- בישובי המיעוטים / יואל דר
- להוריד את רמת החיים / רן כרמון
- עכשיו / עמ' 9
- מדריך לבידור, ברידג' וביקורת קולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

מעונן חלקית עם ירידה בחום ועליה בלחות.

ירושלים 15—24, נהריה 17—27, צפת 16—22, חיפה 19—26, טבריה 19—28, נצרת 16—24, עפולה 18—27, השומרון 17—25, תל־אביב 17—26, לוד 17—27, יריחו 19—31, עזה 18—20, באר־שבע 17—28, אילת 19—32, מפרץ שלמה 20—32.

304

1288 סמ"ק, 70 או 80 כ"ס,
הנעה קדמית, בדגמי נוסעים, סטיישן וספורט.

PEUGEOT

היום 12 עמודים ● המחיר 1.05 ל"י

הכנסת תאשר היום הרחבת הממשלה

שלושת שרי המפד"ל: בורג (פנים) רפאל (דתות) וחזני (סעד); במערך הובעה מורת־רוח על אי הוספת עוד שר מהעדות

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר"

הכנסת תאשר היום את הרחבת הממשלה על ידי צירוף שלושה שרים מטעם המפד"ל. אתמול אישרה הממשלה בישיבה מיוחדת את צירופם של שלושת השרים — יוסף בורג כשר הפנים, יצחק רפאל כשר הדתות ומיכאל חזני כשר הסעד.

בכך ייפסק מינויים של שר המשפטים חיים צדוק כשר הדתות, שר המשטרה שלמה הלל כשר הפנים, ושר הבריאות ויקטור שם־טוב כשר הסעד.

ראש הממשלה יצחק רבין הדגיש אמש בישיבת סיעת המערך בכנסת, כי ההודעה בכנסת היום איננה הודעה על ממשלה חדשה, אלא על צירוף מספר שרים לממשלה הנוכחית על בסיס קווי־היסוד וההסכמים הקואליציוניים הקיימים.

חתימת ההסכם

אתמול אחר־הצהריים, לפני ישיבת הממשלה, נתכנסו שותפי הקואליציה וחתמו על ההסכם הקואליציוני הזהה להסכם שנחתם עם הקמת הממשלה בראשותה של גולדה מאיר, בשינוי אחד בסעיף הנוגע לענין הגיור. בסעיף זה נאמר, שוועדת השרים לענייני גיור אף תבדוק, תוך שלושה חדשים, הצעות להשהיית רישום במרשם האוכלוסין תוך משך עבודת הוועדה. כל החלטה בעניין זה חייבת להיות מוסכמת על כל חלקי הקואליציה.

בטקס החתימה השתתפו מטעם מפלגת העבודה: ראש הממשלה יצחק רבין, השרים חיים צדוק וגד יעקובי, מזכיר המפלגה מ. ארמי וסגנו א. גיבלבר; מטעם מפ"ם השר ו. שם־טוב וכן המזכיר מ. תלמי והמזכיר המדיני נ. פדר. מטעם המפד"ל השרים המיועדים ד"ר י. בורג וד"ר י. רפאל, מזכיר המפלגה צ. ברנשטיין וחה"כ א. אברהמוביץ.

מטעם ל"ע השתתפו בטקס השרים מ. קול וג. האוזנר וחברי הכנסת י. גולן וי. שערי.

תקווה שר"ץ לא תפרוש

השר מ. קול הביע תקווה ששולמית אלוני תצטרף היום להרכבה, וזאת גם אמר מזכ"ל מפ"ם מ. תלמי. ובעקבות דבריו אמר ראש הממשלה י. רבין כי הוא מקווה שר"ץ לא תפרוש משום שאין סיבה לכך. גם בישיבת הממשלה הביעו השרים את משאלתם בפני שולמית אלוני, כי לא תפרוש מן הממשלה. ראש הממשלה חזר על כך בישיבת סיעת המערך. הוא אמר כי הוא רוצה בהישארות ר"ץ, כי יש לנו ענין בבסיס פרלמנטרי רחב בכל האפשר. הוא מסר כי הציע לשולמית אלוני את תיק התקשורת, הוסיף כי יצטער, אם קיבל כר"ץ תשובה שלילית.

בישיבת הממשלה נמנעו מהצבעה השרה שולמית אלוני והשר שלמה הלל.

מחאה על אי־מינוי שר נוסף מנציגי העדות

ש. הלל נבגש במחאה על כך שראש הממשלה לא קיים את ההבטחה להוסיף עוד שר מנציגי העדות. בישיבת סיעת המערך העלתה את הנושא חברת הכנסת נוזהת קצב. ראש הממשלה הזה כי קיימת הבטחה, אך אמר כי אין כל אפשרות להגדיל עוד יותר את כספו השרים. והוא היה מרוצה אילו ניתן להקטין את מספרם. במחאה על אי־קיום ההבטחה נבנעו מהצבעה בסיעה על אישור

(סוף בעמ' 2, טור 4)

ר"ץ החליטה להשעות הפרישה

מאת א. כיתי, סופר "דבר"

במועצת התנועה לזכויות האזרח (ר"ץ) הוחלטה אמש בהצבעה ברוב של קול אחד — כששולמית אלוני נמנעת — שלא לפרוש מהממשלה 26 הצביעו נגד פרישה ו־25 בעד.

ההחלטה על אי־פרישה נתקבלה למרות שבעיון דיברה שולמית אלוני בעד פרישה וכן היה בדעה זו ח"כ בועז מואב ואחרים. בחלק הראשון של הישיבה מסרה שולמית אלוני דו"ח על פגישותיה אתמול עם ראש הממשלה בירושלים ועל כך שראש

ברגע האחרון

הממשלה הפציר בה שלא לפרוש.

לאחר ההצבעה נשארו ראשי ר"ץ לנסח את החלטת המועצה וכן לדון בהצעה של רבין שאלוני תקבל את תיק התקשורת.

ההחלטה

בהחלטה נאמר, כי לנוכח פנייתו של ראש הממשלה לר"ץ, לאור הבטחותיו לפעול בדרכי הריאורגניזציה במשרדי הממשלה תוך חדשיים, ושנוסח ההחלטה של ועדת הגיור יחייב את כל חלקיו — החליטה ר"ץ להסמיך את הסיעה בכנסת להמשיך את הבירור על האפשרות להישאר בממשלה.

הגיעה המשלחת הכלכלית מארה"ב

רבינוביץ' יבקש להרחיב ההשקעות ולסייע ליצוא הישראלי לארה"ב

מאת אברהם קושניר, סופר "דבר"

שר האוצר יהושע רבינוביץ אמור להיוועד הבוקר בלשכתו עם המשלחת הכלכלית מארה"ב, שבראשה עומד עוזר שר האוצר האמריקאי ג. פרסי, לשיחות בענייני השקעות, סחר הדדי ואספקת חומרי גלם.

במרכז הדיונים יעמדו בירורים נוספים בשאלת הגברת היצוא הישראלי לארה"ב. לאור המשך הדילול המדאיג ביתרות מטבע החוץ של ישראל והצורך החיוני בשיפור מאזן התשלומים.

שר האוצר יסקור את ההתפתחויות שחלו במשק בחדשים האחרונים ואת ההחמרה במצבו. המדגישה את הצורך הדחוף בסיוע אמריקאי כלכלי.

מכירות לרשויות ממשלתיות בארה"ב

בין הנושאים שיעמדו לבירור בשיחות בתחום זה, בקשת ישראל מארה"ב, למתן סיוע במכירת סחורות לרשויות ממשלתיות בארה"ב. רשויות אלו נוהגות עתה לקנות תוצרת אמריקאית בלבד. ישראל מבקשת הנהגת שינוי במצב זה.

לבד מכך, תבקש ישראל [illegible] לבקשתה, שגופים ממלכתיים בארה"ב יתנו ערבויות כספיות למשקיעים מארה"ב המוכנים להשקיע בארץ.

תוצג תמונה מלאה

נראה, שבפני האמריקאים תוצג תמונה מלאה על הצעדים הכלכליים הננקטים בארץ, במגמה לשפר את מאזן התשלומים וכדי לשכנעם, שישראל עושה כל שביכולתה להגדיל את כמות מטבע החוץ שלה. ואולם יחד עם זאת, כך מסתבר מהנתונים על הגרעון במאזן התשלומים והחוב הלאומי, לא תוכל ישראל לפתור את בעיותיה בכוחות עצמה והיא תהיה זקוקה לסיוע אמריקאי נרחב.

(סוף בעמ' 2, טור 8)

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז ירושלים

ישיבת מועצת המחוז

בהשתתפות הח' יצחק רבין, ראש הממשלה

תתקיים היום, יום רביעי, י"ד חשון תשל"ה, 30.10.74, בשעה 19.00 בבית אלישבע, רח' אלעזר המודעי 4, ירושלים.

לידיעת המוזמנים

לישיבת ועד הפועל
של מועצת פועלי ת"א־יפו

הישיבה תתחיל בשעה 7 בערב

ולא בשעה 6 כפי שצויין בהזמנה.

במלאת שנה למותה של חברתנו

יפה זבולון ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום חמישי, ט"ו חשון תשל"ה, 31.10.74 בשעה 14.30
בבית העלמין בקבוצת גבע.

המשפחה
ובית גבע

חילופי אש בין ספינת חיל־הים לצבא לבנון

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

ספינת חיל הים, שהיתה בסיור שיגרתי, הותקפה באזור ראש הנקרה אתמול בשעות הצהריים באש מרגמות שנורתה לעברה מתחום לבנון. הספינה ואנשיה לא נפגעו והם השיבו באש לעבר מקור הירי.

בסך־הכל נורו לעבר הספינה שמונה פגזי מרגמה ובכל הנראה נורתה האש על ידי הצבא הלבנוני ולא על־ידי יחידה של מחבלים.

דובר צה"ל אישר אתמול בתשובה להודעה לבנונית, כי יחידת סיור של צה"ל נכנסה אתמול כמה עשרות מטרים לתחומה של לבנון.

שלושה מחבלים נהרגו בהיתקלות בגליל העליון

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

שלושה מחבלים, שחדרו מלבנון לתחום ישראל מצפון לקיבוץ יפתח שבגליל העליון, נהרגו אתמול בקרב קצר שהתפתח בינם לבין יחידה של צה"ל. לא היו נפגעים לכוחותינו.

עקבות הכניסה של חוליית המחבלים נתגלו אתמול בשעות הבוקר המוקדמות. הדבר היה לא הרחק ממצפה־פאר מצפון לקיבוץ יפתח. מייד עם גילוי העקבות, נכנסו יושבי האזור והעיירה קרית־שמונה לכוננות גבוהה. הוגברה השמירה במיוחד על מוסדות ציבור כגון בתי־ספר וגני־ילדים.

ביקשו לפגוע בתחבורה בכביש הצפון

בד־בבד החל כוח של צה"ל במירדף אחר החוליה. המירדף היה בשטח הררי שהוא סלעי ובו צמחיה רבה. סמוך לשעות הצהריים נתגלו שלושת המחבלים כאשר הם מסתתרים מאחורי עץ באחת הוואדיות לא־הרחק ממקום החדירה. אנשי הכוח של צה"ל ושלושת המחבלים פתחו כמעט באותו זמן

(המשך בעמ' 2, טור 1)

על הפרק: פיסגה בהשתתפות מצרים, סוריה, ירדן ואש"ף

סיוע מדינות הנפט למדינות העימות: 2.35 מיליארד ד'

מאת סופר "דבר" לענינים ערביים

עד לשעת כתיבת הגליון, אחרי חצות, לא פורסמו החלטות הסיכום של ועידת רבאט, אף כי חלק מראשי מדינות ערב כבר חזרו לבירותיהם. לכן, לא הוסר הערפל לגבי פיסוק ההסדר שלפיו הסכים המלך חוסיין להכיר באש"ף כאחראי לגדה המערבית ונודע רק, כי סכום הסיוע שיאושר למדינות העימות מצד מדינות הנפט יסתכם ב־2.35 מיליארד דולאר הן לצרכים צבאיים והן לתכניות כלכליות.

אך לא ברור האם סכום זה כולל או נוסף על סכומים שכבר הובטחו על־ידי סעודיה, כוויית ומדינות אחרות. נמסר, שסוריה ומצרים יקבלו מיליארד דולאר כל אחת, ירדן — 250 מיליון דולאר ואש"ף יזכה בהקצבת שיא עבור — 100 מיליון דולאר. דרישת סוריה, כי מדינות הנפט יאשרו סיוע כספי בסך 13.35 מיליארד דולאר — נדחתה במהירות על־ידי פייסל מלך סעודיה.

חוסר הבהירות בנוגע להסדרים הקשורים בהחלטה על מעמד אש"ף (ראה עמוד 3) עדיין נמשך. ברור רק, כי מתכננים לכנס ועידה מורכבת בהשתתפות נשיא סאדאת, גנראל אסד, המלך חוסיין ויאסר ערפאת להסדרת התיאום בין ירדן ואש"ף.

יתכן שבפורום זה ידונו בפרטי נוסחת היחסים שבין ירדן לאש"ף להבא וכן בשאלת הייצוג בז'נבה.

בישיבת הנעילה הפומבית הצהיר הנשיא סאדאת, כי ברבאט "הושגה התבונה נצחון מזהיר" ובמיוחד שיבח את חוסיין ואת ערפאת.

ערפאת אמר, כי היתה זו "נקודת מפנה היסטורית" לגבי הפלשתינאים והביע תקוה ש"בקרוב ניפגש בירושלים".

"ירדן לא תשתתף בהידברות שיחות זמניות"

ואולם לאחר שעות ארוכות של שתיקה וחוסר תגובה מצד ירדן אמר אמש פקיד רם־דרג בפמליה של חוסיין, כי ירדן אינה רואה אפשרות להשתתף בשלב הבא של שיחות [illegible]. מהצהרה זו משתמע לכאורה, כי חוסיין, יממש, בכל זאת, את איומו לפרוש מכל השיחות להסדר ואת [illegible] כי זה הושגה הסכמה בנושא זה. גם הסורים וגם המצרים הביעו רצון שירדן תשתתף בדיונים.

ירדן שומרת על שתיקה

להוציא הצהרה קצרה זו שומרים כלי התקשורת הירדניים על שתיקה וממשיכים לשדר את התוכן המלא של נאום חוסיין בישיבת הפיסגה שלשום (אשר תמציתו הובאה במהדורה השניה של "דבר" אתמול). בנאום זה אמר חוסיין, בין היתר, כי אין לכפות

(המשך בעמוד 2, טור 7)

רבין: לא להיחפז בתגובה על רבאט

מאת חגי אשד, כתב "דבר"

ראש הממשלה יצחק רבין אמר אמש בישיבת סיעת המערך בכנסת, כי "ההחלטות הן משמעותיות ביסודן מהיבטים מדיניים ולא "תגובה מהמותן". הממשלה תצטרך לשקול את הנושא לפני שתביא את עמדתה לדיון בכנסת". ראש הממשלה אמר גם כי צפויה תקופה קשה ותמורות לאו דווקא חיוביות.

דובר משרד החוץ פירסם אמש הודעה שגם בה נאמר כי החלטות ועידת רבאט יחייבו דיון ועיון מדוקדק כאשר יודעו. עם זאת חזר הדובר כחוש על העמדה הישראלית, העקרונית, כפי שהובעה בכנסת על־ידי שר החוץ יגאל אלון וכן בסיכום הדיון בכנסת לגבי החלטת־עצרת או"ם בענין אש"ף. בהחלטות אלה נאמר כי ההחלטה היא בלתי חוקית ולא תחייב את ישראל וכי הכנסת דוחה ומוקיעה את החלטת עצרת או"ם בענין אש"ף.

קיטינג נפגש עם אלון

שגריר ארה"ב בישראל קנת קיטינג נפגש אתמול לפי בקשתו עם שר החוץ יגאל אלון ולא כן הנמסר הוא, כי בפגישה זו הוחלפו התרשמויות חלקיות ראשונות על ועידת רבאט וכן על מועד ביקורו

(המשך בעמוד 2, טור 8)

קיסינג'ר יבקר באיזור חרף החלטות הפיסגה הערבית

פורד מעלה אפשרות שיחות בין ישראל לאש"ף

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — ד"ר קיסינג'ר לא יבטל, כנראה, את ביקורו במזרח התיכון על אף החלטות ועידת רבאט — כך מסרו פקידים אמריקאיים, בעקבות התגובה של הנשיא פורד על החלטות הוועידה.

הנשיא, שדיבר במסיבת עיתונאים בבית הלבן, חזר ואמר שלמרות ההחלטות "חייב להיות המשך בשיחות בין ישראל למצרים, ישראל לירדן או אש"ף וישראל לסוריה. חייבת להימשך המגמה של השגת הסדר ישראלי ערבי משום שהדבר חיוני לשלום המזרח התיכון ואולי גם לשלום העולם כולו", אמר פורד.

בתחילת דבריו אמר הנשיא, כי ההחלטה "עלולה או לא עלולה..." פורד נמנע מלסיים את המשפט שנועד, כנראה, להבהיר את הנזק שבהחלטה.

פגישת דיניץ עם סיסקו

אמש סמוך לחצות לפי שעון ישראל עמד להיוועד השגריר שמחה דיניץ ועוזר שר החוץ ג'וזף סיסקו. שגרירות ישראל הודיעה, שהפגישה נקבעה עוד לפני ההחלטה ברבאט. עם זאת אין ספק שהנושא העיקרי שלה יהיה השפעת ההחלטה על סיכויי פתיחת סיבוב חדש של שיחות בין ישראל למצרים ועתיד המו"מ עם ירדן.

פקידים אמריקאיים הדגישו אתמול, שהניסוחות של ההחלטות, כפי שהגיעו לידיהם, משאיר למצרים מרחב מסויים לתמרון ואיננו מחסל לחלוטין את הסיכויי להמשך הסיבוב. לדבריהם, לא ברור אם קיבלה מצרים מנדט להמשיך בשיחות על הסדר ביניים בסיני. לא ברור גם אם נסגרה הדרך בפני שיחות ישראליות־ירדניות. כאשר ירדן מופיעה מטעם אש"ף. הם הוסיפו כי כדאי להמתין ולברר מה יהיה חלקה של מצרים בגיבוש ההחלטה ברבאט.

הותקף משרד אש"ף בניו־יורק

ניו־יורק, (יופ"י). — שלושה צעירים חדרו אמש למשרדי אש"ף בניו יורק, הלמו בציבור בראשו של סגן מנהל המשרד וירו לפחות יריה אחת שפגעה בקיר.

פקיד אש"ף, חסן רחמן בן 30, הועבר לבית חולים לאחר שנפגע בראשו ובגבו.

אלמוני טילפן למשרדי "י.פ." ואמר, כי ההתקפה בוצעה על ידי "יחידת־מחץ של ההתנגדות היהודית המזויינת". "התשובה היהודית לטרור היא טרור נגדי", אמר.

במהלך ההתקפה נותקו הטלפונים במשרד אש"ף המורכב מחמישה חדרים בקומה השלישית. התוקפים גרמו נזק לרהיטים ופיזרו מסמכים.

רחמן טען, כי אחד התוקפים השתתף בהפגנה שנערכה בעבר מטעם "הליגה להגנה יהודית".

עו"ד א. שפאר יחקור השקעות החב' לישראל

מאת סופר "דבר"

מבקר המדינה מינתה את עורך־הדין ארנולד שפאר כחוקר מיוחד לענין ההשקעות של כספים ישראליים בחו"ל על־ידי "החברה לישראל" ועל־ידי גופים מבוקרים אחרים. המינוי אושר אתמול על־ידי ועדת הכנסת לענייני ביקורת המדינה.

על־פי החוק, יהיו לחוקר סמכויות על־פי חוק ועדות החקירה.

מבקר המדינה הסביר, כי מר שפאר עוסק זה כמה שבועות באינטנסיביות בבדיקות בגופים המבוקרים על־ידו בענינים הקשורים בהשקעות כספים ישראליים בחו"ל. בעיקר כל מה שהתעורר סביב הענין של "החברה לישראל" אבל לאו דווקא רק חברה זו. מינוי החוקר נדרש כיוון שנושא זה מחייב שימוש באמצעים אינטנסיביים, בגלל מורכבותו והיקפו, וכן דורש הזמנת עדים וחקירתם.

בתשובה לשאלת חה"כ י. מודעי (ליכוד) אמר מבקר המדינה, כי על־פי החוק, אם תעלה החקירה חשש למעשים פליליים, יובא הענין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה.

לחברינו
צפורה ואליעזר גולדפרב
שפע ברכות ואיחולים
לנשואי אבי עם בח"ל
מאחלים
חברת "הכורכים"

לאליעזר גולדפרב
ולרעיתו
מיטב ברכותינו ואיחולינו
לנשואי בנכם אבי עם בח"ל
מאחלת
הנהלת דפוס "דבר"

סובאניארג מגיע הערב לביקור רשמי

פאריס מקווה שההפגנות בישראל לא יהיו סוערות מדי

מאת סופרו המדיני של "דבר"

שר־החוץ הצרפתי ז'אן סובאניארג יגיע היום בלוויית רעייתו לביקור רשמי בישראל. הוא יתקבל בנמל התעופה על־ידי שר־החוץ יגאל אלון ורעייתו.

סובאניארג יתחיל מחר בבוקר את ביקורו בפגישה עם ראש הממשלה יצחק רבין בלשכת ראש הממשלה בירושלים שתארך כמתוכנן שעה וחצי. לאחר מכן ייפגש עם נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר. יערוך ביקור ב"יד ושם" ולאחר מכן יקיים ישיבת עבודה עם שר החוץ ומזכירות משרד החוץ. בערב יערוך אלון ארוחת ערב לכבוד האורח במלון המלך דוד.

ביום שישי יבקר האורח "בבית צרפת" באוניברסיטה העברית בירושלים ואחר מכן בשעות אחרי הצהריים ייצא לקיבוץ גינוסר עם רעייתו והפמליה וישארו במשק כאורחי שר החוץ עד שבת. הביקור יכלול שיט על הכינרת לאחר ארוחת הערב.

שר החוץ הצרפתי ייצא בשבת ולרגל השבת לא ייערך בנמל־התעופה כל טקס.

מאת ז'אק מוריס, סופר "דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"דבר"). — שר־החוץ הצרפתי ז'אן סובאניארג יוצא היום לביקורו בישראל ופקידים בפאריס אמרו, כי אין הוא מצפה ליותר מאשר קבלת פנים הוגנת אך צוננת בארץ.

פקידים צרפתיים מקווים, שההפגנות נגד סובאניארג לא יהיו סוערות יתר על המידה, כדי שלא יוטל צל נוסף על יחסי שתי המדינות, לאחר פגישתו של סובאניארג עם יאסר ערפאת בביירות.

העתון "לה־מונד" כתב אתמול, כי העובדה שסובאניארג יהיה בירושלים, ולא בתל־אביב, אינה בעלת משמעות רבה נוכח הצהרותיו האחרונות של הנשיא ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן בדבר הצורך במולדת לפלשתינאים. "אי ההבנות הצרפתיות המציינים את יחסי ישראל־צרפת לא יסולקו כנראה בעתיד הקרוב", כותב העתון.

סובאניארג יבקר בקריית שמונה

סופר "דבר" בגליל מוסר: שר החוץ הצרפתי סובאניארג שיבוא לישראל בסוף השבוע יבקר גם בקרית שמונה. נראה, שקריית־שמונה נבחרה לאחת מתחנות סיורו בישראל כדי להמחיש בפניו את מעללי הרצחניים של אש"ף שאנשיו רצחו שמונה עשר ילדים, נשים וגברים בקרית שמונה.

ראש עיריית קרית שמונה אברהם אלוני הוזמן למשרד החוץ, כדי לדון בהכנות לקבלת פניו של שר־החוץ הצרפתי.

עולי צפון אפריקה יפגינו

ועד הפעולה של התאחדות עולי צרפת וצפון אפריקה, בשיתוף גופים אחרים, מארגן הפגנה שתיערך בירושלים מול משרד החוץ מחר ב־4 אחה"צ, כדי למחות על מדיניותה האנטי־ישראלית של ממשלת צרפת ושר החוץ שלה ז'אן סובאניארג, ופגישותיו עם ערפאת.

נדחו 2 הצעות לביטול הביקור

אלון הזכיר בכנסת יחסי הידידות עם העם הצרפתי ומערכת היחסים הענפה

מאת סופר "דבר"

מליאת הכנסת דחתה אמש שתי הצעות דחופות לסדר היום שקראו לבטל את ביקורו של שר החוץ הצרפתי ז'אן סובאניארג בישראל.

את ההצעה הראשונה הגיש ח"כ אברהם ורדיגר (החזית הדתית התורתית) שקרא להוקיע את המדיניות האנטי־ישראלית של ממשלת צרפת, כפי שבאו רבים מקרב העם הצרפתי, על רקע פגישתו עם ערפאת והדברים שאמר לאחר מכן בזכות "מתינות" של ערפאת.

כן הזכיר ח"כ ורדיגר את הידיעה בדבר ביטול הופעתם של כמה שרים צרפתיים בקבלת פנים בפאריס לכבוד השר שלמה הלל על פי רמז מגבוה צרפת. ואת דרך הצבעתה של צרפת באו"ם בנושא אש"ף.

דברים חריפים הרבה יותר השמיע ח"כ חיים לנדאו (הליכוד) שמנה אחד אחד את הגילויים המודים במדיניותה של צרפת בעבר ובהווה. אחרי שבע שנים רצות ומרות קיווינו לשינוי — אמר ח"כ לנדאו. אף פעם לא ביקר שר צרפתי בישראל בעת כהונתו. לכן בירכנו על הביקור, אלא ששר־החוץ הצרפתי בחר "לאקף" אותו בביקור בארצות ערב ובפגישה הפגנתית עם יאסר ערפאת לאור זרקורי אמצעי התקשורת. לנדאו חזר על ההתבטאויותיהם של שר־החוץ סובאניארג והנשיא ז'יסקאר ד'אסטן בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים והבטחת מדינה לפלשתינאים.

ח"כ לנדאו קרא לבטל את הביקור ולהוקיע את [illegible] על עבודת ישראל לשגריר צרפת, אחרת הכלל הדרך לשאר מדינות אירופה אשר ירצו בקבלת הפנים של שפיח אדום וילכו בעקבות צרפת. לנדאו הביע על עמדתה הביקורתית של העתונות הצרפתית.

תשובת אלון

שר החוץ יגאל אלון אמר בדברי תשובתו, כי התרעומת מובנת. אך יחסי מדינות אינם ענין ל"ברוגז". "אני חייב להודות, כי במידה מסויימת אפשר להבין לרוח של בעלי ההצעות לסדר היום. יש בעמדות הדו־צדדיות שנוקטת ממשלת צרפת כדי לעורר תרעומת מובנת. ואינני מתכוון רק לפרקים העגומים שרשמה הממשלה הצרפתית הקודמת. אלא גם למהלכיה של הממשלה הצרפתית החדשה, זו שקמה אחרי הבחירות האחרונות לנשיאות. עם כל רצוננו הכן לגלות ולטפח כל ניצן שמשי לשיפור יחסי ההבנה הגומלין עם צרפת. אנו חייבים להתייחס למהלכים אלה בכל החומרה והסתייגות — הדגיש שר־החוץ.

ההצבעה בעצרת

דוגמה בולטת — ולצערי לא הדוגמה היחידה — למהלכים שליליים אלה היא הצבעת צרפת בעצרת או"ם בעד הזמנת ארגון הטרור והחבלה להשתתף בדיון על

(המשך בעמוד 2 טור 1)

הקפאת הבניה הוארכה בשנה

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

הוארכת תוקף צו הקפאת הבניה לתקופה של שנה נוספת, בניגוד למגמה הקודמת של הוארכת הצו רק עד יולי 1975 — מגמה זו מתמגנת בדיוני השרים הכלכליים. סיומת הצו החדש להקפאת הבניה, שיהיה בתוקף מה־1 בינואר, כבר התגבשה והיא תחתם כנראה עוד השבוע ע"י שר השיכון אברהם עופר בטרם ייצא לחו"ל.

בדיונים שמתנהלים במשרד השיכון מתגבשת המגמה להכניס כמה שינויים:

● לאפשר בניית בנייני משרדים לאור מצוקת הדיור בבירה.

● נכים בדרגת נכות מעל ל־100% יוכלו לבנות ביתם ללא הגבלה.

● ישונה הסיווג של מעונות הסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה. הם ייחשבו מעתה למבנה מגורים ויותר בנייתם.

● הצו החדש יחלק את המדינה לשני אזורים. אזור אחד יכלול את מרכז המדינה בתוך זה את חיפה הקריות (בלי עכו), חדרה, השרון, פתח־תקווה, תל־אביב ורחובות. באזור תיאסר לחלוטין בניית דירות ששטחן יותר מ־110 מ"ר וכן הקמת מבני ציבור. ואילו ביתר חלקי הארץ, בכלל זאת עיירות הפיתוח, תוכל ועדת המומחים להתיר בניית בתים בדירים ששטחם יותר מ־110 מ"ר בשיטות בניה שייקבעו או לצרכים של משרד השיכון.

● ועדת המומחים תוכל להתיר במקרים מסויימים בניית מוסדות ציבור כבתי־ספר, מוסדות בריאות, דת וחנויות. הוועדה גם תוכל לאפשר בניה כתוספת. כאשר הדבר מתבטא בחסכון של חומרים וכוח־אדם בצורה משמעותית.

תן
לה־
להגיע בזמן לילדה...

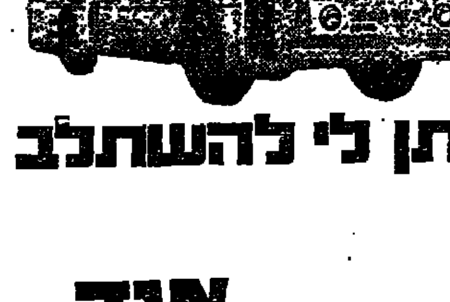

תן לי להשתלב בתנועה!

אגד המחלקה ליחסי ציבור

هكذا من الاصل

וושינגטון מאשרת עסקת נשק במיליארדי דולר עם סעודיה

מאת נחום ברנע
סופר „דבר" בארה״ב

דובר משרד החוץ האמריקאי אישר אתמול, למעשה, שארה״ב הציעה לסעודיה לרכוש ב־10 השנים הבאות נשק משוכלל בארה״ב במיליארדי דולרים.

הדובר אמר, שידיעות שפורסמו בנושא זה מתייחסות ל„סקר" שערך מטה ההגנה על צרכי הנשק של סעודיה, ועדיין לא אושרה שום הצעת רכישה לסעודים. עם זאת הוסיף, שאם יאשרו הסעודים את המלצות הסקר — יקבלו את הנשק.

העיסקה כוללת:

● הקמת ארבע חטיבות משוריינות, הכוללות כל אחת שלושה גדודי חי״ר משוריינים.

● הקמת חטיבה נוספת אחת, הכוללת שלושה גדודי חי״ר.

● הקמת שני גדודי טנקים ובהם לפחות 440 טנקים.

● רכישת 26 ספינות קרב, בהן ספינות טילים, ספינות סיור ושולות מוקשים.

● מכירת מספר רב של מטוסי קרב חדישים, בהם גם מטוסי פאנטום, „י.פ.־16" או „וי.פ.־17".

תזכירים סודיים

פרטי העיסקה כלולים בשני תזכירים סודיים מה־13 וה־16 בספטמבר השנה, שנכתבו על־ידי עוזר שר החוץ סיסקו, אתרטון וג׳ורג׳ יסט, הממונה על הענינים המדיניים והצבאיים. התזכיר הראשון, שפרטיו הודלפו לעתונות, מגדיר את הצעת הרכש האמריקאית כתכנית שתאפשר לצבא הסעודי להרתיע תוקפנות, להביס אוייב, לסייע בשמירת הסדר הפנימי ולהתרום לתפקיד הממתן של סעודיה במזרח התיכון. התכנית חורגת בהרבה מ־300 מיליון הדולר שעליהם דובר כמסגרת לעיסקות הרכש עד עתה.

התכנית אושרה על־ידי סיסקו ובתחילת נובמבר ייפגשו בסעודיה נציגים אמריקאים וסעודים, כדי לדון בתשובה הסעודית לתכנית.

הידיעות על התכנית עוררו חשד, שסעודיה הבטיחה לקיסינג׳ר להוריד את מחיר הנפט תמורת הסכמתו לעיסקה זו. אך דובר משרד החוץ הכחיש אתמול חשדות אלה.

מו״מ עם לוב

בינתיים עיכב משרד החוץ אספקת שמונה מטוסי משא צבאיים מדגם „הרקולס" („סי. 130") ללוב — על כך מוסר „אוויאיישן ויק". לדבריו, יתכן שלוב תבטל בגלל הסירוב מו״מ עם חברות אמריקאיות על רכישת מערכת הגנה אנטי־אווירית ללוב בסכום של מיליוני דולרים.

סירובה של מחלקת המדינה לאשר רשיון ייצוא לחברה „לוקהיד", המייצרת את המטוסים, נומק, לדברי השבועון, בחשש שהמטוסים ינוצלו להעברת מחבלים להתקפות „פגע וברח" בישראל. לוב רכשה וקיבלה בפברואר 1970 שמונה מטוסי „הרקולס" ראשונים. העיסקה הנוכחית מגיעה לסכום של כ־65 מיליון דולר והלובים כבר שילמו את הכסף.

לוב ניהלה מו״מ עם חמש חברות גדולות, שלוש מהן אמריקאיות, חברה בריטית וחברה צרפתית לרכישת מערכות בקרה ושליטה עבור טילים נגד מטוסים. לוב מבקשת לשלב מערכות אלה בסוללות טילי ה„סאם" שלה, המוצבות לאורך חוף הים התיכון.

כוחות צה״ל סיימו התרגיל בבקעה

מאת כתב צבאי

התרגיל של צה״ל בבקעת הירדן נסתיים אתמול במיסדר חגיגי, שנערך למרגלות הר ההרודיון ליד בית־לחם, במעמד הרמטכ״ל רב־אלוף מרדכי גור, אלוף פיקוד המרכז יונה אפרת וקצינים נכבדים והחייל ראשי תא״ל דן שומרון.

בברכו את החיילים והמפקדים, העלה רב־אלוף גור על נס את היכולת והכשרון שגילו בביצוע המשימות שהוטלו עליהם.

אחד הקצינים הוותיקים אמר: „אני משרת כבר 9 שנים ביחידה, אך לא השתתפתי בתרגיל טוב, רציני ויסודי כמו זה, בו גם הפקנו את הלקחים ממלחמת יום־הכיפורים".

בתרגיל שנמשכו נטלו חלק כוחות חי״ר, ארטילריה, שריון וחיל־אוויר, סיירים ומילואים.

שר הבטחון שמעון פרס ביקר אתמול בחיל התותחנים של צה״ל, בלוויית הרמטכ״ל, מנכ״ל משרד הבטחון יצחק עידוני, העוזר לשר הבטחון אלוף (מיל.) מרדכי הוד, ראש אג״ם אלוף הרצל שפיר וקצינים בכירים בצה״ל.

בסיורו במיתקני החיל הוצגו בפני שר הבטחון ציוד־איכון ושיטות הדרכה שהונהגו בחיל.

לאחר סיורו נפגש שר הבטחון לשיחה בארוחת צהריים עם הסגל הבכיר של חיל התותחנים.

חשודה בזנות טוענת: רב־פקד וסמל משטרה היו בין לקוחותיה

מתווך־הדירות החיפני, החשוד בשידול פקידתו לזנות, שוחרר אתמול ממעצרו, לאחר שהפקידה הבת־לונה העידה בבית־המשפט המחוזי בחיפה על עיסוקה בזנות. היא טענה בעדותה, כי קצין בדרגת רב־פקד וסמל משטרה היו בין לקוחותיה, אך מאלה לא גבתה אתנן על־פי הוראת מעבידה, שאמר לה „לא לקחת כספים מאנשי משטרה".

מתווך־הדירות, מנחם פריג, בן 50, נעצר ביום ו׳ שעבר לחקירה ל־8 ימים. זאת, לאחר שבא־כוח המשטרה טען בבית־משפט השלום, כי המתווך העסיק במרוצת השנים 1972—74 פקידה צעירה בת 17 מנצרת, ושידלה למעשי זנות עם ידידיו ולקוחותיו.

בעדותה גוללה בפני השופט א.ד. בר את הקורות אותה מאז מחצית שנת 1972, כאשר החלה את עבודתה כפקידה במשרדו של המתווך ברחוב הרצל בחיפה. היא סיפרה, כי מעבידה הסכים לעזור לה בכל. אך כעבור ימים אחדים התחיל „להתעסק" אתה, וכעבור ימים לאחר־מכן קיים עמה יחסי מין. אחר־כך הציע לה לעבור לחדר ששכר בכרמל, עם כניסה נפרדת. הצעירה טענה, כי לאחר מכן החלה לשכב עם ידידיו של המתווך, תמורת כסף.

בעדותה במשטרה לא נרשמו שמות אנשי המשטרה

מאידך, טענה הנדה, כי בין הגברים שבאו אליה היו גם כאלה שמעבידה הורה לה לשכב עמהם חינם, וביניהם רב־פקד וסמל־ראשון במשטרה. הצעירה אמרה, כי בחקירתה במשטרה אמרה את שמותיהם של שני אלה, אבל חוקריה לא רשמו זאת בהודעתה. הצעירה טענה, כי הנאשם הרס את חייה מבחינה נפשית, אך לא הכריח אותה להתמכר לו תוך הפעלת איומים או כפיה אלא שיכנע אותה בדיבורים. „אני באתי מבית ולא ידעתי לאיזה חיים הוא מכניס אותי", אמרה.

סעודיה גורסת הוזלת־נפט סמלית

ר ב א ט. (א.פ.). — מנהיגי סעודיה הודיעו לראשי המדינות הנפט הערביות, כי הם מעוניינים בהוזלה „סמלית" של מחירי הדלק, אך לא יבקשו פעולה כזו באופן נפרד — אמר אמש מקור סעודי בוועידת הפיסגה הערבית.

היתה זו תגובה על הידיעה שפירסם אתמול „ניו־יורק טיימס", כי סעודיה תוזיל כבר בשבוע הבא את מחירי הנפט. מחיר חבית נפט כיום עומדת על 11.65 דולאר ולדברי העתון, תתבטא ההוזלה בפחות מדולאר לחבית. הוזלה חד־צדדית של המחירים מצד סעודיה מסוגלת לכפות הוזלה דומה גם על יצואני הנפט האחרים.

הצעת פייסל

הפקיד הסעודי אישר, כי המלך פייסל אכן מציע לקצץ את מחיר הנפט בשיעור של פחות מ־10 אחוזים. ואולם מקורות אחרים טוענים, כי פייסל מדבר על הוזלה בשיעור ניכר הרבה יותר.

סהיל הוחלף

בינתיים החליף הנשיא פורד את מנהל רשות האנרגיה הפדראלית של ארה״ב ג׳ון סהיל. במקומו יבוא מי שהיה עוזר שר המסחר אנדרו גיבסון. סהיל הוחלף על רקע תביעתו להגבלת המס על דלק ותביעותיו לנקוט צעדי חסכון נמרצים יותר. אישים בכירים במימשל, לרבות ד״ר קיסינג׳ר ושר האוצר ויליאם סיימון התנגדו לגישתו של סהיל והלה אמר השבוע, כי לא ישנה את דעתו, אפילו יצטרך לפרוש.

ספורט טוטו

טוטו

מינימום הפרס הראשון השבוע ב„טוטו" 250.000 ל״י

מינימום לכל הפרסים 550.000 ל״י

מחר — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

בפגישה עם ראשי הטכניון בחיפה

משל: על הממשלה להסביר המצב המשקי ולקבוע סדר־עדיפות ברור

מאת יוסף מיכלבסקי
סופר „דבר" בחיפה

מזכ״ל ההסתדרות ירוחם משל קרא אתמול לממשלה להכריז ללא דיחוי על תכנית חירום כלכלית נועזת, כמתחייב ממצב משק המדינה.

בפגישה עם ראשי הטכניון אמר י. משל, שהממשלה חייבת להסביר לעם „את מצבו המשקי של המדינה ולפתור את הקשיים הכלכליים ע״י קביעת סדרי־עדיפויות ברורים בחיי החברה ובניהול המשק, אשר יגרמו שינויים דראסטיים באורח־החיים בארץ".

י. משל אמר, שצריך לקדם את התעשיה ולהשוות את איכות יחידת התוצרת ומחירה לאיכותה ומחירה במערב־אירופה.

חשוב במיוחד לקבוע סדר עדיפויות חמור בשימוש במטבע־חוץ בתקופת החירום, לקדם תעשיות שתוצרתן תורמת מטבע־חוץ לקופת המדינה ולקצץ בשיעור דראסטי הקצבות מטבע־חוץ. מותר בתקופת חירום כלכלית להקציב ממטבע־החוץ רק לנוסעים בעניני עסקים ובשליחויות פוליטיות ולבטל הקצבות אלה לנוסעים לחו״ל באופן פרטי. הממשלה חייבת לבטל העדפות הניתנות לקבוצות שונות מסויימות כגון למנהלי חברות ציבוריות. צריך לפרסם את שכר המנהלים האלה ולבטל הטבות כגון נסיעות לחו״ל חינם וכדו׳, אמר מזכ״ל ההסתדרות.

אשר ליחסי העבודה וארגון העבודה בתעשיה, צריכים לחתור לשיתוף־פעולה בין העובדים להנהלות לשם הגברת הפריון. העובדים יכולים לתרום לכך ע״י נכונות מוגברת לניידות במסגרת המפעל, אולם ההנהלות חייבות לקצץ בהוצאותיהן.

ההסתדרות למדה לקחים מפרשת רוזנבאום

בהמשך דבריו אמר י. משל, כי הנסיון „למקד את הבעיה הכלכלית על מס ערך מוסף וקיצוץ בתוספת היוקר בשלושה אחוזים פירושו של דבר ללכת בשבילים צדדיים ולא בדרך העיקרית". הורדת רמת־החיים אינה יכולה לכלול 35 אחוזים של שכירים משוש־יכולת ובעלי משפחות מרובות ילדים.

בהתייחסו לפרשיות העסקים של טיבור רוזנבאום, הודיע י. משל, שההסתדרות למדה לקחים מהתפתחויות אלה והגישה השבוע לראש־הממשלה תזכיר מפורט ובו הצעותיה ורעיונותיה בדבר הנהגת רוויזיה כוללת בשיטות הניהול ובהגברת הבקרה בחברות ציבוריות. תוכן התזכיר יפורסם עד סוף השבוע.

„אינני מבין מדוע לא העבירה ועדת הכספים של הכנסת מיד את הפרשה למבקר־המדינה. ההסתדרות מסרה את דבר השקעות של סולל־בונה בחברות ואחזו למבקר ההסתדרות וכבר נקטו צעדים המתחייבים מלקחי הפרשה" — הדגיש י. משל.

באשר לאחריות נציגי ההסתדרות בדירקטוריונים של חברות ציבוריות, בהן להסתדרות בעלות חלקית, השיב י. משל שנציגים אלה היו מוגבלים בעבודתם. „צריך לבדוק אם השיטה לא היתה לקויה. במצב של שליטת שיטה פסולה — אין יסוד להאשים את הנציגים, הם לא יכלו להשפיע על ניהול החברות".

חורב: אין עודף מהנדסים

נשיא הטכניון עמוס חורב, שסקר את הישגי המיכללה, עמד על צרכי המשק והפריך את הטענות על עודף מהנדסים בארץ. הוא אמר שהתעשיה הישראלית, למעט תעשיה בטחונית, מעסיקה 1.5 אחוז של מהנדסים מכלל מספר העובדים. יש לשנות אופיה של התעשיה באמצעות לחץ מוסדי ממשלתי ועל־ידי דרישות מגבוה של הצרכנים המוסדיים כגון משרדי הבריאות, השיכון, קופת חולים ובאמצעות צרכנים פרטיים. אז תוכל התעשיה לשפר את איכות מוצריה, לעבור לטכנולוגיה מפותחת יותר ולהעסיק 6—12 אחוזים של מהנדסים — שיעור אוכלוסיית המהנדסים בתעשיה הבטחונית.

ירוחם משל סייר בטכניון והתעכב במיוחד באתר הבניה של מעון לסטודנטים משפחתיים, אשר נבנה בכספי תרומה מטעם האיגודים המקצועיים של ארצות הברית.

בפגישה עם שר החינוך

הפנתרים הציעו להקים מוסד חינוכי להכשרת מדריכים לנוער במצוקה

ראשי תנועת „הפנתרים השחורים", שנפגשו אתמול עם שר החינוך והתרבות א. ידלין, העלו בפניו הצעה להקים מוסד חינוכי מיוחד וראשון מסוגו, שנקלטו בו צעירים וצעירות בני 17—22 מאזורי מצוקה ויוכשרו אתנם להדרכה בקרב נוער הנמצא על סף העבריינות.

בפגישה שהתקיימה בלשכת שר החינוך בירושלים השתתפו מטעם „הפנתרים השחורים" שלום כהן, ראובן אברג׳יל וצורא קמלין. כן השתתף בפגישה יועץ שר החינוך ד״ר דן רונן.

מטרת המוסד החינוכי המוצע על־ידי ה„פנתרים" היא לקלוט בשלב ראשון כ־100 בני־נוער, הנמצאים על סף העבריינות וגם בעלי אינטליגנציה ונטיה להשתלב באורח חיובי בחברה הישראלית. נערים אלה יוחזקו במוסד חינוכי מיוחד למשך שנה שלמה, שבמהלכה ישלימו את השכלתם וילמדו את תורת ההדרכה. בתום הלימודים יחזרו הבוגרים־המדריכים לשכונותיהם ויעסקו שם בהדרכת נוער במסגרת חבורות רחוב וכדומה. „הפנתרים" שואפים לפתוח את המוסד הזה כבר בשנת הלימודים הבאה (תשל״ו).

משרד החינוך יבדוק

שר החינוך והתרבות אמר לנציגי „הפנתרים", כי הרעיון מעניין ויחודי וכי משרד החינוך יבדוק יחד עם ה„פנתרים" את האפשרויות למימושו.

בתום הפגישה סוכם, כי ימשכו המגעים בין אנשי תנועת „הפנתרים השחורים" לבין אנשי משרד החינוך והתרבות בעניין ההצעה.

ניקסון נותח

לונג ביץ׳. (ע.פ. ועפ״ע וע״ן). — הנשיא לשעבר ריצ׳ארד ניקסון עבר אתמול „ניתוח דחוף" כדי למנוע מקרישי הדם שברגלו השמאלית להגיע אל ליבו וריאותיו.

בתום ניתוח שנמשך 70 דקות, מסרו הרופאים, כי מצבו משביע רצון.

ראש ממשלת צרפת, ז׳אק שיראק, יבקר באיראן בדצמבר.

ערך הדינאר העיראקי הופחת אתמול בשיעור של כ־7 אחוזים לעומת הדולאר.

רבין: לא להיחפז

(המשך מעמוד 1)

של שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג׳ר בישראל ומהלכיו הצפויים לאחר הפיסגה ברבאט.

לפי המתוכנן קודם לכן, עמד קיסינג׳ר להתחיל את ביקורו המזרח־תיכוני ב־6 בנובמבר וייתכן כי פרטי ביקורו בישראל נקבעו אתמול בפגישה בין אלון לקיסינג׳ר.

מהרשמים והידיעות הקטועות שהגיעו אתמול על ההחלטות והדיונים בוועידת רבאט הצטיירה תמונה שלפיה ימשך התיווך האמריקאי בין ישראל לבין מצרים לגבי הסכם נוסף של נסיגה נוספת בסיני, שביצועה יחל לאחר פתיחת תעלת סואץ לשיט ותתכן האטה בלתי נמנעת בשיחות עם ירדן בהכנות המעשיות לחידוש ועידת ז׳נבה.

בירושלים הודגש, כי רשמים אלה עדיין טעונים בחינה מדוקדקת, כאמור, וכי רק עם בואו של קיסינג׳ר לארץ תתבהר יותר התמונה. מכל מקום לא נראה בשום מקרה, כי ישראל מתכוננת לשנות את התנגדותה העקרונית להסכמה לצירוף אש״ף לדיוני ועידת ז׳נבה. גם ארה״ב מצידה עדיין צריכה לעבור כברת דרך לא קצרה, לפני שתשנה את עמדתה הרשמית והמעשית בעניין זה. כך שהמגמה המשכית בקצב ההתקדמות לקראת הסדר כלשהו בחזית המזרחית של ישראל נראית עתה כאפשרות הריאלית ביותר.

הגיעה המשלחת

(המשך מעמוד 1)

סיבוב שיחות זה נערך לקראת ביקורם של השרים רבינוביץ ובר־לב בארה״ב באמצע החודש הבא.

הפוגה בפעילות הכלכלית

השיחות עם המשלחת האמריקאית יביאו להפוגה מה בפעילות הכלכלית בסוף השבוע. ככל שצפוי, תוגש הצעת התקציבים בתקציב לשנה הבאה לאישור הממשלה ביום א׳ הקרוב. ביום זה אמורה ועדת השרים לעניני כלכלה לאשר את הקצאת האשראי שליווה החלים, לתקופה של שלושה חדשים נוספים. דיונים בשאלה זו התקיימו אתמול באוצר בהשתתפות ראשי משרד המסחר והתעשיה ובנק ישראל.

הגיעה המשלחת

(ע). — המשלחת הכלכלית האמריקאית הגיעה אמש לישראל להמשך השיחות לקראת הסכם סחר, כלכלה ומסחר נרחב בין שתי המדינות.

ראש המשלחת גילד פוסט, אמר שהמשלחת הביאה עמה את תשובות ארצות־הברית להמלצות ולהצעות שהועלו על־ידי המשלחת הישראלית בסיבוב הקודם של השיחות בוושינגטון, לפני כשישה שבועות.

„התקדמנו יפה, אם כי עוד נדרשה עבודה רבה, עד שנגיע לסיכומים בין שרי האוצר השנים רבינוביץ וויליאם סיימון בוואשינגטון ב־18 וב־19 בנובמבר.

„זו נקודת שיא ביחסים בין ישראל לבין ארה״ב", אמר. בהזדמנות זו ציין, כי הושגה התקדמות בתחום עידוד להשקעות פרטיות בישראל.

אנו משתתפים באבלה הכבד
של הח׳ צפורה גוטנמכר
על מותו ללא עת של בעלה
מרדכי גוטנמכר ז״ל
ההנהלה והעובדים
בבית ההבראה בן־דורי (מגידו) חיפה

הכנסת תאשר היום

(המשך מעמוד 1)

הרחבת הממשלה ש. הלל וחברי הכנסת גוהות קצב, א. מיאל ודיק אמיר. נמנע ש. לוין, התומך בהקמת ממשלה אחודה לאומית. כל יתר חברי הסיעה הצביעו בעד הרחבת הממשלה, וגם הנמנעים הודיעו כי יצביעו בעד הממשלה במליאת הכנסת.

אליאב יימנע

חבר הכנסת לובה אליאב נעדר מישיבת הסיעה, ונפוצו שמועות כי יימנע היום מהצבעה.

רבין: הממשלה תתחזק

בדברו בישיבת הסיעה אמר ראש הממשלה יצחק רבין כי הוא שמח שהמפד״ל קיבל החלטה לא קלה. בתנאים קשים, החלטה אמיצה, לדעתו, להצטרף לממשלה ולקבל על עצמה את המשמעת הקואליציונית על בסיס קווי היסוד וההסכם הקואליציוני. הוא ציין את קיום הסעיף בהסכם הקואליציוני האומר כי קיום מו״מ עם ירדן, תובא הענין להכרעת הבוחרים רק לפני שלב החתימה. אם אחת ממפלגות הקואליציה תדרוש זאת. סעיף זה מחייב את כל שותפי הקואליציה מבחינת המשמעת. ראש הממשלה אמר כי הוא משוכנע שהרחבת הבסיס הפרלמנטרי והציבורי תחזק את הממשלה מול הבעיות שאנו עומדים בפניהן בתחום הבטחוני והמדיני, בתחום הכלכלי והחברתי ובקליטת יהודי ברית־המועצות.

בתשובה על שאלת אסתר הרליץ בענין גורל ההצעה להקים משרד לרווחה חברתית, הזכיר ראש הממשלה כי התחייב לשמור למפד״ל אותם תיקים שהיו בידיהם בממשלה הקודמת. הוא הזכיר כי החלטת ועדת השרים לא נתקבלה פה־אחד, ונדחה בממשלה, אולם הובהר למפד״ל כי הממשלה התחייבה לריאורגניזציה ולייעול והממשלה תפעל במגמה זאת.

בתשובה לב״צ חלפון, שהציע כי לא יתמנו סגני־שרים בממשלה, השיב ראש הממשלה כי הענין עוד לא נדון. עם זאת רמז, כי יינתן למפ״ם סגן שר נוסף.

נודע כי ראש הממשלה הציע למפ״ם לצרף את תיק התקשורת כתיק נוסף לאחד משריה. בנוסף סגן שר במשרד זה, או סגן שר באחד המשרדים הכלכליים: אוצר, מסחר ותעשיה, חקלאות או עבודה.

נראה כי הנטיה במפ״ם היא לבקש את תפקיד סגן שר העבודה והמועמד הוא חבר הכנסת אהרן אפרת.

המר: „בדמאיר יימנע"

בחוגי המפד״ל נודע, כי חבר הכנסת י. בדמאיר וח. הבר יימנעו היום מהצבעה ולא יצביעו נגד הממשלה.

מבקשים מרבין שר נוסף מעדות המזרח

לקראת הרחבת הקואליציה הממשלתית שיגרו נציגים של עדות המזרח, חברי מפא״י לשעבר, מברק לראש הממשלה יצחק רבין ולמזכ״ל מפלגת העבודה מאיר זרמי בבקשה למנות שר נוסף ושני סגני שרים מעדות המזרח. נוסח המברקים כדלקמן:

„בפגישה של מזכירות יוצאי ארצות המזרח במפלגה, בהשתתפות שרים, חברי כנסת, חברים בהנהלת המדריגה הספרדית ובוועדה המרכזת של ההסתדרות, הוחלט לפנות אליך בתביעה לבצע את ההבטחה שניתנה עם הקמת הממשלה החדשה ורצייתה בלשכת המפלגה, בענין מינוי שר נוסף ושני סגני שרים במשרדים, העוסקים בענייני רווחה.

אנו תובעים ביצוע ההבטחה עם הרחבת הקואליציה ומבקשים פגישה מיידית. כן סוכם גם לפנות אליך בהצעה להקים משרד נפרד לענייני רווחה.

על הפרק

(המשך מעמוד 1)

על הערבים הנדה הערבית שלטונה של אש״ף כפי שאין לכפות עליהם שלטון ירדני. הוא הדגיש, כי לא ייתכן שממשלת ירדן לא תוכל לדבר בשם אזרחיה הפלשתינאיים וקרא להזהר מלצמצם את בעיית הזכויות הפלשתינאיות בשאלת השטחים בלבד. „לא נרשה פגיעה בכבודנו ונטיל עליכם את האחריות ההיסטורית לתוצאות". אחר הכל באותו הרגע, שבו ערך חוסיין את הסקירה ההיסטורית בקשר לחלקה של ירדן בבעיה הפלשתינאית.

נראה כרגע, שאש״ף יזכה את מבוקשו של ממשלה גולה עד לאחר כינוס המועצה הלאומית הפלשתינאית. אישים שונים ב„פתח", כגון חאלד אל־חסן, הבהירו אתמול, כי ממשלה גולה כזו לא תורכב מראשי ארגוני המחבלים אלא תהיה כעין שלוחה דיפלומטית של אש״ף. ייתכן, שממשלה זו היא תצטרף, לפי תכניהם, לנהל את המו״מ הן עם חוסיין והן בדעוה בשם אש״ף אך בלי לחייב אותו בפירוש.

בינתיים הכחיש אש״ף רשמית, כי ערפאת סיכם עם חוסיין כ„פטריוט" או הסכים שנציגי אש״ף יכללו בממשלת ירדן לדמות.

החלטות הפיסגה צריכות להיכבד עכפי מזכ״ל הליגה הערבית במבוך ריאד והוא הצריך היה גם לקרוא את גילוי־הדעת שלפיו הפיסגה למחגי מתאגייני הזו הציונים בקריאה להכיר באש״ף בעת הדיון הקרוב בעצרת או״ם.

זנבר מזהיר: הבעיה הדחופה ביותר מניעת אזילת מלאי מטבע החוץ

מאת סופר „דבר" בכנסת

אזהרה חמורה מפני אזילת הרזרבות של ישראל במטבע־חוץ — השמיע אתמול נגיד בנק ישראל משה זנבר בישיבת ועדת הכלכלה של הכנסת. הוא אמר, כי הבעיה הדחופה והראשונית של ישראל היא כיום מניעת אזילת הרזרבות במטבע חוץ, והיא צריכה להדריך אותנו ביותר לאור הירידה הגדולה במטבע־חוץ שפקדה אותנו בשנת 1974.

מראשית השנה צומצמו הרזרבות במט״ח ביותר מ־750 מיליון דולאר והסכום הנמצא כיום ברשות בנק ישראל מספיק ללא יותר מאשר לשני חודשי יבוא אזרחי.

סכנה מפני תגובות־שרשרת

מ. זנבר ציין, כי חבל שלא ניצלנו את שנת 1974 כדי לשנות את אורח־חיינו ולצמצם את היבוא, ואסור שגם נבזבז את שנת 1975 בתיקון המצב בתחום מטבע־חוץ. הוא התריע קשות על השאננות השוררת בתחום מטבע־חוץ, לאור הגידול הרב בגרעון המאזן המסחרי ותיאר בפני הוועדה חזות קשה על העלול להתרחש במשק אם לא יינקטו אמצעים דראסטיים ביותר כדי להקטין את היבוא ולצמצם את הפער במאזן המסחרי.

מ. זנבר גם התייחס למשבר הכלכלי העובר בעולם בעקבות עליית מחירי הנפט, שעשוי להשפיע תמורות בעקיפין גם על המשק הישראלי ולגרום לשרשרת של תגובות כלכליות ופיננסיות, שלא תהיה לנו שליטה עליהן.

פיחות לא יביא תועלת

בתשובה לשאלת יו״ר הוועדה ש. תמיר, אמר הנגיד כי אין הוא מרוצה ביותר מהמשך קיום האשראי המכוון להון חוזר, ולדעתו צריך לבטלו לגמרי.

באשר לתועלת עקרונית של פיחות אפשרי אמר מ. זנבר, כי הוא אינו רואה שום תועלת ושום רווח שעשוי לצמוח ממנו למשק כלכלה, אם הוא נמצא בתנאי תעסוקה מלאה ואם אין סיכוי להגדלה ממשית של היצוא או להקטנת היבוא.

זנבר סבור, שכל הפעולות שעלינו לעשות על־מנת לשפר את המצב הכלכלי, הן לגבי הרזרבות במטבע חוץ והן לגבי האינפלציה, חייבות להיעשות בתחום המדיניות הכלכלית, שצריכה להיות נוקשה ביותר, ורק נקיטת אמצעים כאלה יוכלו לשנות את המציאות הקיימת.

נדחו שתי הצעות

(המשך מעמוד 1)

בה נקרא „שאלת פלשתין", בהבדל מרוב הבירות בארצות השוק האירופי המשותף. הסברנו ותבענו, כמובן, מן הממשלה הצרפתית שלא לתת יד למבקשי נפשה של מדינת ישראל, אך ללא הועיל. יתר על כן: לא עבר שבוע מאותה הצבעה באו״ם, ושר החוץ הצרפתי קיבל לשיחה במעונו הרשמי של שגריר צרפת בבירות — כלומר, על טריטוריה צרפתית — את ראש הארגון הקרוי „אש״ף", אותו ארגון המאחד כביכול את כל קבוצות המרוד הערביות, האחראיות למעשי הרצח והחבלה המפשעים ביותר — הוסיף אלון.

„ברצוני להזכיר כאן, כי כאשר נודע לנו, לפני מספר שבועות, על כוונת סובאניארג להיפגש עם ערפאת, פנינו מייד לנציגיה של ממשלת צרפת, גם בירושלים וגם בפאריס, במאמץ להניא אותה מהפגנה פוליטית יוצאת דופן זו, שכל כולה נזק ושלילה. הסבריו במשרד החוץ הצרפתי להצדקת מהלך זה לא שיכנעו אותנו בשום פנים, ואמרנו זאת מפורשות. ואילו מיבנינו שלנו — על ההשלכות השליליות שיש לפגישה כזו — נפלו, לצערי, על אזנים אטומות, הדגיש שר החוץ.

הוא הוסיף, כי במסיבת העתונאים שקיים ביום חמישי שעבר ציין הנשיא ז׳יסקאר ד׳אסטן שמדיניות צרפת במזרח התיכון מבוססת על רצונה לתרום לקידום ולקידומו של השלום באזור. מיותר, כמובן, לחזור ולהדגיש כאן, כי המדיניות המזרח תיכונית שנוקטת ממשלת צרפת בפועל, לא רק שאיננה מקדמת מטרה זו, לא רק שאין היא מגבירה את סיכויי השלום באזור, אלא, לצערנו, אף פוגעת בהם קשות. „אם אפשר להבין את רגשי התרעומת על המדיניות המזרח תיכונית של ממשלת צרפת אין לקבל בשום פנים, את המסקנה החפוזה שעלינו לבטל את ביקורו של שר החוץ הצרפתי". הוסיף שר החוץ. הוא אמר, כי דיאלוג בין ממשלות, אינו ענין להרגילי „ברוגז". „אנו מקיימים יחסים ומעוניינים בדיאלוגים, גם עם ממשלות שמדיניותן איננה מקובלת עלינו, אף יותר מזו של ממשלת צרפת.

במהלך דו־שיח זה, אין מקום ואין טעם, לוותר על ביקורו של שר החוץ הצרפתי בישראל — אמר שר החוץ. אין לוותר על ההזדמנות להפגיש אותו פנים אל פנים עם המציאות בארץ, ולהשמיע אותו, ובאמצעות אמצעי התקשורת שילוו אותו וזאת יתר קברניטי המדיניות הצרפתית, על משמעותה המדינית של מציאות זו.

יחסים בתחומים אחרים

שר החוץ הכיר, כי מעבר לחילוקי הדעות המדיניים קיימת בין צרפת לישראל מערכת ענפה של יחסים בתחומים שונים, כמו מסחר, תעשיה, תעופה, תרבות, מדע וכו׳ צרפת היא גם חברה מרכזית בקהיליה האירופית, אתה אנו מעוניינים לטפח את הקשרים.

שר החוץ הצרפתי בבואו אלינו לא רק כשליח ממשלתו אלא גם כנציג העם הצרפתי. מעבר ליחסים בין ממשלות שהן בנות חלוף, קיימים יחסים בין עמים. ומיותר להדגיש עד כמה העם בישראל, והעם היהודי בכללו, רוחשים הערכה, הוקרה וידידות עמוקה לעמה של צרפת, ומוב לדעת כי העם הצרפתי ברובו הגדול רוחש ידידות לישראל — אמר שר החוץ.

אנו מתכוונים לקבל את שר־החוץ הצרפתי בכבוד המגיע לנציגו של עם ידיד — אמר אלון ובנימוס הראוי לנציגה של כל מדינה שעמה מקיימת ישראל יחסים תקינים מאז היווסדה. לא נהסס לדון עם שר החוץ האורח על הנושאים החלוקים בינינו — בכל הכנות וגילוי הלב. לא נסתיר השקפתנו על המדיניות המזרח תיכונית של ממשלתו. אך ננהג בו, ברעייתו, ובבני פמלייתו, במיטב מידת הכנסת־האורחים המסורתית לעמנו.

שר החוץ הציע להעביר את ההצעה לוועדת החוץ והבטחון.

בתום דבריו ביקש ח״כ מאיר פעיל (מוקד) רשות הדיבור ותבע להוריד הצעת ודרישה מסדר היום. בדברי הנמקתו טען פעיל, שהגיעה השעה שנגלה תבונה יהודית. שנשנה עמדתנו כלפי הנושא הפלשתינאי. אם נבטל כל ביקור של שר חוץ, המכיר באש״ף נבודד עצמנו עוד יותר. דברים דומים השמיע ח״כ לבני־בראון מרק״ח.

לבסוף, לאחר חילופי דברים חריפים בין ח״כ פעיל לספסלי חרות שלא נעדרו מהם צעקות: „סע לדמשק". „אתה נציג „פתח"" וכיו״ב — העבירה המליאה את הנושא על פי הצעת שר החוץ לוועדת החוץ והבטחון.

שלושה מחבלים

(המשך מעמוד 1)

באש ותוך קרב קצר נהרגו כל אנשי החוליה.

ליד גופות המחבלים נמצאו שלושה רובי קלצ׳ניקוב, תגורים שביאו, תחמושת ורימונים. סליקים וכמות של מזון. לא היו ברשותה מטעני חבלה. לא ברור מה היתה מטרת המחבלים ובכל מקום נראה, שלא היה בכוונתם להתבסס בגיזרה. סביר יותר להניח, כי הם התכוונו לפגוע ביחידות בכביש הצפון או לבצע ולתקוף קבוצת אזרחים ישראלים באחד הישובים הסמוכים לגבול לבנון ולחזור מיד אל מעבר לגבול.

כתב עתים מציין:

הראשון שנתקל במחבלים היה מוראי יוסי. המחבלים ירו ב„קלשניקוב" צרור לעברו, תוך טיאה. אולם באותו רגע ירה הקצין צביקה צרור לעבר המחבלים. שניים נהרגו במקום ואילו השלישי נפצע קשה ומת זמן קצר לאחר־מכן.

כוננות עירונית בקריית שמונה

סופר „דבר" בגליל מוסיף:

מצב של כוננות בטחונית מיוחדת עבר אתמול לפנה״צ בקריית־שמונה עם התקבל הידיעות הראשונות בדבר חדירת מחבלים מלבנון בקרבת קיבוץ יפתח. כוחות הבטחון, המשטרה והמשמר־האזרחי המקומי בפיקודו של אלוף (מיל.) א. בן־חור שיבצו את הניידות הסיירות שלהם. הגבירו את השמירה ברחובות ובבניינים ציבוריים.

על אף המתח הבטחוני לא היו שיבושים בשירותים ובעבודה ויום הלימודים בבתי־ה״ס נמשכו כסדרם. שלא כבמצבים דומים בעבר אחה״צ. כאשר נמסר כי שלושת המחבלים נהרגו על־ידי כוחות צה״ל, בוטל משמר ההורים בקרית־שמונה.

דבר — DAVAR — دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו״ל — „דבר" בע״מ
נדפס בדפוס „דבר" בע״מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח׳ הלל 16, טלפונים 232251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

אם אתה...

או בעל מקצוע אחר ואינך חבר בקופת גמל
קופת גמל "עצמה" של בנק לאומי
מציעה לך עסקה מצויינת!

לקבלת פרטים נוספים מלא ושלח תלוש זה.

קופת גמל "עצמה" שד׳ רוטשילד 19, תל־אביב.
אני מעוניין בקבלת פרטים על קופת גמל "עצמה"
שם:
כתובת: טלפון:
נא לטלפן אלי בשעות

בנק לאומי לישראל בע״מ

פרסום א. טל / זוכרם

דובר אש"ף ברבאט: לא יהיה שלום

מאת ג'ורג' סיברה, כתב „יונייטד פרס"

רבאט, (י.פ.). — „ישראל היא תוצר של הציונות. היא מנסה להביא את כל יהודי העולם לחיות בפלשתינה. וכל זמן שמצב דברים זה נמשך — לא יהיה שלום עם ישראל", כך אמר אמש דובר אש"ף עבד-אל-מוחסין אבו-מייזר לעתונאים המסקרים את הפיסגה הערבית.

אבו-מייזר נשאל, האם יהיה אש"ף מוכן אי פעם לנהל מו"מ עם ישראל. תשובתו: „ישראל היא תולדה בשרשרת של קנוניות ציוניות. הציונות היא שהולידה את ישראל ולא להיפך. מטרת הציונות לרכז את כל יהודי העולם בפלשתינה. כיצד אפשר לצפות בלי תוקפנות כנגד אחרים? האם אחרים צריכים לעמוד באפס מעשה מול נסיונות כאלה?"

יסלים המאבק

אבו-מייזר, שגורש לפני פחות משנה ממזרח-ירושלים גם אמר, כי אש"ף „יסלים את המאבק המזויין נגד התוקפנות הישראלית וכן ינהל מסע נמרץ בתחום הפוליטי והדיפלומטי".

את החלטת הפיסגה ברבאט בנושא הפלשתינאי, תיאר דובר אש"ף כ„מהלומה עזה למדיניות הישראלית והאמריקאית, המשתדלת לתאר את הבעיה הפלשתינאית כמריבה פנימית של הערבים, אשר ניתן לפתור באמצעות „יישובם מחדש של הפליטים".

אבו-מייזר אישר, כי לא נקבע מועד לוועידה שצריכה להתקיים בהשתתפות הנשיא סאדאת, גנראל אסד, המלך חוסיין ויאסר ערפאת. עם זאת אישר, שאש"ף מסרב להשתתף בוועידת ג'נבה. „בנושאים אלה יטופלו בשלב מאוחר יותר", אמר. „היחסים עם ירדן ינוהלו לאור האינטרסים של מאבקנו. זוהי אמת המידה היחידה להסדרת יחסינו עם אחרים".

כאשר נשאל האם תוקם בקרוב ממשלה פלשתינאית בגולה אמר אבו-מייזר: „אם הנהגתנו תגיע למסקנה שהאינטרס שלנו מחייב זאת — תתקבל החלטה בעניין זה בזמן המתאים, תוך התייעצויות עם מדינות ערב ודיון במוסדות אש"ף". הוא הבהיר, כי תהליך כזה יצריך זמן.

סוכנות הידיעות הפלשתינאית בביירות הגנה בינתיים את החלטות רבאט בהכרזה, כי „זהו פרי המאבק ההירואי של העם הפלשתינאי". פרשן הסוכנות של אש"ף מוסיף, כי החלטות אלה „מעניקות תמיכה חזקה למאבק של המהפכה הפלשתינאית לכינון שלטון לאומי עצמאי בהנהגת אש"ף".

„מכה לחסידי האפוטרופסות הירדנית"

הוא רואה בהחלטות „מכה לחסידי האפוטרופסות הירדנית על צבור" ולדעתו משמעות החלטת רבאט היא דחיה מצד הערבים של „סעיף הפליטים" בהחלטת מועצת הבטחון 242.

אבו-מייזר עצמו הצהיר פעמים אחדות באזני הכתבים ברבאט, כי יש להקים „פלשתינה דמוקראטית חילונית, שבה יחיו יחד יהודים, מוסלמים ונוצרים. „אין לנו דבר נגד היהודים, אלא נגד הציונים", אמר. „אנו מכבדים את היהדות. כולנו שמיים ולכן אין לנו יריבות גזעית עם היהודים".

כאשר אחד הכתבים שאל אותו האם אש"ף אמנם רוצה שלום במזרח-התיכון, השיב: „אם השלום דרוש לתועלת הציונות, כי אז אין אני מאמין, שהתרבות של המאה העשרים והכללים היסודיים של החיים הבין-לאומיים יתירו שלום למען תוקפנות גזעית".

חמשת סעיפי החלטת רבאט

רבאט, (ע"ן). — ההחלטה הפלשתינאית של הפיסגה ברבאט ואשר הוקראה על-ידי סגן מזכ"ל הליגה הערבית סייד נופל כוללת חמישה סעיפים:

◆ „ועידת הפיסגה מאשרת מחדש את זכותו של העם הפלשתינאי לשוב למולדתו ולהגדרה עצמית.

◆ „מאשרת מחדש את זכותו של העם הפלשתינאי בהנהגת אש"ף, בתור נציג יחיד וחוקי של העם הפלשתינאי לכונן שלטון לאומי עצמאי בכל טריטוריה פלשתינאית משוחררת. הארצות הערביות חייבות לתמוך בשלטון זה, מרגע כינונו, בכל התחומים ובכל הדרגים.

◆ תומכת באש"ף בהפעלת אחריותו הלאומית והבין-לאומית, במסגרת ההתחייבויות הערביות.

◆ מזמינה את ירדן, סוריה, מצרים ואש"ף להכין ולאשר נוהלה שתסדיר את היחסים ביניהם לאור החלטות אלה ולכונן ביצוען.

◆ מאשרת את חובתן של כל הארצות הערביות לקיים את האחדות הלאומית הפלשתינאית ולהמנע מכל התערבות בעניינים הפלשתינאיים".

איום בסכוונינגן לרצוח בני-הערובה

אביו החורג העיוור של אחד משני האסירים ההולנדיים המחזיקים בבני הערובה בכלא סכבינינגן ואחד מאחיו של האסיר ההולנדי השני, לאחר שיחתם עם השניים.

צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

האג, (ע"ן, יופ"ע וע"ר). — ארבעת האסירים המתמרדים בבית הסוהר סכוונינגן איימו אמש להרוג שתי נשים מבין בני הערובה, אם לא יענו השלטונות לדרישותיהם. הארבעה מחזיקים ב-16 בני ערובה בכנסיה של בית הסוהר. הם הציגו שלוש דרישות:

◆ על השלטונות להעביר אליהם אסיר חמישי, אחד משני המחבלים שנידונו למאסר חמש שנים על חטיפת מטוס בריטי.

◆ להעמיד לרשותם מטוס בשדה התעופה של אמסטרדם.

◆ להכין אוטובוס, שיוביל אותם מבית הסוהר לשדה התעופה.

המתמרדים הודיעו, כי תחילה יבדוק את האוטובוס אחד מבין האסירים. אם ייענו השלטונות לדרישותם מוכנים המתמרדים לשחרר שתי נשים וגבר הולנדי-לב (?) מבני הערובה.

פרקליט בריטי מנהל המו"מ?

בשעות אחר הצהרים הגיע אל בית הסוהר עורך דין בריטי, טוני בילטון, המייצג „לשכת הסיוע המיוחד". נפוצו שמועות, כי הפרקליט הבריטי משתתף במו"מ בין המתמרדים לשלטונות הולנד.

דובר משרד המשפטים ההולנדי אמר, כי השלטונות החלו במו"מ רציני עם האסירים המחזיקים ב-16 בני ערובה. „יתכן שמו"מ זה יימשך זמן רב, אך הוא החל", אמר.

ג'ק שטיין: נכשל ההימור הישראלי על השלום

מוריסטון, (עסט"א). — ההימור הישראלי להשגת השלום נכשל למעשה — אמר אמש יעקב שטיין, לשעבר יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארה"ב, בנאומו בעצרת מילווה העצמאות והפיתוח בטורונטו.

שטיין אמר, כי הסרת המצור מעל הארמיה המצרית השלישית, הנסיגה מסואץ, החזרתה של קונייטרה לסוריה, כל הצעדים הללו שנעשו בתקווה שמדינות ערב יסכימו לפתרון של שלום — רק הגדילו את תיאבון הערבים והזיקו את רצונם להשמיד את ישראל.

שטיין אמר שעל ישראל לעשות ויתורים גדולים למען שלום אמת שיכלול הכרה בישראל, יחסי סחר ותיירות וגבולות בטוחים, אולם אל לה לוותר על עמדות כלשהן, אך ורק כדי לפייס מישהו.

הוא אמר, כי אם יש צורך שיקום דור ערבי חדש, כדי שישררו הרמוניה וידידות בין ישראל לבין שכניה הערבים — הרי מוטב כך מאשר נסיגות בזו אחר זו והסדרי ביניים שרק יגבירו את השאיפה להגשמת חלום השמדת ישראל.

הוא אמר, כי הערובה הטובה ביותר לשלום במזרח התיכון היא אמריקה חזקה, שתרתיע תוקפנים ואשר מחסני הנשק שלה יהיו פתוחים להגנה על החופש והשלום.

תוקם קרן-עידוד לספורטאי עילית

דיון מיוחד בנושא בוועדת הספורט של הכנסת

מאת סופר „דבר" בירושלים

„מספר הספורטאים הישראלים שיכולים להיחשב כספורטאי צמרת ברמה בין-לאומית הוא קטן, כחמישה עד ששה. תביעות ודרישות של ספורטאים אלו מעוררות בעיות כלכליות ואתיות, ויש לכך השלכה על ספורטאים אחרים" — דברים אלו אמר יו"ר ההתאחדות לספורט יצחק טוקס (?), בדיון מיוחד שקיימה אתמול ועדת הספורט של הכנסת בנושא „קליטת ספורטאי צמרת".

אורחי הוועדה היו יריב אורן מנהל רשות הספורט, ראשי ההתאחדות לספורט, ונציג משרד-הקליטה.

הדיון בוועדה הוקדש לבעייתם של ספורטאי צמרת עולים חדשים וספורטאים מקומיים. בפתיחת הישיבה אמר יו"ר ועדת הספורט של הכנסת ח"כ אברהם כץ, כי יש להבדיל מפורשות מיהו ספורטאי צמרת, מה מספרם, כמה מהם עולים חדשים, מהם בעיותיהם ומה עושים הגורמים השונים לקליטתם.

יריב אורן ציין, כי אין אפשרות להיענות לדרישות ולצרכים של ספורטאי הצמרת נוכח התקציבים המוגבלים של ההתאחדות לספורט, ומסר לוועדה, כי נמצאת בשלבי הקמה קרן לעידוד ספורטאי עלית.

יש למנוע תביעות מופרזות

מזכיר ההתאחדות לספורט שמואל ללקין (?) אמר, כי יש לשים מחסום לתביעות ודרישות מופרזות.

רודינסקי ממשרד הקליטה אמר, כי יש ליצור תשתית לקליטת ספורטאים, אף אם אינם ספורטאי צמרת.

ח"כ אהוד אולמרט אמר, כי צריך לפתח תשתית לפיתוח הספורט ולהיעזר בספורטאי הצמרת המקומיים והעולים לפיתוח תשתית כזו.

בסיכום הדיון אמר יו"ר הוועדה ח"כ כץ, כי הוועדה התרשמה מן המאמץ שנעשה לקליטת הספורטאים וכי הקמת הקרן תתרום להרחבת האפשרויות. עם זאת יש לדאוג שלא תיווצר אווירה של תיסכול ועימות בין ספורטאי הצמרת ויתר הספורטאים, ולהסביר לספורטאי הצמרת את התופעות של דרישות מופרזות.

יהודים נושאי כרזות הפגינו במרכז מוסקוה

מוסקוה, (יופ"ע וע"ר). — שלושה צעירים יהודיים הפגינו אתמול בכיכר הומה אדם במוסקוה בדרישה לעלות לישראל. שוטרים צילמו אותם וקרעו לגזרים את כרזותיהם — אולם הם לא נעצרו.

היתה זו ההפגנה הפומבית הראשונה של יהודים סובייטיים מאז נמסר ב-18 באוקטובר על הקלות סובייטיות לגבי הגירה תמורת הנחות סחר אמריקאיות.

עד ראיה יהודי אמר, כי זו הפעם הראשונה עד כמה שהוא יכול לזכור, שהמשטרה לא עצרה את המפגינים בו במקום. בדרך כלל נכלאים מפגינים 15 ימים בכלא, או מוחזקים לפחות שעות מספר לחקירה.

לשחרורו של שטרן

שלושת הצעירים היהודים ניצבו בשעות הצהרים ליד אולם תערוכות גדול, והחזיקו משך כשלוש דקות כרזות ועליהן סיסמאות כתובות ביד „חדלו מלרדוף יהודים", „אשרות במקום כלא" ו„שחררו את שטרן".

מדליון הצדק של „יד ושם" הוענק ברומא לכומר הקתולי בנדטו ריצ'לדי

נתן מקלט לפליטים יהודים מיוגוסלאוויה ואח"כ הבריחם לשווייץ

מאת גוידו דרזנר, סופר „דבר" באיטליה

רומא, (מיוחד ל„דבר"). — בטקס צנוע העניק אתמול שגריר ישראל באיטליה משה ששון את „מדליון הצדק" של „יד ושם" לדון בנדטו ריצ'לדי, כאות תודה על פעלו של כומר קאתולי זה למען פליטים יהודיים בצפון איטליה בתקופת השואה.

ב-1942 הגיעה קבוצה של יהודים מיוגוסלאוויה ומאוסטריה לעיירה הקטנה פינלה אמיליה שליד מודנה. כעבור שנה בכניסת הגייסות הנאציים לעיירה היהודים נעצרו מיד. אולם דון בנדטו הצליח בדרך נס להביא לשחרורם. הוא מצא מקלט לאנשי הקבוצה בבית-הספר שליד בהורים. שם דאג לרווחתם. בימי החגים היהודיים אף דאג הכומר להכין לאורחיו חדר מיוחד לתפילה.

כעבור חודשים אחדים נודע לשלטונות על ההצלה. אך דון בנדטו קיבל אזהרה בעוד מועד ואירגן את הברחתם של היהודים אל מעבר לגבול השווייצי. הוא עצמו נאלץ להסתתר עד לשחרור צפון איטליה ב-1945.

בין הנוכחים בטקס היתה פדריקה הובסמן, רופאת שיניים, החיה כיום בפירנצה ואשר נמלטה עם קבוצת היהודים שהציל הכומר. יתר חברי הקבוצה חיים כיום בישראל.

דון בנדטו ציין בטקס, כי במפעל ההצלה שלו תרמו לעזרה האוכלוסיה האיטלקית המקומית, לרבות אנשים מסויימים במוסדות השלטון.

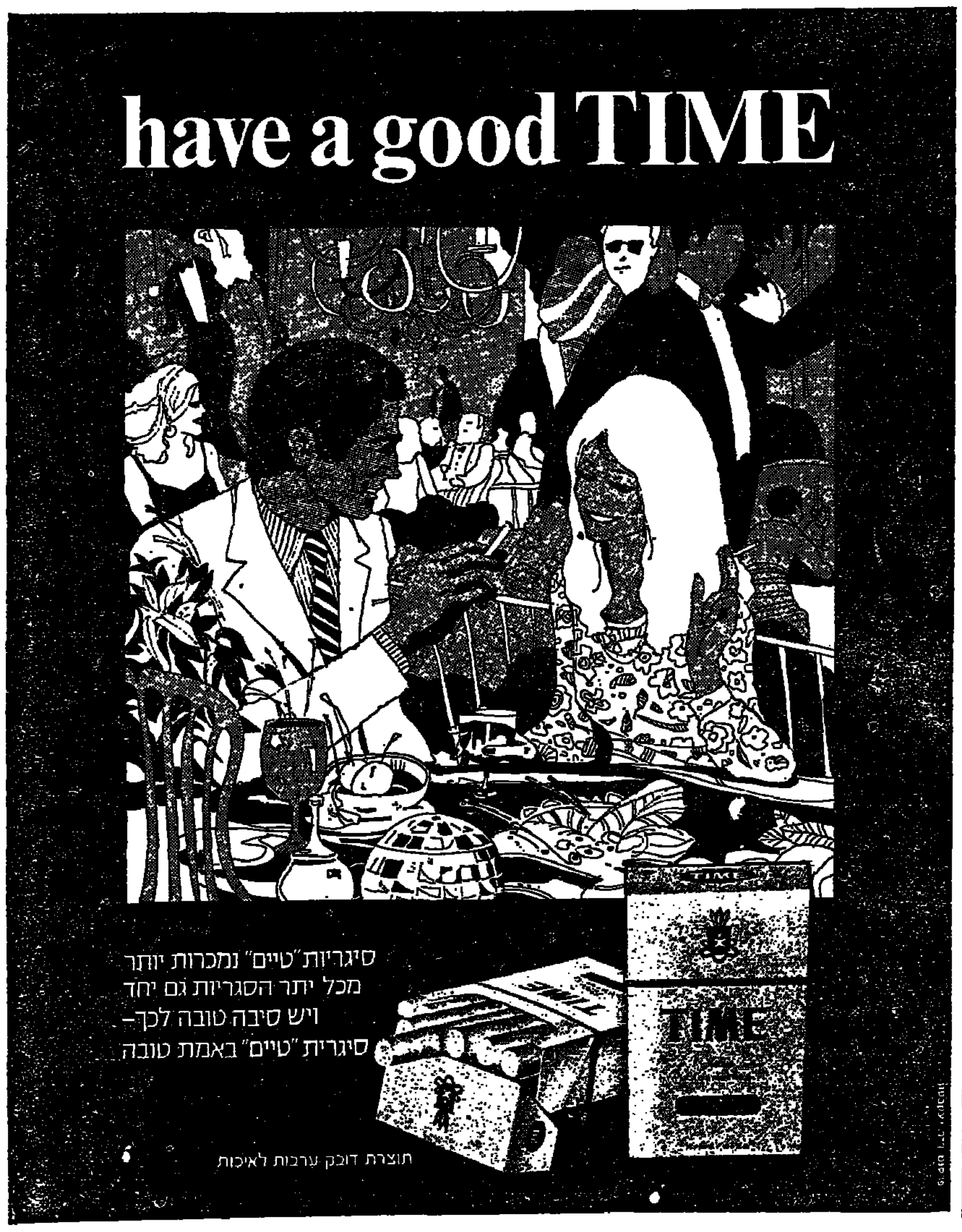

ביקורת קשה על ארוחה חגיגית בטרקלין הכנסת

לציון יום הולדתו ה-100 של חיים וייצמן

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

בוועדת הכנסת נמתחה אתמול ביקורת קשה על קיום ארוחה חגיגית בטרקלין הכנסת לציון יום הולדתו המאה של הנשיא וייצמן. את הנושא העלה א. כ"ץ מהליכוד. תמך בו ח"כ י. קריד מן המערך, ולביקורת הצטרפו רוב חברי הוועדה.

א. כ"ץ וי. קריד ביקשו שהוועדה תביע אי-שביעות רצון מקיום הארוחה שאינה הולמת את רוח הזמן ודרישותיו ואת אופיו של המאורע. יו"ר הכנסת י. ישעיהו, ביקש שהוועדה לא תקבל החלטה, משום שהיא תתפרש כאילו הכנסת אחראית לארוחה, בעוד שהיא נערכת מטעם ועדה ציבורית שבראשה עומדים גולדה מאיר וא. דולצין.

בקשתו של י. ישעיהו נענתה, והוועדה רשמה לפניה את הודעת יו"ר הכנסת שיביא בפני הוועדה הצעת תקנות, שעל-פיהן ייקבע אילו אירועים יכולים להתקיים בטרקלין הכנסת.

כמו-כן החליטה ועדת הכנסת, כי בישיבת הכנסת המוקדשת לציון מלאות מאה שנה להולדתו של פרופ' חיים וייצמן, יזמין נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר לשאת את דברו מעל דוכן הכנסת.

נציגי מבקר המדינה בודקים באילת המלוות מאבנר תומר

חברתו נאשמת באי-דיווח במועד למס-הכנסה

מאת סופר „דבר" באילת

נציגי מבקר המדינה הגיעו אתמול לאילת כדי לבדוק את פרשת המילוות של עיריית אילת מאבנר תומר וחברותיו. לרשות המבקרים הוצגו כל המיסמכים ונראה שהבדיקה תסתיים תוך יום אחד.

בינתיים נודע, שצוות של רואי-חשבון וגזבר העיריה ריכזו את כל החומר הנוגע למילוות הפיקוח השטרות והגישוהו לייעוץ משפטי, לבדוק באיזו מידה יש בחומר עילה לתבוע את תומר למשפט.

גזבר העיריה י. אקסלרוד הגיב על דבריו של תומר לפיהם מבולם לא ניתנו לו השטרות, שהעיריה הודיעה על ביטולם באמצעות מודעות בעתונים. הגזבר אמר, כי מיד עם פרסום המודעות התקשרו בודדים וחברות שבידיהם השטרות שבוטלו והודיעו שהשטרות הם על שמו של תומר ומוסבים על-ידו לצד ג'. באשר ל-100,000 הל"י אותם קיבל-הגזבר (?) אמר הגזבר, כי סכום זה הוחזר לעיריה לאחר שהתחייב (?) „חוץ" כבר להחזיר לה את סידרת השטרות על סך מיליון ל"י או כסף תמורתם.

בשעות הערב המאוחרות הגיע תומר לאילת ועמד להיפגש לשיחה עם ראש העיריה גד כץ וגזברה.

„בשמת", חברה להשקעות ופיננסים בע"מ, ומנהלה אבנר תומר, מואשמים באי הגשת דו"ח במועד לשלטונות מס-הכנסה על הכנסותיהם בשנים 1970—71.

שופט השלום החיפאי ר. בן חורין, הוציא שני צווי-הבאה נגד אבנר תומר, לאחר שלא התייצב בבית המשפט להשיב על האשמות המיוחסות לו. הצו הראשון ניתן ב-23 בספטמבר, אך לא בוצע על-ידי המשטרה מסיבות טכניות. השני ניתן ביום 11 באוקטובר, להבטחת הופעתו של תומר במועד הבא של המשפט, שנקבע ליום 14 בנובמבר.

כתב האישום נגד חברת „בשמת" ומנהלה אבנר תומר הוגש לבית משפט השלום בחיפה ביום 21 ביולי 1974 [illegible]. נטען בכתב האישום, כי החברה ומנהלה חייבים היו להגיש דו"ח על הכנסות החברה לשנת המס 1970 עד סוף חודש אוגוסט 1971. הדו"חות המתייחסים לשנת המס 1971 היו חייבים להגיש עד סוף חודש אוגוסט 1972. התביעה טוענת, כי שני דו"חות אלה לא הוגשו, ללא סיבה מספקת, ויש בכך משום עבירה על פקודת מס-הכנסה.

ההתחמקות מהגשת דו"חות

כתב „דבר" בחיפה מציין, כי הדיון המשפטי נועד להתחיל ב-6 בספטמבר. אך לבית המשפט הוגשה אז תעודה רפואית בה הוסבר, כי הנאשם לקה במיחושים בשיניו. לפיכך דחה השופט את שמיעת התיק ליום 23 בספטמבר. אולם תומר לא הופיע גם במועד זה ואז הוציא השופט את צו-ההבאה הראשון נגדו. אלא שצו זה לא בוצע על-ידי המשטרה מסיבות טכניות.

סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה, עו"ד ע. וגנר, טען בבית המשפט באותה ישיבה, כי תומר מתחמק כבר שנתיים מלהגיש דו"חות למס-הכנסה. וגנר הוסיף, כי בשיחתו עם עורך דינו של הנאשם בחיפה נאמר לו, שתומר ידע כי עליו להופיע בבית המשפט באותו יום, אך לא הופיע בשל תקלה במכוניתו שאירעה בתל-אביב.

צדוק: לא יהיו הליכים משפטיים נגד הרב קוק והמתנחלים

מאת סופר „דבר" בכנסת

שר המשפטים ח"כ צדוק אמר אתמול, כי לאור נסיבות פרשת ההתנחלות הבלתי-חוקית לא ראה היועץ המשפטי לממשלה מקום להורות לגורמי התביעה האזרחית או הצבאית לפתוח בהליכים משפטיים נגד אזרחים שניסו להתנחל. הוא השיב לשאילתה של ח"כ מאיר פעיל.

כן אמר השר, כי היועץ המשפטי לממשלה נתן דעתו למודעה שפרסם הרב קוק ב„מעריב" והמסקנה היא, כי אין מקום לנקוט נגדו הליכים משפטיים באשמת הסתה למרד.

לשאלתו של ח"כ זלמן שובל לגבי הפרסומים ב„דבר" כנגד ועדת אגרנט השיב השר, כי היועץ המשפטי לממשלה הופיע מיוזמתו בפני מועצת העתונות והעמיד את העורכים על ההגבלות החלות על פרסום בקשר לוועדות חקירה.

„בני-ישראל" — יהודים לכל דבר

בתשובה לשאילתה של ח"כ דק (?) אמר צדוק, כי „בני-ישראל" מבני הודו מוכרים כיהודים לכל דבר. וכן פסקה גם הרבנות הראשית.

שווייץ עשויה להעביר פקדונות קרבנות השואה לקהילה היהודית

ברן, (ע"ר). — הפרלמנט השווייצי יבחן, כנראה, את יזמתו (?) בחודש הבא בהצעת של הממשלה, לפיה תימסר לאיגוד (?) הכספים שהופקדו על-ידי היהודים שניספו בשואה, לידי ארגונים יהודיים שווייציים והצלב האדום.

מחלקה ממשלתית שהוקמה ב-1962 כדי לגלות את בעליהם של הפקדונות הללו, מסרה, כי נותרו רק שני מיליון פרנקים שווייציים מן המיליונים הרבים שהופקדו, בזמנו, בבנקים שווייציים.

עתונים מסויימים וארגונים יהודיים טענו, כי היהודים מבוהלים השאירו עד מיליארד פרנקים שווייציים בכספות ובחשבונות של בנקים שווייציים, אולם שלטונות הבנקים הכחישו זאת נמרצות.

מזכיר הפדרציה השווייצית של הארגונים היהודיים, ווילי גוגנהיים אמר: „נפוצו שמועות מופרזות ביותר על גובה הכספים. ישנם סימנים ברורים, כי ממשלת שווייץ עשתה מאמצים רציניים, כדי לגלות את כל הכספים שהופקדו בבנקים".

כספים אלה החלו לזרום לבנקים שווייציים בערך ב-1930, כאשר נוכח הגל הגואה של הנאציזם והאנטישמיות בגרמניה, ביקשו אלפי יהודים להעביר את רכושם למקום מבטחים בחו"ל. לא רק מזומנים זרמו לשווייץ הניטראלית, כי אם גם תמונות שמן, תכשיטים, ניירות ערך וכדומה.

לאחר המלחמה גבו אותם יהודים שהצליחו להינצל את רכושם. קרובי משפחה, או אנשים שטענו, כי הם כאלה — הצליחו לקבל כספים נוספים.

יעקובי: מ-1982 עשויה מסילת ברזל לאילת להיות כדאית

מאת סופר „דבר" בכנסת

צוות עבודה שהוקם לבחינת השפעת התחבורה על איכות הסביבה מעבד עתה המלצות, שתכליתן להביא להפחתה משמעותית במפדי זיהום האויר מרכב מנועי. כך אמר אתמול שר התחבורה גד יעקובי בתשובה לשאילתה של ח"כ יוסף תמיר.

כן הוסיף השר, כי לגבי רכב דיזל קבע משרדו מדיניות יבוא סלקטיבית במגמה למנוע הפעלת רכב, אשר עלול לפלוט עשן מעל לתקן שנקבע. בהתאם למדיניות זו — נקבע שעור מינימלי של הספקי מנוע ביחס מתאים למשקל הכללי של הרכב.

משרד התחבורה הפעיל תקנה, שמטרתה למנוע שינוי הכיוונון במערכת מנוע הדיזל על ידי גורמים בלתי מוסמכים ובלתי מקצועיים במגמה להשיג הספק רב יותר — אחד הגורמים לפליטת עשן מוגברת.

אשר לתכניות סלילת מסילת הברזל לאילת אמר יעקובי, בתשובה לשאילתה של ח"כ דוד קורן, שיותר משעלינו להיערך למצב בו תותר תובלה ישראלית בתעלת סואץ — ואכן עלינו להתכונן לאפשרות שהתעלה תשוב ותיסגר בפנינו. תחלופה יבשתית דוגמת המסילה, עשויה להמעיט את נזקה של חסימת התעלה, ומכאן גם להקטין את האפשרות שהדבר, אמנם, יקרה.

הנגב והערבה — לתעשיות זיהומיות

יעקובי הוסיף, שהנגב והערבה משמשים כעת עתודה כמעט יחידה למיקום תעשיות זיהומיות, ועתודה חשובה למיקום ערים חדשות. ולכן, מערך מסילות משוכלל יתרום רבות לעידוד הפיתוח בדרום הארץ.

על פי תחזית כמויות המטענים, הוסיף שר התחבורה, תהא המסילה כדאית, מבחינה כלכלית החל מ-1982. בשנה זו תעלה כמות המטענים על 2.5 מיליון טון, מהם 1.8 מיליון טון אל אילת וממנה. היקף ההשקעה במסילה לאילת נאמד בכ-350 מיליון ל"י, מזה כ-50 מיליון ל"י בקטע נחל צין — עין חצבה, וכ-300 מיליון ל"י בקטע סדום — עין חצבה — אילת. משך ביצוע העבודה בקצב מוגבר נאמד בכ-8 שנים.

אלטרנטיבות לנמלים עמוקי-מים

שר התחבורה הודיע עוד, כי מונתה ועדת היגוי בין-משרדית בראשות מנהל רשות הנמלים לבדיקת האלטרנטיבות לפיתוח נמלים עמוקי מים בים התיכון לקראת שנות ה-80. הבדיקה תבחן את האפשרויות הבאות:

◆ פיתוח נוסף של נמל חיפה — מזרח.

◆ פיתוח שלב ב' של נמל אשדוד.

◆ פיתוח נמל מים עמוקים שלישי מדרום לרצועת עזה.

יעקובי ציין, כי בחינת הקמתו של נמל מול פיתחת רפיח מחייבת בדיקות הנדסיות וכלכליות, אשר תסתיימנה תוך שנה.

לוחמי מחתרת מדניה בביקור

קבוצה של לוחמי המחתרת הדנית, אשר פעלו במלחמת-העולם השניה להצלת היהודים בארצם, הגיעה אתמול בערב לביקור בישראל.

בקבוצה כ-30 משתתפים ובראשה עומד פרנק צורן, ממפקדיה הבכירים של המחתרת הדנית במאבק נגד הנאצים.

הקבוצה נמצאת כאן בביקור פרטי, אך חלק גדול של תכניתם קשור בפגישות עם ארגון החיילים המשוחררים בישראל, סיורים במחנות צה"ל, פגישה עם נציגי משרד החוץ וקבלות-פנים אצל שגריר דנמרק בישראל.

בנמל התעופה הושמעו דברי ברכה מפי מנשה האוזר (?), מזכיר הועדה לקשרי חוץ בארגון החיילים המשוחררים, שהעלה על נס את עזרת המחתרת הדנית האמיצה ליהודים בזמן המלחמה. מנגד רוח זו, אמר, צמחה הידידות הנאה הקושרת כיום את דנמרק ואת ישראל.

צורן הודה במלים קצרות והביע את שמחתו על שניתן לקבוצה זו לבוא לישראל. (צ)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

מועצת פועלי תל-אביב-יפו

ארגון העובדים בעירית תל-אביב-יפו

לאזרחי תל-אביב — יפו

אזרחים יקרים!

צר לנו על השיבושים שייגרמו לכם על ידי הפסקת העבודה שהוכרזה על ידינו ביום רביעי ה-30.10.1974, י"ד בחשון תשל"ה בין השעות 6.00—12.00 לרגל קיום אסיפות עובדים כמחאה על שראש העיריה מר שלמה להט הזמין כחות משטרה לאסור עובדים — פקחים במינהל הנדסה שהתנגדו להפעיל סיירת עם 12 סטודנטים שעברו קורס מזורז בטרם נסתיים המשא ומתן בו התחילו הנהלת העיר וארגון העובדים בעירית תל-אביב.

ראש העיריה מר שלמה להט התייצב בעצמו במנהל הנדסה ופקד על הניידות של המשטרה.

מיד עם כנון ההנהלה החדשה קבל ארגון העובדים בסבר פנים יפות ובנכונות לשתף פעולה וגילה במשך חדשים רבים נכונות וסבלנות ועברנו בהתאפקות רבה על מקרים שבימי הנהלות קודמות היינו מגיבים בחומרה.

לא היה לנו ואין לנו ענין בסכסוכי עבודה מקצועיים או פוליטיים. לארגון העובדים ולהנהלת העיריה יש מוסדות משותפים דרכם מובאים להכרעה כל הנושאים השייכים לשני הצדדים.

צר לנו שראש העיריה וחבריו לא המשיכו בדרך של יישוב הסכסוכים באמצעות המוסדות המשותפים והפרו מסורת שהיתה מקובלת על ההנהלות הקודמות במשך עשרות בשנים.

זו, הפעם הראשונה בתולדות העיר העברית שראש-העיריה מזמין התערבות המשטרה בסכסוכי עבודה. בדרך זו לא יוכל לעבוד ראש-העיריה עם עובדיו.

ההחלטה על קיום האסיפות התקבלה בארגון העובדים על ידי כל הסיעות המיוצגות במזכירות. על ראש העיריה לקיים את הבטחותיו ולכבד את עובדי העיריה וארגונם המייצג ועל פי יחס זה נקבע יחסנו אליו.

אזרחים יקרים!

לא נותר לנו אלא, לבקש את סליחתכם על אי הנעימות הנגרמת לכם ואתכם הסליחה.

ארגון העובדים

בעירית תל-אביב - יפו

תל-אביב, י"ג חשון תשל"ה — 29.10.1974

המחסור בכליות לא יפתר ע"י סיוע מבחוץ

מנהל הארגון הישראלי לשתילת כליות ודיאליזות, ד"ר צבי בראף, אמר אתמול, כי בעיית המחסור בכליות להשתלה בארץ לא תיפתר ע"י סיוע מבחוץ, כגון מצרפת, אלא ע"י הגברת התרומות של כליות מצד אזרחים ישראליים לפני פטירתם.

במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב מסר הדובר, כי בשבוע הבא יגיעו לארץ שני נציגי הארגון הרפואי הצרפתי „פראנס טרנספלנט", לרגל קונגרס האיגוד האירופי של השתלת כליות. בשהותם בארץ ינהלו עמהם שיחות על אפשרות אספקת כליות להשתלה מצרפת.

לפני כמה חודשים נפגש ד"ר בראף עם מנהל הארגון הצרפתי בפאריס, והלה אמר לו, כי כיום אין לארגונו עודף של כליות, אך עם זאת יהיה הארגון מוכן לספק לישראל כליות של סוגי דם מיוחדים, כאשר לא יזדקק להן בעצמו. למטרת העברת המידע לצורך ההשתלה אפשר יהיה להשתמש במחשב של חברת התעופה „אייר פראנס".

שופרו התנאים של המלווה קצר המועד

על תקנה להעלאת הריבית המשתלמת על מלווה קצר מועד ב־6 ל־9 אחוזים לשנה, חתם אתמול שר האוצר. ריבית זו לא תהיה חייבת במס מעבר למס בשיעור של 25 אחוז המנוכה במקור.

המלווה יימכר לציבור במחיר נמוך מן הערך הנקוב, וכך יקבל הרוכש הכנסה נוספת לריבית הנומינלית בשיעור של 3.5—4 אחוזים. על השיעור בתנאי המלווה הוחלט לאור הירידה החדה ביתרת המלווה קצר־המועד הנמשכת מזה כשנה.

דוברי האוצר ובנק ישראל הדגישו, כי המלווה קצר המועד, כשמו, נועד לחסכון לטווח קצר, ואילו כמכשיר השקעה לטווח ארוך מוצע לרשות הציבור היצע מגוון של מלוות צמודים, מלוות נושאי ריבית שוטפת, צמודים למדד.

בנק ישראל ינפיק את הסדרות של המלווה קצר המועד, לפי תנאיו החדשים, תוך מהים בסדרות ל־3 חודשים, 6 חודשים ו־12 חודש.

זורע: החקלאות נתונה בסכנה אם יומר דונם אחד לאדמת בניה

החקלאות בישראל נתונה בסכנה, אם יומר היעוד של אפילו דונם חקלאי אחד, משום שאנו עומדים על פי הקו האדום מבחינת מלאי הקרקע החקלאית — אמר מאיר זורע, מנהל מינהל מקרקעי ישראל, במסיבת עתונאים בבית אגרון בירושלים. בפני העתונאים הוצג דו"ח פעילות המינהל לשנת הכספים שעברה.

זורע, שנתבקש לחוות דעתו על תכנית החומש לפיתוח השיכון שאותה הגיש שר־השיכון א. עופר לממשלה בראשית השבוע הדגיש, כי טרם למד את התכנית ומשמעותה הכוללת, אולם במידה ותכנית זו מחייבת שינוי יעודם של אלפי דונמים חקלאיים לצרכי בניה, הרי שיש בכך משום סכנה של ממש לעתיד החקלאות. בעולם נקבע קו אדום, לפיו דרוש לחקלאות 1.4 דונם קרקע חקלאית לנפש, וזהו בדיוק המצב הקיים כיום בישראל.

גם לגבי ניצול הקרקע העירונית שברשות מינהל מקרקעי ישראל סבור זורע, שאם תכנית השיכון החדשה תצרוך את כל מלאי הקרקע העירונית, הרי שעל המינהל יהיה להכריז על פשיטת־רגל, כיוון שלא תישאר לו קרקע.

עם זאת ציין זורע, שיש בתכנית גם נקודות חיוביות וחיוניות למדינה, המטרות ברובן צודקות. אולם השאלה היא, אם המחיר הנתבע למימוש התכנית הוא אכן סביר, ולאו־דווקא מן הבחינה הכספית.

זורע, שסקר את פעולות מינהל מקרקעי ישראל לרגל הגשת הדו"ח השנתי, הסביר את קווי המדיניות העיקריים של המינהל, שלפיהם משתלבות כל פעולותיו בתכניות הפיתוח וניצול הקרקע הממלכתיות.

מינהל מקרקעי ישראל הוא הגוף המוסמך היחידי לרכישת קרקע בשטחים המוחזקים, ואת הוא עושה בהתאם לתכנון הממשלתי.

אשר למחירי הקרקע, מסר זורע, כי ועדה שבדקה את הנושא מטעם שרי האוצר, השיכון והחקלאות, המליצה לקבוע טבלת מחירים על כל מגרש או שטח קרקע, בהתאם לגודלו וסביבתו. טבלה זו תיערך בידי שמאי מומחה ותעודכן אחת לשנה, ועל פיה ייקבעו מחירי הקרקעות בכל מקום. הסדר זה יופעל בהדרגה במשך שנתיים ועמו יבוטל כליל את נוהג הענקת הסובסידיות על קרקעות המדינה. „אם הממשלה רוצה לתת סובסידיה, היא תוכל לעשות זאת באמצעות החזרת כסף לרוכש הקרקע, אבל הרוכש ישלם בעד הקרקע את מלוא התמורה", הסביר זורע. המלצות הועדה כבר נתקבלו ואושרו על־ידי השרים שמינו אותה.

זורע הטעים, כי במינהל גברה הזהירות לגבי ביצוע כל הכללים המחייבים שמירה על יעודה של הקרקע, מניעת בזבוזה יתר, ומניעת רווחי הון על קרקע השייכת למינהל. (ע)

ראשל"צ מתנגדת להפיכת אדמה חקלאית לשטח בניה

מאת סופר „דבר" בדרום

ראשון־לציון מתנגדת להפיכת אדמות חקלאיות בסביבתה לשטחי בניה, ראש העיריה ח. גיבשטיין, הציע אתמול בסיור עתונאים שנערך בעיר לבנות בשטחי החולות שבמערב העיר, שם יש למינהל המקרקעין שטח של 10,000 דונם פנוי לבניה.

הוא אמר ש„מבחינה לאומית מוטב לבנות בחולות מאשר להרוס אדמה חקלאית". לדבריו, אם תבוצע תכניתו של שר־השיכון להפשיר במקומות מסויימים אדמות חקלאיות, יפתח הדבר פתח לתהליך שלא ניתן יהיה יותר לעצרו.

באשר לבניה הפרטית בעיר, אמר גיבשטיין, שלאחרונה הפך שוק הדירות בראשון לשוק של קונים במקום שוק של מוכרים. הדבר מתבטא בהיצע מצד קוני הדירות וכבר השפיע על מצבם הכלכלי של מספר קבלנים הבונים בעיר. הוא אמר, כי העיריה נוקטת מדיניות של אי־סובלנות על עבירות בבניה וכל מקרה שמתגלה נמסר מיד לתביעה משפטית מבלי שראש העיר או סגניו יתערבו בדיון.

נסתיימה סדרת יצור של מדפים ל„מיסטר 20"

ייצורן של 380 מערכות מדפים משני סוגים, המיועדים להרכבה במטוסים הצרפתיים מסוג מיסטר 20, הסתיים באחרונה באגף מטוסי הנוסעים של התעשיה האוירית.

בכך בא לסיומו פרויקט שארך כ־9 שנים והעבודה עליו החלה לפני מלחמת ששת הימים, כשהתעשיה האוירית ביקשה החלה לקבל הכרה בינלאומית ביכולתה המקצועית.

היצרנים הצרפתיים, שהתקשרו לצורך הפרוייקט עם התעשיה האוירית בישראל, הציבו דרישות טיב גבוהות ביותר, עד כדי כך שכל סטיה מיקרוסקופית בפח החיצוני די היה בה כדי לחייב את פסילת המדף כולו. בהערכת המדפים הראשונה הושקעו 3,000 שעות עבודה. במשך הזמן שופרו הכלים ושוכללו השיטות בפרוייקט זה, שהיה מן הראשונים שנתקבל בתעשיה האוירית במסגרת קבלנות־משנה מיצרן תעופתי בחו"ל. במהלך הפיתוח של העבודה בפרוייקט, הונהגו פרמיות עבודה ופותחו השעות לביצוע כל יחידה. לבסוף הגיעו הדברים לידי כך, שצוות מאומן של 7 אנשי ייצור היה מסוגל לייצר מערכת אחת של מדפים ב־250 שעות עבודה בלבד.

במסיבה לציון סיום הפרויקט, אמרו המנהלים לאנשי מפעל הגוספים, כי הפרויקט הסתיים בהצלחה וברווחיות ותרם את תרומתו לפיתוח תיקני במפעל. (ע)

98 אחוז מהתיירים מרוצים מביקורם בישראל

98 אחוז מבין התיירים שביקרו בארץ מתחילת השנה הנוכחית, הביעו התרשמות כללית טובה מביקורם, וטוענים, כי ימליצו בפני חבריהם וידידיהם לבקר בה — מימצאים אלה נרשמו, עם התקבל התוצאות הראשונות של סקר תיירים יוצאים, שנערך ע"י משרד התיירות החל מאוגוסט 1973.

שר התיירות משה קול, שמסר פרטים אלה בתשובה על שאילתה של הח"כ ע. נוף אמר, כי מימצאי הסקר, המבוססים על 65 שאלות למרואיינים בין התיירים, כוללים גם בחינות מטרות הביקור, גיל התיירים, הוצאותיהם לנסיעה ולשירותי תיירות בארץ ועוד.

כן אמר קול, כי היעדרו של „חוק התיירות" וכן מגבלות תקציביות — מקשים על פעולות המשרד לפתח ענף יצוא עיקרי זה של המדינה.

כהשיבו על שאילתה נוספת של ח"כ ע. נוף אמר מ. קול, כי מדיניות עידוד ההשקעות של משרד התיירות מבוססת בין־השאר על עקרון השוויון. כל המפעלים המאושרים במשרד זכאים לאותם שיעורי הלוואות ולאותם תנאי אשראי בהתאם למיקום הגיאוגרפי של המפעל ולדרגתו המתוכננת — הוסיף קול.

רוזוליו: חסרים מועמדים ליחידות הסיור במשטרה

המפקח הכללי של המשטרה רב־ניצב שאול רוזוליו אמר, כי למשטרה אין היום בעיות מבחינת איוש המשרות הפנויות, הבעיה היחידה בתחום כוח האדם היא מועמדים ליחידות הסיור של המשטרה, המפקח הכללי דיבר בפני חברי המועדון הכלכלי בירושלים.

הוא אמר, כי משטרת ישראל היא המתקדמת ביותר בעולם בתחום הגיוון שבהעסקת נשים וסיפר, כי שבע נשים נמצאות עתה בקורס קצינים של המשטרה, יחד עם שוטרים.

לאור המציאות החדשה, אמר רוזוליו, כי המשטרה צריכה להיערך בששה מגזרים. המגזר הראשון הוא המלחמה בעבריינות ושמירה על המצב של עבריינות מבוקרת ובשליטת המשטרה; המגזר השני הוא שמירה על איכות החיים; המגזר השלישי הוא פיקוח על התנועה והרתעת נהגים עבריינים; המגזר הרביעי — בטחון הפנים; החמישי — מתן שירותים כלליים לאזרח; והששי — המשטרה כ„סיסמוגרף" לבעיות האזרחים.

המפכ"ל אמר, כי כדי להגיע לטיפול בששת המגזרים האלה צריכה המשטרה לאמץ את „הפילוסופיה של הקואופרציה". כשם שהקואופרציה חותרת להשפעה על מערכת חמרי־הגלם שלה, כך צריכה להיות למשטרה השפעה על מערכת החוקים והחקיקה.

דרך אחרת לשיפור הפעולה היא מערכת מודיעין משוכללת, שתופעל באופן תמידי ולא רק לאחר ביצוע פשעים. דרך נוספת — היא מערכת מדעית משוכללת שתקטין את האפשרות לביצוע פשעים.

רוזוליו קרא למודעות של הציבור לתפקידה של המשטרה ולשיטות שבהם תנסה לתת תשובה לששת המגזרים הללו. (ע)

גילוי מצבה חדשה על קבר החייל חיים זלצר

טקס גילוי הלוט מעל מצבה חדשה שהוקמה על קברו של חייל צה"ל — נערך ביום ג' בבית הקברות של מושב בני עטרות.

הכתובת על המצבה החדשה אומרת, כי הטוראי חיים זלצר ז"ל, שנהרג בחודש יולי 1964 בעת שהיה בשמירה „נפל במילוי תפקידו". הכתובת על המצבה הקודמת אמרה כי החייל „מת בזמן השירות".

המצבה על קברו של טוראי זלצר ז"ל הוחלפה לאחר מאבק קשה של הוריו בקשר לקביעת סיבת המוות של החייל.

הסתדרות פועלי הבנין מתנגדת להשבתת הבניה

מרכז הסתדרות פועלי הבנין דן בדבר השבתת פועלי הבנין ליום אחד על ידי קבלני הבנין בגלל התנגדותם להפעלת חוק מס מימון רכוש של מקרקעין ומלאי הדירות שנמצאים בבניה.

מ. אמסטר, מזכיר הסתדרות פועלי הבנין, מסר על המו"מ בנידון ובו הסביר שאין מקום להתנגד להפעלת החוק שנתקבל בכנסת ומשום כך מתנגדת ההסתדרות להשבתת הבניה ע"י מרכז הקבלנים כ"ז בנובמבר ותתבע תשלום מלא עבור יום ההשבתה.

הסתדרות פועלי הבנין תפעל במשרדי השיכון והאוצר לא להטיל מס מימון רכוש על הקבלנים על דירות שנמכרו ונמצאות בתהליך הבניה.

מפלס המים בכנרת גבוה ב־70 ס"מ מאשתקד

מפלס המים בכנרת גבוה ב־70 ס"מ מאשר בעונה המקבילה אשתקד. אך הוא נמוך ב־50 ס"מ לעומת הממוצע המירבי בחישוב הרב־שנתי של גובה המיפלס. עם זאת נמשך משטר המים הקפדני וההגבלות על שאיבת מים מהכנרת.

עובד שפוטר שובת רעב ליד הוועה"פ

עובד „מקורות" שובת שביתת רעב ליד בנין הוועד־הפועל בת"א בנימוק, כי פוטר מעבודתו בחברה וכי ההסתדרות אינה עוזרת לו במאבקו.

האיש, שמעון מזרחי, נכה צה"ל ואב לשני ילדים, טוען, כי היה חבר ועד העובדים וכי פוטר מכיון שמתח ביקורת ונלחם נגד מחדלים. לדבריו, גילתה ועדת הביקורת המרכזית חוסר־הבנה ונוקשות, כאשר דחתה את השגותיו ואישרה את פיטוריו.

נמסר, כי השובת פוטר מעבודתו בנימוק של אי־השתלבות בעבודה.

„הפנתרים השחורים" הודיעו, כי לקחו את השובת תחת חסותם. (ע)

מציע מס־עסקים למימון חלקי של החינוך המקצועי

אין להשלים עם הדעה, כי נותני העבודה במשק הישראלי יהיו פטורים מלשאת בעול של הכשרת עתודה מקצועית ועל הכנסת לדאג לחקיקה מתאימה בנושא, כפי שהדבר קיים בארצות אירופה — אמר נתן אלכולי בישיבה של מנהלי בתי־הספר ברשת „עמל", שהתכנסה כדי לסקור בעיות חברה וחינוך ולשמוע דו"ח של משלחת רשת „עמל" אשר ביקרה בסיור לימודי בחו"ל.

בארצות רבות במערב־אירופה, נושא בעל המפעל בנטל ההכשרה של קאדרים מקצועיים באמצעות תשלומים לקרן ארצית. בו בזמן שבמדינתנו מוטל הנטל הזה על הממשלה, על ההורים והרשויות הציבוריות.

בכנס התריעו המנהלים מאחורי הגבול על פיגורים מצד הרשויות המקומיות בתחום הבטחת האמצעים לשמירת שלומם של התלמידים ויצאו בקריאה לממשלה לפעול למימוש התכניות שאושרו.

מחלקה פנימית חדשה בביה"ח בבאר־שבע

מאת סופר „דבר"

בביה"ח סורוקה בבאר־שבע נפתחה אתמול מחלקה פנימית חדשה — מחלקה ג' ובה 50 מיטות. מנהל ביה"ח פרופ' יוסף שפרן הודיע, כי המחלקה החדשה פותחת עידן חדש בפעילות בית־החולים.

המחלקה החדשה תהיה אחראית לשירותים של מספר מרפאות קופת־חולים בבאר־שבע ובאיזור. תכניס רופאי מרפאות אלה למחלקה ותוציא את רופאי המחלקה לעבודת ייעוץ והדרכה במרפאות אלה. כל החולים מהמרפאות המסונפות יאושפזו במחלקה החדשה, אלא אם כן יבקשו אישפוז במחלקות אחרות. שיטת עבודה דומה תונהג בקרוב גם ביתר המחלקות הפנימיות של בית־החולים.

פרופ' שפרן אמר, כי עוד לפני שלוש שנים היתה קופ"ח חלוצה בשילוב עבודת מרפאה עם בית־חולים, כאשר נסיון ראשון מסוגו נעשה במרפאה של שכונה ו' בבאר־שבע. נסיון זה הצליח ועתה מפעילים את השיטה בהיקף רחב יותר.

בראש המחלקה החדשה יעמוד פרופ' שמעון גליק מניו־יורק, שעלה לארץ עם משפחתו. המחלקה החדשה תקל את עומס המחלקות הפנימיות האחרות שתפוסתן הממוצעת בהם עלתה על 120 אחוז. עתה יהיו בשלוש המחלקות 150 מיטות. במחלקה החדשה תפעל גם יחידה נפרדת למחלות זיקנה ובה 20 מיטות.

מנהל ביה"ח אמר, כי לא קל לפתוח מחלקה חדשה בזמן של חוסר אחיות אולם אין מנוס מלהיעזר בכוח־עזר בלתי־מקצועיים כדי למלא צרכי האישפוז הדחופים. עם פתיחת המחלקה החדשה עלה מספר המיטות בביה"ח ל־635.

את ברכת מרכז קופ"ח לטקס הביא ד"ר חיים דורון, המנהל הרפואי של מרכז קופ"ח.

הופיע הספר

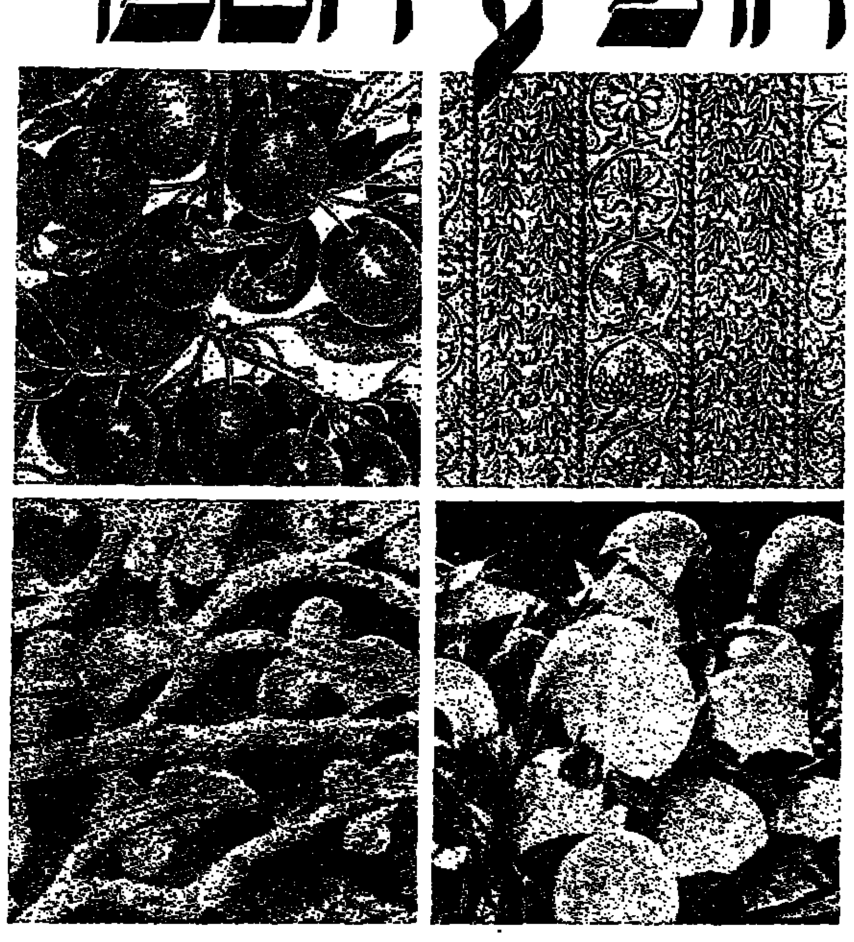

פירות ארץ־ישראל

מאת אסף גור

תולדותיהם של פירות ארצנו במרוצת הדורות

הדפסה משובחת, עשרות תמונות מפרי ארצנו

הפצה בלעדית ספרית „דבר"

הוצאת הקבוץ המאוחד

הפצה בחנויות סוכנות א. ערכוני, רח' בלפור 2, תל־אביב

לכבוד
ספרית „דבר"
ת.ד. 199 ת"א

אבקש לשלוח לביתי את הספר „פירות ארץ־ישראל"
רצ"ב שיק (המחאת דואר) ע"ס 46 ל"י.

שם ______
כתובת ______
התאריך ______
חתימה ______

ספרית דבר

ביום חמישי —
חצי מיליון ל"י
מפעל הפיס

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
עבור מרכז הכספים והחשבונאות
דרושים:
* מנהלי חשבונות — סוג ג', ד' בעלי נסיון של שנתיים לפחות.
* פקידי חשבונות — בעלי נסיון של שנתיים לפחות.
למועמדים המתאימים מובטחים תנאי עבודה טובים, אפשרויות קידום ושכר הולם.
לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אישית אל: יח' ההעסקה, התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל תעופה ע"ש בן־גוריון בימים א'—ה' בין השעות: 08.00 — 15.00.

מחפש עובד?
עיין ב[illegible]
דרושים

קופת חולים
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
דרושה
אחות מוסמכת
עם 3 שנות נסיון מקצועי, אחראית למרפאה מקצועית איזורית לוד.
עדיפות תנתן לבוגרות קורס הוראה ומנהל בסיעוד או קורס מוכר בבריאות הציבור.
— התנאים בהתאם לכישורים —
לפנות למרכז קופ"ח ת"א רחוב ארלוזורוב 101 „מדור מכרזים".
מרכז קופ"ח

דבר ספורט

במשחק דחוי בליגה א' צפון

מכבי חיפה ניצחה בנהריה ועלתה לראש הטבלה

מחצית שניה מצויינת של כדורגלני מכבי חיפה העניקה להם אתמול נצחון נאה על הפועל נהריה 0:2 והקפיצה אותם לראשות הטבלה.

המחצית הראשונה היתה שקולה ושתי הקבוצות גילו יכולת בינונית. שחקני חיפה לא ניצלו את יכולתם הטכנית העדיפה כדי לזכות ביתרון.

עם פתיחת המחצית השניה השתנתה התמונה. כדורגלני מכבי חיפה שהופיעו בהרכב מלא, פיתחו משחק צירופים נהדר וביתרו ללא הרף את הגנת נהריה.

שלוש דקות מפתיחת המחצית השניה הטים פישה אגבי כדור בראשו לסבר שלמה בנבו שפרץ לרחבה הנהריינית ומקרוב הכניע את בהר.

חיפה ביססה את נצחונה בדקה ה־57. מוסי ברגר הוכשל כ־30 מ' משער נהריה. הוא עצמו ביצע את בעיטת העונשין. הודות הכדור מרגלו של ברגר נמצא את השוער בהר מחוץ לשערו ושעה אדלר לא התקשה לנגוח לשער הריק ופגיעה 0:2.

שפט ביה"ג אשקר לעיני 2000 צופים בנהריה.

צפון א'

1.	מכבי חיפה	4	0—3	6
2.	הפועל ר"ג	4	4—11	5
3.	בני־נצרת	4	4—9	5
4.	הפועל עכו	4	2—4	5
—.	הפועל טבריה	3	3—4	5
6.	קרית־הכרמל	4	5—5	5
7.	בית"ר נתניה	4	3—6	4
8.	הפועל צפת	4	5—4	4
9.	קרית־אתא	4	7—3	4
10.	הפועל נחליאל	3	3—4	3
11.	הפועל נתניה	4	7—6	3
—.	הפועל הרצליה	4	3—2	3
13.	הפועל נהריה	4	4—3	3
14.	קרית־שמונה	4	7—3	3
15.	מכבי הרצליה	4	8—3	3
16.	מכבי חדרה	4	11—6	1

מכבי ת"א הביס את מכבי ר"ג 82:113

קבוצת מכבי ת"א הביסה אמש בהיכל הספורט ביד־אליהו את מכבי רמת־גן בתוצאה המכריעת 82:113, לאחר 39:48 בתום המחצית. בכך המשיכה האלופה מאשתקד במסע נצחונותיה וביססה את מקומה בראשות הטבלה.

התל־אביבים הפגינו יתרון ברור על יריביהם מרמת־גן בכל שלבי המשחק, כאשר הבולט ביניהם היה יוסף לדיה. לקראת סיום המשחק התנפל הרמת־גני קורנבליט על השופט זלינגר ו־המשחק עמד להסתיים טרם זמנו כאשר השופטים רצו להפסיקו. אולם לאחר שיקול נוסף הורחק קורנבליט והמשחק נסתיים במועדו התקני.

לתל־אביב הירבו לקלוע: ברקוביץ (26) וברודי (18). לרמת־גן קלע בורדון 26 נקודות.

הפועל גבת/יגור ניצחה את הפועל חיפה 69:70 (31:34), במשחק שקול ברוב שלביו. יגאר (17) וטייכבר (14) הירבו לקלוע לגבת. סלע (16) ושותק (15) הירבו לקלוע לחיפה.

הפועל תל־אביב הביסה את מכבי חיפה 71:128. מרקשיין (24) ונחמיאס (20) הירבו לתל־אביב ואייזיק (20) הירבה לחיפה.

הפועל רמת־גן — הפועל ירושלים 79:85 (42:43). קפלן (33) וקרן (24) הירבו לקלוע לרמת־גן, מראס (26) ובאק (16) הירבו לירושלים.

הפועל קרית־חיים גברה על הפועל מגידו 79:83 (42:52). עבר (26) וכץ (17) הירבו לקלוע לקרית־חיים. וגורן הירבה למגידו.

הפועל גבעת־ברנר ניצחה את בית"ר ירושלים 61:99 (28:45). גינדין (28) ובוסקוביץ (18) הירבו לקלוע לגבעת־ברנר ואייזנר (26) הירבה לירושלים.

הנוער ניצח את מכבי רמת־עמידר 0:2

מאת אליעזר מעוז

נבחרת הנוער בכדורגל זכתה אתמול בנצחון ראשון מאז החלה במשחקי המבחן שלה לקראת הטורניר הבינלאומי שייערך בינואר. היא ניצחה את קבוצת מכבי רמת־עמידר בתוצאה 0:2.

למרות הנצחון נתגלו ליקויים רבים במשחק הנבחרת, ובעיקר אמורים הדברים לגבי משחק הצוות של השחקנים. חוסר הגיבוש התבטא במשחק מפורר שחסר דיוק, למעט דקות מעטות של המחצית הראשונה.

עובדה זו הקלה על שחקני רמת־עמידר, לשמור על שוויון כוחות, בעיקר במחצית השניה. בה לא הגיעו כמעט שחקני הנוער למצבי הבקעה ליד שער היריב.

משחק הנוער לקה גם בכושר גופני ירוד, והמאמן דוד שוייצר מסר בתום המשחק כי הנבחרת תתחיל בקרוב להתאמן פעמיים בשבוע במקום פעם. במשחק אימון אתמול נעדרו 10 שחקנים בגלל שירות צבאי. כמו כן לא נטל חלק במשחק דב דמלר בגלל פציעה.

שני השערים הובקעו במחצית הראשונה. השער הראשון הובקע על־ידי שחקן בית"ר ירושלים אורי מלמיליאן בבעיטת 11 מטר שנפסקה לטובת הנבחרת, לאחר שבלם עמידר שלמה רוזנר ביצע עבירה ברחבת ה־16.

את השער השני הבקיע שחקן מכבי נתניה עודד מכנס, שחזר לשחק לאחר פציעה ממושכת. מכנס ניצל אי הבנה בהגנת עמידר ובבעיטה חזקה קבע את תוצאת המשחק 0:2.

המשחק נערך במגרש מכבי רמת־עמידר.

הפועל חיפה — מינכנקאן 0:10

קבוצת הפועל חיפה הביסה אתמול, לאחר ארקודים, באיצטדיון בקריית־חיים את אלופת התובבים במחוז שטוטגארט קבוצת מינכנקאן בתוצאה 0:10.

המשחק היה חד־צדדי כשהחיפאים עושים במגרש ככל העולה על רוחם. למרות ההילופים, הרבים שערך המאמן גרונדמן הצליחו החיפאים לכבוש את שער הגרמנים בזה אחר זה.

בשלל השערים התחלקו: גינזין (10), לוזנבל (11), בנדס (12), אלון (45), אינצ'י (50, 80), בליטי (65, 75, 85), איכנבר (87).

שפט בכר לעיני 1800 צופים.

היום תערוך מינכנקאן משחק נוסף נגד הפועל קרית־הכרמל.

פולין אלופת העולם בכדורעף

נבחרת הכדורעף של פולין זכתה אתמול בבוקר באליפות העולם שהתקיימה במקסיקו, בנצחה במשחק האחרון הקובע במקסיקו־סיטי, את נבחרת יפאן 3:1 (15:13, 7:15, 11:15, 15:17).

1800 צופים חזו במשחק הדרתק, בו לא נוצחו הפולנים באף משחק והקדימו את ברה"מ שנוצחה פעם אחת ויפאן, שהפסידה פעמיים.

29 מדינות נטלו חלק באליפות העולם שנמשכה 16 יום.

נופו מההרכב הסקוטי

שני כוכבי הנבחרת העולמי בכדורגל, הסקוטים של לידס, בילי ברמנר, וג'ו ג'ורדן וגם בילי בארזה, נופו מהרכב הנבחרת הסקוטית, לקראת המשחק הידידותי נגד מזרח־גרמניה, שייערך הערב בגלאזגו.

לעומת זאת ספר מולר של שחקן אחר מלידס, החלוץ פוי יורא בן ה־24. הוא נתבקש כקפטן הנבחרת למשחק הערב נגד הונגריה בקרדות, במסגרת גביע־אירופה לאומות.

במרכז ייערכו הערב ארבעה משחקים נוספים בגביע־אירופה: בשטוקהולם: שוודיה — צפון־אירלנד; בלונדון: אנגליה — צ'כיה; בבלגרד: יוגוסלאביה — נורווגיה; ובדבלין: אייר — ברה"מ.

● במשחק המרכזי בליגה הצרפתית בכדורסל, גברה באנטיב על האלופה בארק 98:103.

● הישג מרשים בקפיצה לרוחק קבע היוגוסלאבי סטקיץ', שניתר בזינוק ל־8.24 מטר.

עו"ד שלום פיכמן ובני משפחתו
מודים לכל אשר השתתפו באבלם הכבד
במות הרעיה והאם
נלי פיכמן ז"ל

במלאות שנה לפטירת יקירנו
שרגא מילר ז"ל
תיערך אזכרה וגילוי מצבה
בבית הקברות החדש בכפר־סבא, מחר, יום חמישי, ט"ו בחשון תשל"ה 31.10.74, בשעה 4.00 אחה"צ.
המשפחה

לחנוך עמית ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד בהולקח מכם
האם ז"ל
פורום יחסי ציבור

לטוסי ומנחם לוין
ולבית מעגן מיכאל
אתכם באבלכם בנפול
ספי ז"ל
בעת מילוי תפקידו
בית „צים־סלע"

אנו משתתפים בצערו של חברנו
רפאל מזרחי
במות עליו
אבין ז"ל
„אגד"
ההנהלה והחברים

הננו משתתפים בצער רב באבלו של חברנו
אבירם בנימין
במות
אמו ז"ל
ההנהלה והעובדים
המשביר המרכזי ירושלים

לחוה ומיכל שלמון
אתכם באבלכם הכבד במות
הבעל - האב
דיירי בית ניצנה, רח' שילר 3, ירושלים

מניות ושערים

ירידות מתונות בצמודים

מגמת המכירות שהחלה להתפתח ביום ב' נמשכה גם אתמול בשוק הצמודים למדד, אם כי בצורה מתונה ומאופקה.

חל גידול קל בתשואות שנעו סביב 5.2 אחוזים נטו (צמודה), עם הבדלים בשני הכיוונים. התשואה במלוות הארוכים ל־10 שנים, בעיקר, גדלה ל־4.5 אחוזים נטו (3% אחוזים בהנפקות במקור).

בנק ישראל הודיע אתמול בגילוי המסחר על תנאי ההנפקות של מלוה קצר מועד — 1960. התברר שהריבית הנומינאלית הורדה מ־6 אחוזים ל־9 אחוזים ברוטו לשנה, אך התשואה לציבור נשארה נמוכה בהשוואה לציפיות המוקדמות — 10.75 אחוז נטו לשנה, לעומת 9 אחוזים לפי ההנפקה הישנה. שערי ההוצאה לציבור למלוה של 3 חדשים יהיה 99.15 אחוז (פדיון — נטו, לאחר ניכוי מלוא המס — 101.69; לחצי שנה — 98.22 (103.38) ולשנה — 96.39 (106.75). כמו יונפקו שלוש סדרות חדשות: 10 מיליון ל"י ל־364 יום. שאר התנאים הישנים נשארו בתוקפם כגון הגבלת מס של 25 אחוז או שערי האוצר הנלווים לרכישות מלוה קצר מועד.

בהיקף בנזרע אתמול בסוחר רצוא. הושיע היצע של 47 אלף ד' שנקלט במחיר היום הקודם — 4.83 ל"י. המחזור הסתכם ב־87 אלף ד'.

בשוק המניות היו מחזורים נמרכים ונראה שהשוק נרדם שוב. בלמה מכירה גדולה אחת במניות בנק המזרחי (במשתנים) שנקלט בירידה קלה. מיד לאחר קליטת היצע גדול זה עלה שוב שערך, בחצי נקודה מעל לבסיסן שלשום. המחזור בשוק המניות הסתכם ב־0.9 מיליון ל"י, ובאגרות החוב 8 מיליון ל"י.

רווחי "סבצ" — 7 מיליון ל"י

חברת "סבצ" סיימה את שנת 1973—1974 ברווח לפני מס של 7 מיליון ל"י. ההפרשה למסי הכנסה מסתכמת בכ־2.8 מיליון ל"י. הרווח הנקי לאחר מיסוי הוא 4.2 מיליון ל"י — מתברר בסיכומי המאזן של "סבצ".

היקף המכירות של "סבצ" בשנה החולפת הסתכם בכ־34.8 מיליון ל"י. מזה יש להפחית צלות ההרצות בהיקף של 19.5 מיליון ל"י, כך שהרווח הגולמי הוא 15.3 מיליון ל"י.

דלק ונפט		
נפטא	83.5	+1.5
לפידות צ"ש	164	
לפידות ב'	260	+7.0
אגרות חוב להמרה		
אי. די. ב. ש. ה.	86	−0.5
אגור ש. ה.	85	
המזרחי ש. ה.	99.5	−1.5
פועלים ש. ה.	97	
בליל ש. ה.	93	
בליל ש. ה.	90	
אפותיקאי	92	−0.5
פת. משכנתאות	101	
פת. משכנתאות	84	−1.0
שכון	101	
ספנות	108	
אוצר לתעשיה	80	
דלק	76.5	−1.0
הכשרת הישוב	71.5	+0.5
ישפרו	100.5	−3.0
אתא	71	
צלית	71.5	−0.5
הפועלים השקעות	101	
דיסקונט השקעות	85.5	−1.0
דיסקונט השקעות	77	
מזרחי השקעות	90	−1.0
בל"ל השקעות	78.5	
כלל תעשיות	100	
עת	77.5	−0.5
איגרות חב		
אג"ח צמודות למדד		
מילווה קליטה 61		
מדד 83.12	267	
מדד 89.00	247	
מילווה קליטה 62		
מדד 89.00	246.5	
מדד 95.96	225	
מילווה קליטה 64		
מדד 83.12	371.5	
מדד 89.00	339	+0.5
מילווה קליטה 65		
מדד 89.00	339	
מדד 95.96	305.5	
מילווה קליטה 66		
מדד 95.69	280	
מדד 94.34	279	
מילווה קליטה 67		
מדד 96.12	264.7	−3.0
מדד 97.17	257	−3.0
מילווה בטחון 68		
א'	150.3	
ה'	111.5	−2.0
ט'	110.1	−1.8
מ"א	133.9	−1.1
מ"ב	125	−2.0
מ"ג	113.5	−1.5
מ"ד	111.5	
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	147.4	
י"ב	143.8	
י"ג	131	−1.0
י"ד	111	−1.9
מילווה בטחון 69		
א'	111.9	−1.0
ה'	103	
ט'	103.8	−1.8
כ"א	101.5	−1.3
מ"א	100.5	−1.5
מ"ב	100.9	−0.1
מ"ג	267	−0.5
מ"ד	265	−1.0
מ"ה	270	−1.5
מילווה בטחון בנקאי 69		
י"א	110.8	
י"ב	108.5	
י"ג	101.5	−0.6
י"ד	99.1	−1.2
ט"ו	97.6	−0.8
ט"ז	277	−0.5
י"ז	270.5	−1.0
י"ח	266.5	−1.5
י"ט	264	−2.0
מילווה פיתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	286.5	
קנ"ד	271.5	
פדיון 1976		
קנ"ה	239	
קנ"ח	222	−3.5
קס"ז	222.5	
קע"ד	219.5	−1.0
ק"פ	212.5	
קפ"ה	210	
קצ"ב	203	+1.0
פדיון 1977		
ק"צ	202.5	+0.5
קצ"ז	195.7	+0.2
ר"ט	191	
רס"ז	187.1	+0.9
רכ"ג	181.5	−0.5
רל"ד	184	−2.0
רמ"ה	181	
רנ"ה	168	−1.0
פדיון 1978		
ר"ס	167.8	−1.2
רס"ו	160	−2.0
רס"ט	156.9	−2.0
רע"ג	153	−1.0
רצ"א	139	−1.0
רצ"ח	134.5	−1.2
ברירה פדיון 1979		
ש'	133	−1.0
ש"ז	126	−0.5
ש"ט	127	−1.0
שי"א	125.5	−0.9
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל סטוק ב'	153	+5.0
ים המלח 5% מ'	151	+0.5
אג"ח במטבע חוץ		
"הולליט"		
הוצ' 8	105.3	+1.8
הוצ' 9	103.5	−1.0
הוצ' 15	102	
הוצ' 17	100.1	+0.2
הוצ' 20	101	+0.5

מניות		
בנקים מסחריים		
א' ה' מ'	185	−3.0
אי. די. בי. די'	181.5	
איגוד	270	
דיסקונט	270	[illegible]
המזרחי מ'	153	−0.5
פועלים מ'	257	
לאומי	215	−1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	229	
כרמל מ'	142.5	
משכנתאות ובנין	261	
פיתוח ומשכנתאות	238	−2.0
שיכון בב'	149	
טפחות	195	−4.0
מוסדות מימון		
עלסון מקמי	88	−0.5
אוצר לתעשיה	187.5	
חקלאות בב'	72	−1.0
פיתוח תעשיה בב'	64	
ביטוח		
אריה	272	−2.0
הסנה	219	
כהר	232	−8.0
צור	185	−1.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	70	
דלק צ"ש	122.5	
דלק ב'	130	−1.0
קירור 1	222.5	
קירור 10 מ'	142	−8.0
חשמל	93	
ספנות והספקה	140	
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	138.5	−4.0
אפריקה 1	247	
אפריקה 10	211	−2.0
הכשרת הישוב צ"ש	116	
הכשרת הישוב כ'	115	−0.5
סולל בונה בב'	98.5	
נכסים	185.5	−4.0
ישפרו	125.5	−0.5
ידפים	127.5	−0.5
מהדרין	160	−1.5
מטעי הדר	85	
מקרקעים	173	
גאות אביב	76	
פרי אור	147.5	−1.0
רסקו בב'	76.5	
רסקו רב'	56.5	−0.5
תעשיה		
אליאנס	466	−10.0
אלקו 1	106.5	−1.5
אלקו 2.5	96.5	−0.5
אלקטרה 1	171.5	−5.5
אלקטרה 5	164.5	+0.5
ארגמן מב'	291	+2.0
אתא ב'	100.5	+1.0
אתא ג'	100	−0.5
דובק	340	
כבלי	156	−1.0
טבע צ"ש	992	−8.0
כימיקלים	93	−0.5
לודזיה אפשטיין	56	
מלר טכסטיל	158	
פניציה מ' 1	73.5	+2.0
פניציה 10	73.5	+0.5
מפעלי נייר	226	−1.0
עסיס	171	+1.0
נחושתן מב'	449.5	−0.5
עלית	260.5	−2.5
פולגת	150	
ערד	64.5	−1.0
שמן מב'	106	
תפל	125.5	−2.5
חברות להשקעה		
אלמר מ'	74	+0.5
אלרן מ'	130	+0.5
חב' מרכזית	156	+2.0
פועלים מ'	232	
"סהר"	80	
וולפסון 1 צ"ש	77.5	−0.5
וולפסון 10 כ'	79.5	−1.5
דיסקונט מ'	151.5	
המזרחי	113	−0.5
לאומי	158.5	
פריון	102	−5.5
הסנה	85.5	−0.5
יצוא	58.5	−0.5
כור מב'	138	−2.0
כלל השקעות	189	−3.0
כלל תעשיות	140	
קזה	112.5	
פמה	50	

ירושלים

בעתון העתונאים בירושלים

● בעתון העתונאים, שיתקיים בליל שבת, כ"ז בחשון תשל"ה (1.11.74), בשעה 8.30 בבית־העם בירושלים, ישתתפו: ח"כ ד"ר יוסף בורג, שירצה על הנושא: "בפרוכת פנים וחוץ"; הרב פרופ' לר' יצחק רבינוביץ, ישוחח על פרשת השבוע. העורך יהיה העתונאי טוביה מנדלסון מעתון "דבר". העתון נערך בשיתוף עם מחלקת התרבות של העיריה. הכניסה לכל.

חיפה

מפלגת העבודה הישראלית — בחוז חיפה

● ביום רביעי, 30.10.74, ב־17.00 — בבית המפלגה — פגישה עם חברים דתיים. 18.00 — במועדון רח' צפת 4 — סניף הרצליה — מועצת הסניף. ● 17.30 — משמרת צעירה — רח' בלפור 11 — ישיבת מזכירי סניפים. ● 18.30 — משמרת צעירה — רח' בלפור 11 — ישיבת מטה הבחירות.

תל־אביב

"מועדון מעיין הפנסיונרים "ביתנו", תל־אביב רח' הס 19

● הערב, ב־6, הרצאה מפי החו' דוד ריטן; הנושא: "בריאות וגוף".

א.א.ע. ת"א

● בנוה־שלם, בלוק 5, ב־8.00 בערב, הרצאה על המצב הבטחוני.

"ידעטנו"

● היום, ב־30.10.74, בשעה 8 בערב, ייערך במשכן "ידע־עם" שבבית פייסלוביץ, רח' ויתקין 10 ת"א, ערב מוקדש למספר אגדות חסידים. דוד כהן, במגינו לגבורות ולקבלת פרס לפולקלור ע"ש אנ־סקי מטעם עיריית המבורג.

אגודת סופרי יידיש "בית־ליוויק"

ת"א רח' דב הוז 30 טל. 231830

● לפי דרישת הקהל, קונצרט שני עם הזמרת היהודה כ"הבימה" אהל כנובלקי הקונספטואר הבר דע לב קונן. בתכנית: שירה מכל קלאסיקה וקריאה. כרטיסים להשיג וקרום בשעה 9—1 לפנה"צ, טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 בערב.

החוג המאוחד לתנ"ך

בחוג המאוחד לתנ"ך, הערב ב־7.30 בערב, בעופתן ע"ש דב גליאק בבית עובדי העיריה ברחוב פרמבדיתא 4, תתקיים פגישת החוג להנ"ך כיתה כל ועד הדורים המרכזי בשיתוף עם ארגון עובדי עיריית תל־אביב־יפו.

ירצו: גד־אריה שדה על ספר כוכסים והתקופה, אריה המאירי על פרשת השבת ובתכנית קריאה ושירה. יש להביא תנ"ך מלא ד ההבקשים לדייק.

זקיזק
החטוף
הנחטף
ביותר

זקיזק
של פרומין
הקרקר הפריך העגול

פרומין

ליהודית וחיים בילין

לנשואי הבן ישראל

מיטב הברכות

הרשקוביץ בלינה והרשקו
כרמלי חוה ופתחיהו

ליקירנו **עמוס בנקירר**

לנשואיך עם בח"ל תמי

מזל טוב ושפע ברכות

מרים ושמחה וולץ
והמשפחה

מרכז שלטון המקומי בישראל

הופיע

ספר צווי מסים לשנת 1974/75

ערוך ע"י מקס סוכרי

בספר צווי המסים העירוניים של כל העיריות המועצות המקומיות בארץ.

את הספר ניתן לרכוש במחיר 35 ל"י במרכז השלטון המקומי בישראל, רח' הפטמן 3, תל־אביב, או להזמינו בצירוף המחאה.

עירית עפולה

מכרז מס' 28/74

הנחת רשת צנורות בשכונת רמת גבעת המורה

מוזמנות בזה הצעות מחירים לביצוע העבודה הנ"ל.

הצעות יש להגיש על גבי גליון הכמויות שאפשר לקבל במחלקה הטכנית, תמורת —.25 ל"י.

את ההצעות יש להכניס במעטפה סגורה למזכיר העיריה עד 24.11.74 שעה 12.00 בצהרים.

ההצעה תכלול חומר ועבודה. המציע יפקיד ערבות בנקאית בסך של 10% מערך ההצעה בתוקף 60 יום מיום ההגשה אשר תגבה באם לא יעמוד בהצעתו.

הכמויות הנסיון של המציע יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת העבודה.

הזוכה במכרז יידרש להפקיד ערבות בנקאית, פוליסות בטוח, ביול החוזה וכו' לזכות העיריה לפי הכללים הנדרשים.

העיריה שומרת לעצמה את הזכות למסור לביצוע את כל העבודה לקבלן או חלק ממנה למציעים שונים.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ש. שהורי, ראש העיריה

המועצה המקומית הוד־השרון

מכרז מס' 8/74

לפינוי והטמנת אשפה

המועצה המקומית הוד־השרון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לבצוע עבודת פינוי והטמנת אשפה בהוד־השרון.

פרטים על העבודות והיקפן אפשר לקבל במועצה המקומית הוד־השרון, בשעות העבודה הרגילות, תמורת תשלום של: —.50 ל"י, שלא יוחזר.

את ההצעות במעטפות סגורות. יש לשלוח בדואר רשום, או לשלשל לתיבת המכרזים שבמזכירות המועצה, לא יאוחר מאשר עד יום ו', א' בכסלו תשל"ה, 15.11.1974, בשעה 12.00 בצהריים.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשעור של 10% מערך ההצעה לתקופה של 3 חדשים. הצעה ללא ערבות בנקאית תיפסל.

הזכות בידי המועצה לחלק את העבודה לשני אנשים ולמסור את ביצוע העבודות בכל אזור לקבלן אחר.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא.

י"ד בחשון תשל"ה — 30.10.1974

משה יעוביץ, ראש המועצה

לרגל ספירת המלאי

מחלקות חלקי חילוף למכוניות

בכל סניפי החברה בארץ

יהיו סגורות

ביום ו' 1.11.74

מחלקות חלקי טרקטורים, משאיות וחקלאיים
בתל־אביב בלבד
תהיינה פתוחות לשרות הקהל כרגיל

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ

מפיצי Ford בישראל

מטבעות בן־גוריון
מ ז ה ב

אם רצונך לרכוש אותן עכשיו, כדי להבטיח קבלתן ביום ההנפקה, עשה את העיסקה איתנו. תוכל לבטוח בנו כי אנו "פירמה" עם מוניטין בינלאומי בכל הקשור במכירה, בקניה ובהשקעה במטבעות.

ישתלם לך להתייעץ עם "המטבעיים" במסחר הזה מאז 1963.

הגלריה הישראלית למדליות ולמטבעות רחוב מגדלי 2 תל־אביב, טלפון 220648,
בין 9.00 — 13.00, ובין 19.00 — 16.30.

שרון איכות מעולה

אנו פותרים בעיות אוורור

Venta

המאורר הדו־כיווני REVERSIBLE

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ

המועצה המקומית אור־יהודה

מכרז מס' 74/31 בדבר

סגירת מרפסות בגני ילדים

1. המועצה המקומית אור־יהודה מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודה הנ"ל.
2. טפסים להגשת ההצעות בצירוף מפרט טכני וכתב כמויות ניתן לקבל אצל מהנדס המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.20 ל"י.
3. את ההצעות יש להגיש למזכירות המועצה בתוך מעטפה סגורה שעליה יצויין מכרז מס' 74/31 לא יאוחר מיום 10.11.74 בשעה 12.00.
4. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בלבד בשיעור 10% מגובה ההצעה, אחרת לא תובא ההצעה לדיון.
5. תנאי התשלום: 60% עד לגמר העבודה ר־40% ב־12 תשלומים חודשיים רצופים בתוספת רבית של 13%.
6. על הקבלן המשתתף במכרז להמציא תעודה מרשם הקבלנים ולפי חוק רישום הקבלנים תשכ"ט—1969.
7. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

25.10.74 — יצחק משה, ראש המועצה

הודעות לציבור

מכרז מס' 74־2177
משרד החקלאות

האגף לנכסים בינוי ומשק מזמינות בזה הצעות מחירים לכירת כרקמור זחל תוצרת קטרפילר 4, שנת ייצור 1965, מספר 14־149, 63 כ"ס מתוצת נפיונה אזורית גילת.

מפרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל באגף לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות הבוקר.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: "מכרז 74־2177" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות האגף לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב, רחוב ד' בית מספר 10ב' קומה ג'.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה. מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 21.11.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

המכון לפריון העבודה והיצור
מרכז ההדרכה

אזור ירושלים

נותרו מספר מקומות לקורס
טכנאי־ייצור
שיפתח בירושלים בחודש נובמבר 1974

* חייל משוחרר הזכאי לפטור משכר הלימוד מתבקש להביא עמו בעת ההרשמה, תעודת חייל משוחרר, לפי חוק החיילים המשוחררים תשל"ד.

פרטים והרשמה

המכון לפריון העבודה והייצור, סניף ירושלים, מגרש הרוסים ירושלים, טלפונים 02-226066, 224141 שלוחה 72

עיבוד שבבי
חריטה * כרסום * השחזה

בחברה תעשייתית גדולה באזור תל אביב

נפתחת ההרשמה לקורס עיבוד שבבי

מתקבלים גברים מעל גיל 18, בעלי השכלה של 10—8 שנות לימוד.
במשך הקורס תשולם למשתתפים בו מילגה.
המסיימים את הקורס בהצלחה ישולבו לעבודה מקצועית מעניינת במסגרת המפעל.
● בפרטים נוספים נא לפנות אל: ת.ד. 25018 ת"א.

משרד החקלאות

עקרת הבית!
המבצע להוזלת מוצרי החקלאות נמשך,

ירקות	לצרכן
עגבניות משובחות	1.25 ל"י לק"ג
פלפל כהה	1.45 " "

תעשיות גולן בע"מ
מיסודה של התעשיה האוירית לישראל בע"מ

לקורס חרטות וכרסום

אשר נפתח נותרו מספר מקומות. הקורס יימשך 6 חודשים ויכלול לימודים עיוניים ומעשיים.

בתקופת הלימודים תשולם לחניכים מילגה בגבולות 1,400 ל"י — 1,100 ל"י בהתאם לגודל המשפחה.

יתקבלו בוגרי 10—12 שנות לימוד יוצא צבא בעלי משפחות.

בוגרי הקורס יעבדו בתעשיות־גולן ויגורו בכפר בני־יהודה בדרום רמת־הגולן.

● בדבר פרטים נא לפנות אל:
תעשיות גולן בע"מ, מרכז כפרי בני־יהודה, רמת־הגולן.

בנק ירושלים לפתוח ומשכנתאות בע"מ

תמצית מצב העסקים ליום 31.3.74

31.3.73 ל"י		31.3.74 ל"י	31.3.73 ל"י		31.3.74 ל"י
123.351.445	הלוואות למשתכנים ואחרים	194.866.309	6.956.067	הון וקרנות	7.939.390
6.070.122	פקדונות אצל החשב הכללי	3.092.668	59.532.743	אגרות חוב	84.763.981
6.889.298	השקעות לפי העלות	4.610.737	7.421.474	הלוואות מבעלי המניות	10.195.606
3.899.728	רכוש שוטף ואחר	4.400.921	64.524.628	הלוואות ופקדונות למתן הלוואות	96.705.667
85.708	רכוש קבוע	50.651	2.714.932	חשבונות אחרים	8.373.783
1.006.045	הוצאות נדחות	1.109.643	152.502	דיוידנד סופי מוצע. נטו	152.502
7.671.447	חייבים בעד ערבויות	11.894.701	7.671.447	ערבויות שניתנו	11.894.701
148.973.793		220.025.630	148.973.793		220.025.630

	רווח נקי לאחר הפרשה למסים	הדיוידנד
לתקופה 1.4.73 — 31.3.74	1.358.328	10%
לתקופה 1.4.72 — 31.3.73	913.030	10%

هكذا من الاصل

ספטמבר 1973 — 1,000.- ל"י
ספטמבר 1974 — 1,530.- ל"י

על כל -.1,000 ל"י שהפקדת בספטמבר שנה שעברה בתכנית "חסכון 10,000" של הבנק הבינלאומי הראשון, לזכותך עתה 1,530.40 ל"י נטו (בתנאי שתתמיד ותחסוך בתכנית עוד ארבע שנים).
לפרטים מלאים אנא פנה לכל אחד מסניפינו ברחבי הארץ.

הבנק הבינלאומי הראשון
לישראל בע"מ
סניף ראשי: שד' רוטשילד 39 ת"א. טל.: 622311.

ארגון העובדים בעירית ת"א:

להט חייב ללמוד פרק באיגוד מקצועי

העובדים יפגינו היום נגד הפעלת משטרה בסכסוך עבודה

מאת דנקה הרניש, סופרת "דבר" בתל אביב

הפסקת עבודה ואסיפות־מחאה שתיערכנה היום בעיריית תל אביב ובמוקדיה, תיה בין השעה 6 בבוקר ועד 12 בצהרים, אינן אקט פוליטי, אלא הגנה הפגנתית על עיקרון של אי־הפעלת משטרה בסיכסוך־עבודה — זאת מסרו חברי המזכירות של ארגון עובדי העירייה במסיבת עתונאים שכונסה בדחיפות בעקבות הודעותיו של ראש העיריה ש. להט, שפורסמו אתמול בכלי התקשורת.

הדוברים ציינו, כי מזכירות הארגון מורכבת מכל הסיעות. מקיר אל קיר. ומאחר שההחלטה על הפסקת העבודה נתקבלה פה־אחד על ידי נציגי כל הסיעות, יש בזה הוכחה ברורה לאופיה של הפעולה. "אנחנו מייצגים כאן רק את האינטרס של העובדים והדבר הוא בנפשנו" — טען יו"ר הארגון מדי קאופמן בעמדו על חומרת הצהרתו של ראש העירייה להם, שלא יהסס להזעיק משטרה גם בעתיד. הצהרה זו מגלה "הבדלי דעות תהומיים" בין ארגון העובדים לבין ראש העירייה, ועל להם, לדעתו של קאופמן, "ללמוד פרק בתורת האיגוד המקצועי".

הדוברים במסיבת עתונאים טענו, כי בתקרית שאירעה בבניין ההנדסה בשבוע שעבר ואשר הביאה להפסקת העבודה היום, לא היו תופעות אלימות עד לבואם של השוטרים. שהוזעקו על ידי ראש העירייה ולפי הוראותיו ניסו להוציא בכוח את אחד הפקידים שהתיישב במכונית על מנת למנוע צאתה לשטח עם הסטודנטים ייי אי הפעלת אלימות על ידי הפקחים מזכירות העובדות שאיש מהסטודנטים לא נפגע, לא נשברו שמשות או רהיטים ולא נגרם כל נזק במשרדים ולרכוש. כן צויין, שאם כי בכלי התקשורת פורסמה קריאתו של ראש העיריה לבטל את השביתה, לא באה כל פנייה בעניין זה לארגון העובדים.

חבר מזכירות הארגון ויו"ר ועד עובדי מינהל ההנדסה צ. ברקוביץ ציין, כי היו שביתות ואפילו פראיות, בתקופות ראשי העיר לשעבר רוקח, לבנון, נמיר ורבינוביץ ובשום מקרה לא הופעלה המשטרה. "בתקופת רוקח נמשכה השביתה 17 יום ואם כי המשטרה היתה מוכנה להתערב דחה רוקח אפשרות זאת" — ציין ברקוביץ. לעומת זאת צעדה גיידת משטרה ליד הדר בניין ההנדסה בעת שנערכה שם אסיפת עובדים לאזור התקרית עם הפקחים.

המזכיר הכללי של הארגון בן־עמי שני טען, כי במשך 9 חודשי הקדנציה הנוכחית "נהג הארגון בכפפות משי על מנת שלא יגידו: שאנשי המערך, המהווים את הרוב במוסדות הארגון, רוצים להתנקם בהנהלה החדשה" לדבריו, "בלעדי הארגון דברים שלא היה מקבל בתקופת נמיר ורבינוביץ. כן אמר כי נעשו כל הסידורים על מנת להקטין את הפגיעה בציבור על ידי הפסקת העבודה לשש שעות. בין היתר יופעלו בתי הספר כרגיל, בתי חולים ומרפאות כמו בשבתות ובחגים. מבבי־ראש יוזיו בכוננות מלאה, קיים הסעת ילדים נכים למוסדות ועוד.

השביתה נועדה להגן על זכות האלימות

הנהלת עיריית תל־אביב—יפו רואה בשביתת עובדיה היום מעשה הפוגע בכלל תושבי העיר ללא כל הצדקה סבירה, וכמעשה שנועד להגן על זכותה, כביכול, של קבוצת עובדים קטנה לפעול באלימות ומתוך הפרת החוק. כך נאמר בגילוי־דעת שפירסמה היום הנהלת עיריית ת"א.

המשטרה לא הוזמנה להתערב בכל צורה שהיא בסכסוך עבודה, אלא אך ורק במניעת אלימות שמאיין לגדר החוק, שהתבטאה במעצר בלתי־חוקי בכוח הזרוע של קבוצת סטודנטים שנמצאו בהשתלמות הנדסית לקראת מילוי תפקידם במניעת עבירות־בינוי. למעשה לא הכריז ארגון העובדים על סכסוך עבודה בעניין זה.

קוראים להתערבות משל למניעת השביתה

במברק ששלחו אתמול מ"מ ראש העיר י. ארצי וסגן ראש העיר פ. אביקובסקי למזכ"ל ההסתדרות י. משל, הם קוראים לו להתערב בדחיפות למניעת שביתת עובדי העירייה. השניים טוענים, כי אפילו של הסכסוך, היקפו ומהותו דורשים בירור, אבל אינם מצדיקים שביתה של אלפי עובדים ושיתוק שירותי העירייה.

פיטורים נוספים בסיבי דימונה

הנהלת תשלובת "סיבי דימונה", הודיעה לוועד העובדים על סגירת מחלקת הצביעה בתשלובת ועל פיטורי 15 עובדים. כזכור, סערו הרוחות לפני כחודשיים כאשר ההנהלה פיטרה כ־200 עובדים, עם סגירת מחלקות חוטי הקירויל והפריגים בתשלובת.

מנכ"ל התשלובת איתן צור, שלח השבוע מכתב לוועד העובדים בו הוא מנמק את הצעד האחרון. בין השאר הוא כותב, כי "שוקי מוצרי הצמר ירדו באחרונה לשפל שלא היה כדוגמתו ובמשך שלושת החודשים האחרונים נצברה במצבעת דימונה כמות נמוכה, שאנו יכולים לעשותה במצבעה של התשלובת בבאר שבע. לפיכך הוחלט להפעיל בתשלובת רק את המצבעת באר־שבע ולהפסיק את הצביעה במצבעת דימונה החל מ־1 בנובמבר 1974".

מזכיר ועד העובדים, אלי בן־קסוס מסר אתמול, כי צעד זה ננקט למרות הבטחות מפורשות שניתנו לעובדים מפי הנהלת התשלובת ופקידים בכירים במשרד המסחר והתעשיה, שאין כוונה לצמצם את הפעילות שם.

בן־קסוס מסר עוד, כי 130 מקרב המפוטרים שפוטרו בחודש אוגוסט קיבלו רק מחצית מתשלום הפיצויים שהובטחו להם וכי הנהלת התשלובת דוחה אותם מיום ליום בעניין זה, בעוד שהם באים בטענות לוועד העובדים.

כזכור, גרמו פיטוריהם של העובדים בתשלובת "סיבי דימונה" לשערוריה רבתי. עקב מניעת כניסתם של עובדים ערביים לשטח התשלובת. (ע)

ועדת ז'ילטני תקבע פירוט השוואת שכר הנתבים למפקחים הימיים

המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות (היחידה לתחבורה ולמפעלי תשתית) הטילה אתמול על ועדת זילטני — שבודקה את תביעות הנתבים מרשות הנמלים — להוסיף למסקנותיה פירוט, במספרים ובמועדים, של יישום המסקנות.

זאת, לאחר שמיעת נציגי הצדדים והודעת הצדדים, כי הם מקבלים עקרונית את מסקנות ועדת זילטני. על הוועדה לסיים את עבודתה תוך שבוע ימים.

עוד החליטה המחלקה לפי הצעת היו"ר א. אברהמוביץ, כי היא תובעת מהצדדים לקבל את פסיקת הוועדה. לאור זאת אין המחלקה רואה הצדקה לנקיטת סנקציות ופונה לנתבים להימנע מנקיטת אמצעים ארגוניים עד לסיום עבודת הוועדה.

בישיבה השתתפו רב־חובל צוקר מאיגוד קציני־הים, נציגי הנתבים משה לוי וישראל ברמנהם ונציג רשות־הנמלים משה חרל.

מדברי רב־החובל צוקר הסתבר, כי למעשה מתמקדים חילוקי־הדעות בין הנתבים לרשות־הנמלים במועד החלת מסקנות ועדת זילטני. לדבריו, יש להחיל באופן מלא את השוואת השכר הרגיל של הנתבים לשכר המפקחים הימיים כבר בהסכם העבודה הנוכחי לשנת 1974 ויש להנהיג כבר השנה תעריף ארצי לכל הנתבים.

נציג רשות־הנמלים טען, כי הרשות מוכנה להחיל את ההשוואה החל בשנת 1975.

סופר "דבר" בחיפה מוסיף: הנתבים מכל נמלי הארץ עומדים להתכנס היום ולהחליט על עמדתם לגבי החלטות מליאת המחלקה לאיגוד מקצועי. אם יחליטו הנתבים לדחות את ההחלטות, צפויה שביתה החל מחצות בשעה 6.00, או החל ממחר ב־6.00 בבוקר.

ועדה תכין חוק לשיתוף עובדים בהנהלות

שר העבודה מ. ברעם נענה לפניית המחלקה לדימוקרטיה תעשייתית בוועד הפועל של ההסתדרות להקים ועדה משותפת לממשלה ולהסתדרות שתברר ותבחון את ההצעה לחקיקת חוק בדבר שיתוף עובדים בהנהלות.

בתזכיר שנשלח בשעתו ע"י המחלקה לשיתוף הוצע לחוקק חוק שיחייב כל מפעל וחברה (ללא הבדל צורת הבעלות) המעסיק 75 עובדים ומעלה לשתף את העובדים בהנהלה וברווחים.

עם קביעת נציגי ההסתדרות בוועדה, תחל הוועדה בעבודתה.

נציגים להנהלה משותפת ב"מוצרי ניר"

באסיפה כללית של פועלי ועובדי מפעל "מוצרי ניר" בירושלים, השייך ל"כור", נבחרו נציגי הפועלים העובדים להנהלה המשותפת במפעל. הנבחרים הם: שלמה צברי, אלישע מימון ואברהם ברדוגו.

בהתאם לסיכום בין המחלקה לדימוקרטיה תעשייתית לבין הנהלת "סולל־בונה" בדבר השלמת שיתוף העובדים בכל סניפי סו"ב, הוקמה זה עתה הנהלה משותפת בסניף "סולל־בונה" קרית־שמונה — חצור.

עם בחירת נציגי הפועלים להנהלה הסניף, הזמנה ל־14 בנובמבר ישיבה חגיגית של ההנהלה המשותפת בהשתתפות יו"ר המחלקה לדימוקרטיה תעשייתית ונציגי הנהלת חטיבת הבניין בסו"ב. נציגי הפועלים שנבחרו הם רפי בר־הרוש ומאיר בוקרים.

צה"ל ישתלב במבצע הבטיחות בדרכים החל מיום ו'

צה"ל משלים את כל ההכנות הדרושות כדי להשתלב במבצע בטיחות בדרכים, המתחיל ברחבי הארץ ביום ו' השבוע ויימשך חודש ימים.

לצורך זה עוברים כלי־הרכב הצבאיים ביקורת גם לקראת החורף, בסדנאות ובמוסכים. ביחידות צה"ל נערכת פעולת־הסברה בנושא הבטיחות בדרכים, הכוללת כנסים לנהגים, הפצת חומר־הסברה למפקדים ולנהגים, הרצאות והקרנת סרטים מהמועצה הלאומית למניעת תאונות.

ב"חודש הבטיחות" עצמו יערכו צוותים מיוחדים, מורכבים משוטרים צבאיים ומאנשי חיל־החימוש, ביקורות לרכב צה"ל הנע בכבישים. רכב צבאי שיימצא בלתי־תקין, אך המשך הנסיעה בו אינה בחזקת סכנה, יחוייב להיכנס לסדנא לתיקון הליקויים; ואילו רכב, שיתברר לגביו כי הנסיעה בו מסוכנת, יורד מהכביש.

2 ילדים טבעו בבריכה

שני ילדים, אח ואחות, טבעו אתמול בבריכת־מים שבחצר בית הוריהם בשכונת תופת בצפון עזה.

המקרה אירע כאשר חמד רמדן אל שוערפה בן ה־5 שיחק יחד עם אחותו זכיה בת ה־4 בקצה החצר הגובל עם חלקת פרדס בקירבת בריכת־מים פתוחה.

בריכה זו משמשת לאגירת מי־השקאה. כנראה, שהילדים היו לא השגחה ואיש לא הרגיש באסון. כאשר נתגלו ע"י בני המשפחה, היו כבר ללא רוח חיים. (ע)

עישון בקולנוע — ונכלא

צעיר שעישן בקולנוע "אסתר" בתל־אביב ואחרי כן מסר פרטים כוזבים לשוטר שרצה להגיש נגדו דו"ח, נעצר ע"י המשטרה ונכלא.

לאחרונה הגבירה המשטרה את סיוריה בבתי קולנוע ובמקומות בידור כדי לאכוף את החוק בנושאי בריונות, עישון ומיטרדים שונים. הצעיר יועמד כנראה לדין באשמת הכשלת שוטר במילוי תפקידו ועישון בקולנוע. (ע)

פקיד של עיריית תל־אביב, פליקס נחום, נידון למאסר חודשיים בפועל ו־22 חודש על תנאי באשמת גניבה מכספי העירייה ומעילה באמון על־ידי מכירת כרטיסים משומשים בכניסה לבריכה של "בית צ'רנר" ביפו.

אחיות מביה"ח בילינסון לומדות לתואר אקדמי

30 אחיות בכירות מביה"ח "בילינסון", התחילו את שנת לימודיהן השניה באוניברסיטת בר־אילן בנושאים ממדעי החברה, ההתנהגות והניהול. למשתתפות בתכנית זו, "במשכת שלוש שנים, ייחשבו השיעורים כלימוד לקראת תואר ראשון ולמסיימות תוענק תעודה.

קורס זה, המיוחד כליכך בא"י, הוא פרי מאמץ משותף של אוניברסיטת בר־אילן ושל האחיות הלומדות, שרמת הישגים שלהן ראויה לציון. המטרה היא הן קידום הטיפול הסיעודי והן הגברת שביעת רצונה של האחות.

נאשם בתיווך לשוחד בין קבלנים וקצין צה"ל

כתב אישום על תיווך בשוחד בין קבלנים לבין קצין צה"ל וסגנו, וכן מתן שוחד וקבלת כספים במרמה — הוגש אתמול לבית המשפט המחוזי בנצרת נגד יצחק בן־אריה שהועסק כאזרח עובד צה"ל.

האיש נאשם בכך, כי גבה כספים מקבלנים והעבירם לקצין איזור בחיל ההנדסה וסגנו, שהיו אחראים על ההתקשרות לאספקת העבודה לקבלנים אלה. לדברי התביעה שולמו הכספים כשוחד תמורת הסכמת המקבלים למסור עבודות לאותם קבלנים.

כתב האישום הוגש על־ידי עו"ד י. רייס, סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה והצפון. זהו מגוללת התביעה פרשה של תיווך לקבלת שוחד, שנמשכה מאז תום מלחמת ששת הימים ועד אוקטובר 1972.

לדברי התביעה הועסק הנאשם על־ידי משרד הבטחון כאזרח עובד צבא ושימש כמנהל עבודה בחיל ההנדסה באיזור ראש פינה בשנים 1969—1967.

באותה תקופה הועסקו באזור צבי ארז כקצין איזורי בחיל ההנדסה, וכסגנו כיהן עמנואל אוזרעי, שמת בדצמבר 1971.

צבי ארז היה האחראי על ההתקשרות עם הקבלנים והוא שהיה נותן לאחר מכן את האישור על ביצוע העבודה, שלפיו היה הקבלן מקבל את כספו ממשרד הבטחון. התביעה טוענת, כי במחצית 1969 הוסכם בין הנאשם לבין קצין האיזור וסגנו, שבן־אריה יפרוש מעבודתו ויעבוד כקבלן עצמאי בשביל חיל ההנדסה באיזור. עוד הוסכם כי השניים יספקו לנאשם עבודה בקביעות. וברווחים יתחלקו שלושתם בהתאם לאותו סיכום קיבל הנאשם עבודות בהיקף של כ־110.000 ל"י הרווחים הגיעו ל־40.000 ל"י.

בחודש אפריל 1970 התפרקה השותפות בין השלושה ולפי הצעתו של ארז סוכם שהם יספקו לנאשם עבודה תמורת תשלום של עשרה אחוזים בערכה.

בהמשך כתב האישום טוענת התביעה, כי במסגרת היחסים ההדוקים בין השלושה ביקש הנאשם, בתיאום עם ארז, מאנשים שונים שעשו עבודות עבור חיל ההנדסה באיזור, כי ישלמו כספים כשוחד לשניים, וזאת על עזרתם בהשגת עבודות. המדובר היה בתשלומים של 10 אחוזים מערך אותן עבודות. התביעה טוענת, כי לאחר שהנאשם גבה את הכסף העבירו לקצין האיזור וסגנו. (ע)

חשודות כ"מעסות" מדומות — נעצרו ושוחררו

בעקבות חשד שהעלתה המשטרה, כי "מכון עיסוי" ברח' ארלוזורוב ברמ"ג משמש כבית־בושת, הובאו אתמול לבית־משפט השלום בת"א שתי חשודות שעבדו שם כ"מעסות" — אסתר בן־עמי מקרית־גת ושובה חולף מבת־ים, ושני גברים החשודים בניהול המקום — לוי רום ודוד אליאב, שניהם תושבי ת"א.

בא־כוח המשטרה מפקח יהודה שדר טען, כי הבחורות נפלו קרבן ונוצלו לרעה. לאחר שנתקבלו לעבודה בעקבות פרסום בעתונות. לדבריו, יש במשטרה עדויות על המעשים שנעשו ב"מכון העיסוי" בין השאר העיד חבר קיבוץ, שבא לקבל עיסוי תמים והופתע מאד כאשר הוצע לו חסד אחר.

בא־כוח החשודים עו"ד דניאל רוז טען, כי אין שום עילה לבקש הארכת מעצרם של החשודים בניהול המכון. לדבריו, אין כל ראיה לפעילות פלילית או עבירה על החוק במכון.

השופט נחמיה בר ציווה לעצור את שני הגברים ל־9 ימים ואת החשודות ציווה לשחרר — בהסכמת המשטרה — בערבות של 1,000 ל"י. (ע)

הגרלת "הלוטו"

בהגרלת לוטו מס' 44/74 שהתקיימה אתמול, הועלו בגורל המספרים הבאים: 01, 02, 16, 23, 24, 25 והמספר הנוסף: 20.

מחר ב־7 בערב
יכולה להיות לך
כאן פגישה...

קנה היום כרטיס הגרלה של מפעל הפיס
וקבע לך פגישה עם המזל.
מחר הגרלת מפעל הפיס
500.000 ל"י הפרס הגדול

מענק לידה לחוסכים "בגחלת"
הורים לילדים עד גיל שנה יזכו במענק לידה
הצטרפו ל־35,000 החוסכים ב"גחלת"
לחינוך תיכון ולחינוך גבוה.
הרשמה במשרדי "גחלת"
ובכל לשכות המודיעין העירוניות בתל־אביב־יפו.
גחלת · רח' אלנבי 91 · תל־אביב · טל. 624631

ארגון עובדי עירית ירושלים — ארגון עובדי עירית חיפה

מביעים הזדהות
עם ארגון עובדי עירית תל־אביב־יפו
על הפסקת העבודה

ומוחים על הפעלת כוחות משטרה
על ידי הנהלת עירית תל־אביב־יפו בסכסוך עבודה עם פקחי העיריה
וכן הצבת כוחות משטרה באסיפת עובדי ההנדסה

לכל חברי ורעי שהואילו בטובם לברכני
בברכת הגומל
נתונה בזה תודתי הנאמנה
יצחק בן אהרון

פרסם
בלוח החדש
דרושים

בנק ישראל
מודיע

מילווה
קצר
מועד
בתנאים
מיוחדים

היום, יום רביעי, 30 באוקטובר 1974
תונפקנה איגרות מילווה קצר מועד
בתנאים חדשים כדלהלן:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1,000 ל"י ע"נ	הכנסה שנתית ברוטו	הכנסה שנתית נטו*
ל־12 חודשים	963.88	13.08%	10.75%
ל־6 חודשים	982.19	12.79%	10.50%
ל־3 חודשים	991.47	12.52%	10.25%

* לאחר ניכוי (מלוא מס־הכנסה) מהריבית.

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים
ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך

SAAB סאאב
אנו קונים דגמים שונים
של "סאאב"
החל משנת ייצור 1969 ואילך
* * *
ליאונקרס בע"מ. קרליבך 29 ת"א. טל. 283771.

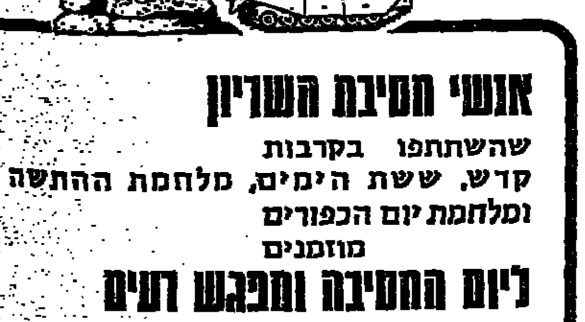

אנשי חטיבת השריון
שהשתתפו בקרבות
קדש, ששת הימים, מלחמת ההתשה
ומלחמת יום הכפורים
מוזמנים
ליום החטיבה ומפגש רעים
שייערך ביום חמישי, כ"ב בחשון תשל"ה
7.11.74 בשעה 13.00
תחילת הטקס בשעה 14.30
ליד האנדרטה, יער עין זיתים בכביש עבר צפת

הועדה המארגנת

ביום השלושים לפטירתו של יקירנו
בנימין פרידנברג ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה על קברו בבית העלמין בפתח־תקוה, מחר, יום חמישי, ט"ו בחשון תשל"ה (31.10.74), בשעה 3.30 אחה"צ.
נפגשים בבית העלמין.
משפחת פרי (פרידנברג)

בנו
רב סרן יוסף (ספי) לוין
נפל במילוי תפקידו.
ההלויה התקיים במשכנו היום, יום רביעי י"ד חשון תשל"ה, 30.10.74 בשעה 15.00
המשפחה
ובית מעגן מיכאל

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
שלמה רוטקביץ ז"ל
נתייחד עם זכרו, מחר, יום חמישי, ט"ו חשון תשל"ה 31.10.74 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בפתח־תקוה.
המשפחה

במלאות שנתיים לפטירת יקירנו
מהנדס
מנדל יפה ז"ל
נעלה לקברו
ביום ה', ט"ו בחשון תשל"ה (31 לאוקטובר 1974), בבית העלמין חוף הכרמל בחיפה.
נפגשים בשעה 3.30 אחה"צ ליד השער הראשי.
היציאה מבית יפה, רח' ירושלים 15 בשעה 3 אחה"צ.
המשפחה

מפלגת העבודה הישראלית
סניף ראשון לציון
מזכירות הסניף וחבר העובדים
משתתפים באבלה של
הח' פרניה קרני
על מות
הח' יוסף קרני ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה.

רק עד ליום 8.11.74
יתקבלו חוברות
"דבר לילדים" לכריכה
משנת תשל"ד ומשנים קודמות בכל סניפי "דבר" בארץ.
בתל־אביב — בבית "דבר", רח' שיינקין 45
בין השעות 8 בבוקר — 3 אחר־הצהריים
דמי הכריכה 12 ל"י לכרך.
את החוברות יש להביא מסודרות לפי סדר המספרים (מספר 1 למעלה).
חוברות חסרות תושלמנה תמורת 1 ל"י החוברת.
השולחים חוברות לכריכה ע"י הדואר יוסיפו המחאה — דמי כריכה, דמי משלוח חוזר ותמורת חוברות השלמה.
חוברות בודדות המצטרפות לכרך הופכות לאוצר שלם ורב ערך.

הרחבת הממשלה בשעת מבחנים

די בהצצה חטופה בכותרות, ולא־רק בתחום המדיני־בטחוני, אלא גם בשטח הכלכלי־הפינאנסי החמור של המדינה כדי להבין, כי ישראל זקוקה לממשלה רחבה ככל שניתן להשיג על בסיס מכנה משותף בעניני יסוד. משום כך יש לראות בחיוב את הצטרפותם של רוב חברי המפד"ל לקואליציה על־פי הסכם שנחתם אתמול ואושר אמש בממשלה.

אמנם קדמו להסכם „חבלי־לידה" ממושכים ואף יש המנבאים לבעיות פרלמנטריות בשל הסתייגות חלק מן המפד"ל מן ההצטרפות. אולם יש לזכור, כי נבואות אלה ליוו גם את הצגת הממשלה בראשות י. רבין כאשר רבים חזו, כי בגלל הרוב הדחוק שלה היא לא תאריך ימים. חזות זו התבדתה בשל תחושת הציבור, כי מדיניותה של הממשלה עונה על צרכי השעה יותר מזו של כל הרכב אלטרנאטיבי. עמידתה של הממשלה במבחנים הפרלמנטריים הקשים, שזומנו לה בחודשים האחרונים, היא שאיפשרה את הרחבתה ללא כל כניעה לתכתיבים ועל בסיס קווי־היסוד הקיימים. יש לקוות, כי הצטרפות המפד"ל לא תגרום אף לפרישת ר"ץ, ואפשר שבמרוצת הזמן יפקחו גם עיני הכוחות המתונים שבתוך ה„ליכוד" ויצטרפו לממשלה על בסיס קווי־היסוד הקיימים, לאחר שישתחררו מן המדיניות הקיצונית הסרת התכלית והתגובה שמכזיבה להם „חירות".

אך בינתיים ניצבים לפני הממשלה תפקידים דחופים ביותר. החמרת מצבה של המדינה בתחום הכלכלי, בירידה מדאיגה של מלאי מטבע־החוץ, בגרעון העצום החזוי במאזן התשלומים, תוך כדי התהליך האינפלציוני — הם כשלעצמם מעידים על הצורך בתכנית מקיפה שתוכל להישען על עורף פרלמנטרי איתן, ועל שיתוף־פעולה ציבורי מתואם.

מאמצי־טשטוש בפיסגת רבאט

נפילת ועידת רבאט ופרסום הודעת־הסיכום שלה התעכבו אתמול במשך רוב שעות היום; ומועט הספק שעיכובים אלה נבעו מן התגובות הישראליות על ההחלטה שנתקבלה שם פה־אחד בנושא הפלשתינאי. תגובות אלה הבהירו, כי ישראל תעמוד בהחלטתה שלא להיכנס למו"מ עם אש"ף, ובהתנגדותה לכינון מדינת־טרור בראשותו בטווח מיידי ממרכזי אוכלוסייתה; ומכך כמובן גם המשתמע שלא יהיה מו"מ עם ירדן לפינוי שטחים, כאשר היעד הוא שאלה יימסרו לשליטת ארגון הרצח.

אך אולי עוד יותר מתגובות ישראל תרם דובר אש"ף ברבאט להמחשת המשמעות של נצחון ארגונו בפיסגה באמרה, כי החלטת הוועידה בנושא הפלשתינאי „הפכה את מדיניות קיסינג'ר לעיי חרבות". ואכן, יש להחלטה משמעות שלילית לא רק לגבי המו"מ בגיזרה הירדנית, אלא גם בגזרות המצרית והסורית. על כל המשתמע מכך לגבי הסיכויים לכינוס ועידת ז'נווה בעתיד הנראה לעין. הכרזת אש"ף, על כל האמת שבה, היתה שרות־דוב מודע ומכוון לסאדאת וחוסיין גם יחד, שקיוו לנצל את ביקורו הבא של ד"ר קיסינג'ר להשיג נסיגות ישראליות נוספות; ולא עזרו לו, לנשיא מצרים, הבטחותיו, שאין בדעתו לגמול לישראל שום גמול מדיני. לא באי־לוחמה מוצהרת ואף לא באי־לוחמה דה־פאקטו. אש"ף, וכל שכן ארגוני־הטרור שבקרבו ממנו, לא איבדו דקה כדי לבסס את הישגם והוא — סתימת הפתח לכל התקדמות לקראת הסדר מדיני.

האופי החד־משמעי של החלטת הפיסגה בעניין אש"ף המריץ כנראה את מצרים לנסות ולהציל מה שניתן, על־ידי טשטוש משמעותה של החלטה זו. באותה המידה ייתכן ואף צפוי, שממשלת ירדן תבקש לטשטש משמעות זו, כעת או בשלב מאוחר יותר, על־ידי פירושים מעלה הסותרים את הכרזות אש"ף. ייתכן שדברים אלה ייצאו מתוך החישוב, שארה"ב תשנה בסופו של דבר את עמדתה המוצהרת נגד הענקת מעמד מדיני ובין־לאומי לאש"ף ולכינון מדינה פלשתינאית בשליטתו. בשעה זו אין זה נראה כסביר, שתקוותם זו תתממש וכי בעקבות סיורו הקרוב באזור יחזיק ד"ר קיסינג'ר על ישראל שתשנה גם היא עמדותיה. אולם ברור שישראל לא תוכל לשנות עמדותיה במחיר בטחונה ועתידה.

מוסדות ציבור בידי „מתווכי כספים"

פרשת השטרות שנתגלתה בעיריית אילת למתווך הכספים אבנר תומר חשפה במקצת את המתרחש בשוק האשראי החפשי. הקפאת האשראי הביאה לגידול הביקוש, ואי־יכולתם של הבנקים להיענות לצרכי לקוחותיהם הביאו לשגשוגו של שוק האשראי אשר מחוץ למערכת הבנקאית. דבר זה הקפיץ את הריבית בעסקות אלה עד כדי 42 ואף 45 אחוז, אם לכלול בחישוב גם את ההוצאות הנוספות הכרוכות בקבלת הלוואות מסוג זה. במסגרת זו „מתגלגלים" כבר עתה מאות מיליוני לירות, ויש הגורסים שהסכומים הולכים וגדלים לממדים של מיליארדי לירות.

המתווכים מעידים, שבין הלקוחות הנזקקים לשירותיהם בקבלת הלוואות יש מוסדות מכובדים כרשויות המקומיות וחברות כלכליות, נוסף לקבלנים ויבואנים. בלית ברירה מוכנים אלה לשלם את הריבית וההוצאות הכרוכות בסוג זה של מימון: אמנם הריבית עצמה נעה בין 29 ל־34 אחוז, אך עליה בתוספת עמלת המתווך הנעה בין שניים לחמישה אחוזים, ולאלה יש לצרף את ההוצאות של קבלת ערבות בנק, דמי־ביול ורישום של השטרות, וכן את העלות של תשלום הריבית מראש. הוצאות אלה „מקפיצות" את הריבית מעל לשיעור של 40 אחוז. קבלנים ויבואנים מנסים להעביר הוצאה זו על לקוחותיהם. אך כיצד יכולים מוסדות ציבור לשאת ריבית בשיעור כה גבוה?

עיריית אילת איננה הראשונה ברשויות המקומיות הנזקקת לשירותי מתווכים פיננסיים. גם עיריות אחרות נטלו בתקופה האחרונה הלוואות בעלות אופי דומה, וזאת בידיעתו של משרד הפנים. עיסקות מסוג זה יכולות להיות סבוכות מאוד, ולא תמיד יכולים אנשי הרשות המקומית להתמודד עם הידע והבקיאות שיש למתווכים למיניהם בסבך זה. בתנאים אלה קיימת סכנת הסתבכות בהפסדים של מיליוני לירות בקבלת הלוואות לזמן קצר שנועדו לכסות „חור" תקציבי.

כבר היו מקרים שרשויות מקומיות הסתבכו בעתות מצוקה בהלוואות מסוג זה. מוזר הדבר כי משרד הפנים מאפשר לרשויות המקומיות שלא לפעול באמצעות מוסדות בנקאיים אלא להיזקק למתווכים, כאשר הסכמי ההלוואות כופים סעיפים סמויים שונים לרעת העיריות. ניהול משק כספים ציבורי מחייב בתקופה זו זהירות כפולה ומכופלת.

איפה המולדת של הפלשתינים

עם בואו של מיניסטר־החוץ הצרפתי ז'אן סובנייארג לישראל

מאת אריה ל. אבנרי

למחרת הודעתו של נשיא צרפת, כי ראוי העם הפלשתינאי שתהיה לו מולדת, חיכינו לתשובה הדיפלומטית מפי סמכות גבוהה בישראל — ראש־הממשלה, שר־החוץ או שר ההסברה — שבה ייאמר, כי אכן יש מולדת לפלשתינים והיכן היא נמצאת.

התשובה נתבקשה מפי ישראל, כי שר החוץ הצרפתי בא לקבל אותה מפי יאסר ערפאת. ואולם גם לנו יש לומר משהו בעניין זה. ולא מספיק שהדברים ייאמרו במשרד החוץ בירושלים בעת קבלת הפנים (הקרה — נקווה) שתיערך לסובנייארג. אלא הם צריכים להישמע בקול רם בפני דעת הקהל בצרפת, לפחות באותה מידה של פומביות, שבה קבע נשיא צרפת את אשר קבע.

וכה צריך להיאמר לדיסקר דאסטן: אדוני הנשיא! העם הפלשתינאי יושב במולדתו ופתוחים לפניו שטחי אדמה נרחבים, ובהם אוצרות טבע עשירים. העם הזה הוא כשרוני וחרוץ ואוהב עבודה. ואין לו אלא להושיט יד אל עושרו המזומן לו והוא יכול להיות מצליח בעמים. לא מולדת חסרה לעם הפלשתיני, אלא מנהיגות אוהבת־עמה ודואגת לאושרו ולרווחתו.

צרפת רחוקה מן המזרח התיכון, וכל שהיא יודעת עליו — שיש בו אוצרות עצומים של נפט. אבל במקומות שהפלשתינים יושבים יש מחצבים רבים, אדמה פוריה, מים בשפע ושמש מבורכת — והם מחכים לידיים הרוצות ונבונות.

העם הפלשתיני הזה, אשר לידעתך אין לו מולדת, יושב בתוך עמו, במקומות אשר יש לו הזכות המלאה לראות בהם את מולדתו. לא פחות משיש לצרפתי הזכות לראות בצרפת את מולדתו גם כאשר עבר מליאון או מפאריס לשרבורג או לניס.

מה קרה לתושבים הערבים של פלשתינה המנדטורית אחרי שנכשלו במלחמתם שפתחו בשנת 1948 על מדינת ישראל הצעירה? התוקפים, או אלה שהיו בסיס לתוקפנות נגד היהודים, ברחו ברובם לעבר הירדן. לא במקרה הם ברחו לחלק זה של פלשתינה ההיסטורית. ראשית, חלק גדול מהם — עשרות אלפים או יותר — הם או הוריהם נולדו בעבר הירדן, והם באו לפלשתינה ליהנות מן השגשוג שהביאו היהודים לארץ. כאשר בשנת 1948 פתחו במלחמה והפסידו בה — הם פשוט חזרו הביתה.

רבים אחרים שנכשלו בנסיונם להביס את מדינת ישראל הצעירה ברחו לעבר הירדן (ברחו, אדוני הנשיא, ולא גורשו! — ועל כך יש עדות אותנטית שלא ניתנת להכחשה), מפני שעבר הירדן ופלשתינה נחשבו בעיניהם כארץ אחת, כשם שסיציליה וחצי האי האיטלקי הם ארץ אחת וכשם שקורסיקה וצרפת הם ארץ אחת. כיום, רוב תושביה של עבר הירדן הוא פלשתינים, ורוב הפלשתינים יושבים בעבר הירדן.

העם הפלשתיני החרוץ יכול היה ללא קשיים מיוחדים להיות מאושר בחבל הזה של מולדתו, אילו הרשו לו מנהיגיו את הדבר, אילו הקציבו לשיקומו לפחות חלק כזעיר מן הסכומים המוצאים לפעולות טרור ורצח, ואילו הסכימו מנהיגיו לשבת עם קברניטי מדינת ישראל ולבוא אתם לידי הסכם על תשלום פיצויים עבור הרכוש שהפליטים השאירו בישראל.

אדוני הנשיא, כאשר אתה מדבר על מולדת לפלשתינים ולמחרת היום יושב שר החוץ שלך עם ראש ארגוני הרצח והחבלה יאסר ערפאת, ושוב משוחחים על אותו נושא, כוונתו של ראש הפת"ח היא ל כ ל פלשתינה, לרבות שטחה של ישראל, ו ב מ ק ו ם מדינת ישראל.

אין לדרוש מנשיא של מדינה נאורה שיהיה בקיא בפרטי פרטים של ההיסטוריה של מדינה קטנה כזו כמו ישראל. אבל לא מיותר לספר לך שלאותם חבלי ארץ מפלשתינה, שמדינת ישראל נוסדה בהם, אין לערבים שום זכות — לא זכות היסטורית ולא זכות מעשית. החלק המכריע של שטחי מדינת ישראל שהם היום ירוקים, פורחים, מלאים מקומות ישוב כפריים ועירוניים — כל השטחים הללו היו ביצות כבאירות, חולות נודדים, אדמות טרשים ובור, שתושביהם המקומיים לא יכלו לקיים בהם ישוב של קבע. ואם נמצאו ערבים בשטחים אלה — הם התקיימו בגלל פיתוח הארץ על ידינו והם נהנו מן האפשרויות החדשות שהיהודים פתחו לפניהם.

כאשר שר החוץ שלך יגיע במטוס לישראל ויראה למטה את השדות המוריקים, את המטעים הפורחים, את ההרים והכפרים, עליו לדעת — כל אלה הם יצירת כפיו של העובד הישראלי, של המתיישב היהודי, של העם אשר הפך מדבר לארץ נושבת. עם ישראל לא רק שמר על זכרון היסטורי לארץ הזאת, הוא קם והקים אותה לתחיה במו ידיו.

ועתה, לשטח נוסף שבו יושב חלק מן העם הפלשתיני — יהודה ושומרון. ראשית, לא במקרה נשארה שם אוכלוסיה ערבית צפופה. אלה היו חבלי הארץ היחידים בפלשתינה — פרט לגליל — שהאוכלוסיה הערבית התבצרה בהם נגד הבדווים הנוודים שבאו מן המדבר. ואליהם נמלטו תושבי העמקים מן הקדחת והמחלות המד־

אירות. בחבלי ארץ אלה ישראל לא תוכל שוב להסגיר לידי בעלי כוונות עוינות את המקומות שהיו מוקדי המלחמות בכל שנות קיום מדינת ישראל. אתם מתכוונת ישראל לקיים בידיה. אלה הם לרוב שטחי ספר צחיחים, כמעט ריקים מתושבים. ואילו רוב האוכלוסיה הערבית המאסיבית ביהודה ושומרון תוכל לקיים את מולדתה המשותפת עם הפלשתינים היושבים במזרח הירדן, בתנאי שהשלטון אשר יקימו ישאף לשלום בין שני העמים ותחדלנה המלחמות.

אם באמת ובתמים אתה, ועמיתיך שליטי העולם, דואגים למולדת לעם הפלשתיני, תנו סוף־סוף סיכוי לעם הזה לבנות מחדש את חייו במקומות שהוא יושב בהם, עיזרו לכוחות הקונסטרוקטיביים — שבוודאי מצויים בו — לפתח את מולדתו הנרחבת, שלחלק המזרחי שלה הם נמלטו מחמת השגיאות הפאטאליות שלהם ושל מנהיגיהם.

נסו נא להפנות למולדת זו של הפלשתינים משהו מן המיליארדים הרבים שהעולם המערבי מזרים לשליטי ערב. המדינה המחודשת הזו תקלוט בנקל את הפזורה הפלשתינית שנמלטה למקומות אחרים. ואז תוכחו דבר נוסף: מן הפליטים בלבנון למשל, רובם הם יוצאי לבנון או צאצאי תושבי לבנון לשעבר, והם לא יסרבו את מולדתם הקודמת במולדת חדשה. הוא הדין ברבים מן „הפליטים" היושבים בסוריה. רבים מן הפלשתינים אשר נושאים היום את השם הזה ינטשו אותו ויעדיפו להישאר במולדתם המקורית.

אדוני הנשיא, כשאתה מדבר על מולדת לפלשתינים ואינך מגדיר איפה היא, ובנוסף לכך שר החוץ שלך אוכל קורנפלקס לארוחת־בוקר עם ראש ארגוני החבלה, אתה והשר שלך מזינים אצלו תאבנות רצחניים. רצוי שתשים בבסתוך את אצבעך על מפת איזור ותאמר: הנה היא, המולדת של הפלשתינים! ואיפה היא? עיין, בבקשה, לציל...

נתגלתה טביעת־חותם של ‚יהוזרח' פקיד המלך חזקיהו

מאת צבי אילן, סופר „דבר"

טביעת־חותם עברית של יהוזרח, פקיד של המלך חזקיהו, נתגלתה לאחרונה. הטביעה (בולה) באה כנראה מאיזור חברון ונאמר בה: „ליהוזרח בן חלקיהו עבד חזקיהו". הטביעה פורסמה זה עתה ב„איזראל אקספלורישן ג'ורנאל", המופיע מטעם החברה לחקירת א"י ועתיקותיה, אגף העתיקות והמכון לארכיאולוגיה של האוניברסיטה העברית, בכרך המוקדש לזכר פרופ' אבי־יונה. המפרסמים, רות הסטרין ומיכאל דייגי, מציינים שהטביעה נמסרה בשי למוזיאון ישראל ע"י ד"ר ש. ג. שנקר. הם משערים, שחלקיהו, אביו של יהוזרח, הוא הנזכר במלכים ב' יח, יח, „ויצא אליהם אליקים בן חלקיהו אשר על הבית" בימי המלך חזקיהו. יהוזרח הוא לפיכך אחיו של אליקים, ושמו לא נזכר ולא היה ידוע עד כה.

במאמר אחר בחוברת עומד מגן ברושי על גידולה העצום של ירושלים בימי חזקיהו ולאחריהם לאור החפירות. הוא מציין שהעיר גדלה עד סביב שנת 700 לפנה"ס פי 3—4 מאז ימי שלמה. את הגידול יש לייחס להגירת יהודים לירושלים אחר חורבן ממלכת ישראל בידי האשורים בשנת 721, ומסירת אזורים בשפלת יהודה לערי פלשת ע"י המלך האשורי סנחריב, לאחר מסעו בשנת 701.

במאמר נוסף בחוברת מעלה ר. גרפמן השערה שה„חומה החיצונה" (נחמיה ג' ח') שנתגלתה בחפירות הרובע היהודי נבנתה בימי המלך מנשה: „ואחרי כן בנה חומה חיצונה לעיר דוד — — ויגביהה מאד" (דברי הימים ב' ל"ג, י"ד). חושף החומה, פרופ' נ. אביגד, שיער שהיא „ולחוצה החומה אחרת" (דברי הימים ב' ל"ב ה').

התגליות והמאמרים בנושא זה בחוברת מוסיפים מידע חדש על תקופה חשובה זו בתולדות יהודה וירושלים בימי חזקיהו המלך.

אמריקאים הולכים לבחירות (א')

פני גלאן החדשות

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

קליבלנד, אוהיו, סוף אוקטובר

כ־300 לחיצות ידיים מפרידות בין דלת אולם־הנשפים של מלון „שרתון" בקליבלנד לבמת־הכבוד. ג'ון גלאן עושה את המרחק הזה לאט־לאט, כשקבוצה של חובשי כובעי־קש עטורי כתובות „ג'ון גלאן לסנאט" מלווה אותו במחיאות כפיים נלהבות. גלאן ואשתו, נדחקים בשמחה מקצועית בין כנפני־היהודים ומבקשי האוטוגרפים, כשהם זורקים „הלו" מכל הלב לכל מי שמוכן לשמוע. ניכר בגלאן שהוא בעל נסיון

עשיר בפרקטיקה הבסיסית הזאת של הפוליטיקה האמריקאית. למעשה, עשה אותו הדבר כחוף אל חוף באביב 1962, לאחר שהיה לאמריקאי הראשון שהגיע לחלל.

נצחונו של גלאן, המתמודד מטעם הדמוקרטים על אחד משני המושבים של מדינת אוהיו בסנאט, כמעט ודאי. היריב שלו, ראש העיריה הרפובליקאי של קליבלנד ראלף פארק, מפגר בשיעור ניכר בכל מישאלי דעת־הקהל. גלאן לא כיהן עד עכשיו בתפקיד פוליטי כלשהו, ויריבו ניסה להציג את המאבק ביניהם כבחירה בין המקצוען לחסר־נסיון. אך באקלים הפוליטי הנוכחי בארה"ב, החסר־נסיון פוליטי איננו בהכרח מגרעת.

גלאן מנסה ללכת בדרך שהינחתה גם כמה קציני צבא בישראל שרצו לבחור בפוליטיקה בקריירה שניה. הוא נמנע לחלוטין מהתחייבויות אידיאולוגיות, ומבקש ליצור רושם שהפוליטיקה היא, למעשה, בעייה מינהלית, ולא שאלה של בחירה בין אלטרנטיבות המבוססות על השקפות עולם. לכן, אם יישבו אנשים מוכשרים יותר בוואשינגטון אפשר יהיה לפתור את רוב הבעיות. צריך רק לבחור בהם.

כאשר נשאל, על־פי המינוח הפוליטי המקובל בארה"ב, אם הוא „ליבראל" או „קונסרבטיב", (כלומר, נוטה שמאלה או ימינה) ענה ההוא: איננו זה ואיננו זה, ובכלל, הוא „אני קונסטרוקטיבי", אמר אחר־כך, כשהוא משווה למושג משבצות אידיאולוגיות. „בכל ענין אחליט לגופו. כך רוצים האנשים."

ההסתייגות מאידיאולוגיה היא סימפטום־היכר אופייני לשורה של צעירים העומדים לזכות במאבקי בחירות חשובים השנה. הצעירים האלה, רובם דמוקרטים, הם הנהנים המיידיים מהאקלים הציבורי של תקופת פוסט־ווטרגייט.

במסעי־הבחירות שלהם הם מצליחו לשכנע את הבוחרים, שהיושבים בוואשינגטון אינם אלא נטל על מצפונו של הבוחר. הפוליטיקה הישנה מזוהמת. הפתרון הוא פנים חדשות, נטולות אידי־ כבלות המסורתיות של הוותיקים — נסיון פוליטי ומינהלי, קשרים אולוגיה, כריזמתיות. גלאן, בשיחה שקיים לאחר הופעתו בקליבלנד, אמר שהופעתו לקרוא שהוא, דייל בומפרס (המועמד לסנאט בארקנסאו) וג'רי בראון, (המועמד למושל קליפורניה) שלושתם „פנים חדשות". „העובדה שהם מוכרים ברצינות כמועמדים לנשיאות מעידה עד כמה נמאס לכולם האנשים היושבים היום בוואשינגטון", אמר. האמריקאים מכורים לכמה סוגי ספורט אלימים, וזו ודאי אחת הסיבות שויכוחים סוערים בין המועמדים פופולריים כל כך. כך זומנו לאולם האספות של „שרתון" בקליבלנד ארבעת המועמדים המתחרים על מושב אוהיו בסנאט: גלאן, פארק, עלמה המייצגת קבוצה פחות או יותר אנרכיסטית, ועורך־דין המייצג קבוצה לאומנית. למועמדים ניתן זמן שווה לנאום, ואחר־כך הם השיבו לשאלות הקהל. קשה לתאר ויכוח כזה בישראל, בלי שמועמד אחד ייכנס לדברי יריבו, ובלי התפרצויות אלימות בתוך הקהל. בארצות הברית זה בכלל ייתכן. היריבים לא לחצו ידיים, אמנם. (הם יעשו זאת במוצאי הבחירות), אבל הצליחו לשמור על כללי הסדר ועל לשון נקייה.

היה מפתיע לראות עד כמה מעסיקה ווטרגייט את השואלים. לפחות מחצית השאלות שקיבל פארק, לשעבר תומך נלהב על ניקסון, התייחסו לתמיכתו של המעורב בווטרגייט וספיחיה. מה שמוכיח שאינפלציה היא נושא חשוב מאד (שכל אחד יכול להפריח סביבו מליצות), אך ווטרגייט עדיין מסוגלת להפיל מועמד, אם הוא צבר לרעתו בספיק הכרזות פרו־ניקסוניות.

לאחר הוויכוח, בשיחה עם קבוצה של עתונאי־חוץ, נשמע גלאן חזק ותקיף יותר, כאשר דובר על נושאים בהם מאוחדים רוב הדמוקרטים. הוא בעד בלימה צבאית של הרוסים, בעד דטאנט בתנאי שלא יהיה מילולי בלבד, בעד סיוע לישראל, עם זאת נשמע הססני ביותר בנושאים מדיניים אחרים. בהם גם סיוע־החוץ או הפתרון לסכסוך המזרח תיכוני. ניכר שחסר לו ידע.

פעם אחת במהלך היום יצא גלאן מכליו. היה זה כאשר בחור מזוקן נכנס לחדר שבו שוחח עם העתונאים. הוצגה לו שאלה על גורל הפלשתינאים. גלאן ניסה להשיב בנוסח אופייני, שביקר פעם במחנה פליטים בלבנון ונוכח מקרוב בחומרת הבעיה. „ארה"ב", אמר גלאן, „תורמת חלק גדול מהכסף לסוכנות הסעד. אבל יש לזכור את התחייבותה של אמריקה כלפי ישראל, שפליטיה עוד במלחמת העולם..."

כאן הפסיק אותו הבחור, ופתח בנאום אנטי־ישראלי חריף. גלאן הנדהם שאל אותו האם הוא שייך לקבוצת העתונאים. „לא", השיב הבחור, „אני יהודי מבוסטון, באתי לוועידה של אמריקאים ממוצא ערבי. כאן במלון".

גלאן שהניח לבחור, בחוסר סבלנות גלויה, לומר עוד כמה משפטים, אך הנאום נמשך ונמשך. „אולי תסתום כבר את הפה", אמר גלאן, הבחור נבהל והשתתק, כמה מעוזריו של המועמד רצו לנצל את ההזדמנות ולזרוק את הבחור החוצה — אך גלאן, שהחיוך הקבוע חזר אל פניו, מיהר לנצל את הפרשה כדי להפגין רוחב־לב. הוא יכול להישאר ולהקשיב, אמר. אחר־כך החל הטקס המפורסם של לחיצת ידיים.

אל הסופרים העבריים

(מעין תשובה לאהרון מגד)

מאת אנטון שמאס

כל תגובה על מאמרו של אהרון מגד „אל הסופרים הערביים" („דבר", 22 באוקטובר 1974), לדידו של הנושא, אמורה להיות אפולוגטית בהכרח. אפולוגטית, מכיון שהמישור האתי עליו פועלים דבריו, המשאלה הרטורית הנובעת בסיומם, אינם מאפשרים אופן התייחסות אחר. למעשה, דברים מעין אלה אינם משאירים מקום לתגובה כלשהי. והיא, התגובה, יכולה להסתכם באקט של הרמת־כובע ובמלמולים סתומים. אך הכותרת המחייבת — „אל הסופרים הערביים" — יש בה אי־נוחות־קונספטואלית מקוממת, ובמידה כה לא הוגנת. במלים אחרות: מה [illegible] בצירוף „הסופרים העבריים"? האם הם אותם האנשים שנכחו בכנס הסופרים היהודי־ערבי ב„בית־הגפן" בחיפה? ואם כן, האם אחראים הם, אישית, לתוכן שירו של תאופיק זייאד? ואם לא, מדוע נדרש מהם ע ת ה להביע „קול־אחר"?

מאחר שאיני מנוסה דיי בכתיבה אפולוגטית, ומאחר שנטלתי חלק בכנס הסופרים הנ"ל, ומאחר שאיני רואה עצמי ממונה על האתיקה של תאופיק זייאד — יורשה לי להביע מספר הגיגים.

הספרות הערבית בישראל היא תוצר של ניתוק ומועקה. לגבי ספרות שהתחילה את גישושיה הראשונים באמצע שנות החמישים, היה המגע אל המקורות בבחינת מצב בלתי אפשרי מחד גיסא, ומאידך הפריד מחסום השפה העברית בינה לבין „הישראליות". במובן הזה קשה לי לדבר על ספרות ערבית ישראלית, באותה מידה שבה קשה לדבר על מערכת ציפיות כלפיה. ספרות זו היתה משוללת מקורות מפני שאחדים מבין אופייה הבולטים, לפני 1948, העדיפו את מרחב־התמרון הכלל־ערבי על פני האווירה הדמי־פרובינציאלית ששררה כאן. אחרים נטשו את הארץ, מרצונם או שלא מרצונם, ב־1948, ואלה שנשארו המשיכו לחיות ברפיון ידיים.

על רקע הוואקום הזה בולט אחד הליל אל־סכאכיני — סופר, מחנך, בלשן ופובליציסט, איש ירושלים, שנפטר ב־1953. ספר זכרונותיו של סכאכיני (בין השנים 1907—1952) הוא, לדעתי, הכרוניקה הפלשתינאית החשובה שעל כל סופר עברי ישראלי ועל כל סופר ערבי ישראלי לקרוא. ראיית עולם ריאליסטית ומפוכחת, כפי שהיא באה לידי ביטוי בספר זה, היא דבר נדיר, עד כמה שידוע לי, בספרות שלאחר מלחמת העולם הראשונה, עברית וערבית כאחת. אך מאחר שספרות פלשתינאית זו לא זכתה לגאול, ומאחר שתכתיבה של השירה הערבית המודרנית היא של „כבד אילה־שקאף" — קשה להשמיע „קול אחר", כבקשתו של מגד.

דור שנות החמישים בספרות הערבית בישראל הוא דור כרות לשון, תרתי משמע. לא עלה בידו, מכוח הנסיבות הסוציו־פוליטיות, מורכבות וכלל־קיומיות, לגשר בין ספרות־הכלים לבין ספרות־האקדמיה. דור זה ראה בעצמו חלק בלי־ניתוק מהתרבות הערבית, לטוב ולרע. היה לכוד בתבניות ניאו־קלאסיות ערביות, תימטיות וצורניות כאחת, ובראיה זו צדדית. יצחק שמי היטיב לתאר את ההשפעה הבאגית שיש להמון על קילו של הפרס ב„נקמת האבות". בעיני — זייאד הוא גיבור שמיאני מובהק, ובמישור הזה קשה לבוא אליו בטענות. אך אפשר ואפשר — במישור אחר.

ההנחה שלי היא שככל שצורניותה של היצירה הספרותית יותר משוכללת, יותר מאופקת, יותר „אכזותית" — ההתייחסות שלנו להכבה תהיה משופעת ביותר הנגה. בהקשר הזה: תגובתו של סופר ערבי למקרא „מאויב לאוהב" של עגנון (אם נתייחס להיבטיה האקזיסטנציאליסטיים) איננה זהה לתגובתו של הסופר העברי למקרא שירו של זייאד. ותפולת לי ההשוואה, אך היא דרושה לי כדי להצביע אם בחז"לים עסקינן, על יצירה אחרת, של חז"ל אחר מטפס רקיה, אמיל חביבי. לאחרונה פרסם חביבי רומאן בשם „הכרוניקה המוזרה של היעלמות סעיד אבו־אל־נחס אל־מותשאאל" (פירוש השם: אשר בישוב־בדא הפסימיסט) וההוא ראוי, לדעתי, לכל שבחי הביקורת. והי אוטוביוגרפיה של ערביי ישראל, אך ההבדל בין הרומאן של חביבי לבין שירו של זייאד הוא שהראשון הוא רומאן טוב בעוד שהשני הוא שיר גרוע. איני מתכוון לומר בכך שאסתיטיקה „גבוהה" יותר בשירו של זייאד — היתה גואלת את האתיקה שבו, אלא כוונתי לומר שאסתיטיקה „גבוהה" יותר איננה יכולה להיות תוצר של אתיקה כזו, העומדת ביסודו של השיר הנ"ל, אם בכלל. הקיטש, באופיו של דבר, הוא חסר אתיקה. הוא יכול להכעיס, להרתיע, לקומם. אך אל לנו לראות בו אמת־מידה.

אהרון מגד משיב:

במכתבי הגלוי הדגשתי במפורש שאינני מצפה לתגובה מן „הסופרים הערבים" בכלל, במאורגן, בצורת הכרזה או גילוי־דעת. אלא ל„קול אחד" בלבד, שלו אני מצפה זה שנים. הפנייה היתה אנונימית, אם כן. כעין שאלה. כמובן, אין הסופרים הערבים, או מישהו מהם, „אחראים אתית" לתוכן שירו של תאופיק זיאד. פנייתי אל הסופרים שהשתתפו בכנס ב„בית הגפן" היתה מעין בקשה להמשכה של שיחה: בנושא רגיש שכולנו מהרהרים בו, אם לא בקול רם, בלחש. אני שמח על תגובתו של אנטון שמאס ומקווה שתבואנה אחרות בעקבותיה. זהו הדו־שיח, או הרב־שיח, שלו אני מייחל.

האם הישראלים אינם יהודים... בשחמט?

המקום הנמוך, שזכה בו נציג ישראל בתחרות השחמט הבינלאומית במאנילה, גרם לי לשוב ולהרהר על שאלה המטרידה אותי מכבר: מדוע זה הישראלים אינם שחקני שחמט טובים יותר? מדוע אין בהם מצטיינים במשחק „יהודי" זה? וכי אין הם יהודים?

ניחא, כדורגל וכל מיני ספורט גופני אחרים. באלה הרי אין מסורת יהודית. ואם יש מסורת היא שלילית דווקא. אבל שחמט — אותו ספורט־מוחין שבו העמיד העם היהודי אלופים כמו שטייניץ ולאסקר, ובימינו רשבסקי, בוטביניק, טל ועוד רבים־רבים — מה טעם אין המדינה תופסת בו מקום בולט יותר בדירוג העולמי?

משה צ'רניאק, השחמטאי הוותיק, אלוף ישראל ב־1936 וראשון (יחד עם רב־האמן ליברזון, [illegible]) באליפות ישראל ב־1974, אינו סבור, כי יש יסוד לפליאתי. השחמט הישראלי עומד, לדעתו, על אותה רמה — בין מעצמות השחמט ובין מדינות חלשות יותר — שהוא ראוי לה.

ראוי לה — לפי איזה קנה־מידה?

צ'רניאק בבדיחות־דעת: „קודם כל הרי לפעמים אנחנו צריכים להתמודד גם עם יהודים אחרים. אבל העיקר הוא, שבעולם משתלטת והולכת השיטה הסובייטית לפיתוח כשרונות בשחמט והיא מבוססת, פשוט, על אריתמטיקה: אפשר להכשיר מהר 100 צעירים להיות אמנים על־ידי הדרכה נבונה ואינטנסיבית והקניית ספרות מקצועית. אם תכפיל מספר זה באלף — הרי לך מאגר־כשרונות של 100,000 שחמטאים מוכשרים. אין כאן שום תגלית ושום חכמה. עצם גדלה של רוסיה בצירוף מדיניות ממלכתית של עידוד לפיתוח השחמט נותן לה עליונות. מדינה של שלושה מיליונים כמו ישראל, הפוטנציאל שלה קטן בדרך־כלל בשחמט שלה. אנחנו קרובים מאוד ברמתנו לאנגליה ולפעמים אף תופסים בתחרויות מקום טוב יותר ממנה. הישגיהם של יחידים מבריקים אינם משקפים בהכרח את כוחה של מדינתם. אליוכין אלוף העולם, שיחק באולימפיאדה בלוח הראשון של צרפת, ואף־על־פי־כן נשארה הנבחרת הצרפתית בתחתית הטבלה. וכיוצא בזה — נבחרת קובה, כששיחקה עם קאפאבלאנקה המהולל בראשה."

האלוף הישראלי, שהשחמט, — אם במשחק, אם בהוראה, אם בכתיבה של מדורים בעתון או של ספרים — הוא כל חייו, אומר שהשחמטאי הישראלי הוא טוב כל כך, עד שהצעירים־השחמטאים מבריחים משתוממים על הרמה בדרגות הנמוכות אצלנו.

צ'רניאק סבור, שאפשר ללמד כל אדם שחמט עד שיגיע לשתי הדרגות הראשונות. ההתקדמות מעבר לאלה היא ענין של כשרון אינדיבידואלי. במרכז הנוער בתל־אביב, שבו הוא מדריך זה שבע שנים קבוצות נערים, יש כיום 150 ילדים, ומהם 35 בעלי דרגות גבוהות, ואחד, אף מועמד לאמן בכיר. התפתחות זו — אומר צ'רניאק — נמשכת עד לבגרות. ההליכה לצבא קוטעת את ראשית המסלול השחמטאי. אבל „כמובן אין מה לעשות". לכל הפחות הוא מנסה לקיים את הקשר עם החיילים בצבא, אך בדרך־כלל הם חוזרים אחרי שירותם אל לוח־השחמט בחוסר־בטחון מוחלט.

מדינה אחת — אומר צ'רניאק — הגיעה למעמד של מעצמה שחמטית, אף־על־פי שאיננה גדולה ורבת־אוכלוסים. זוהי הולנד, היא, כדבריו, „מקרה מיוחד". בהולנד היתה התעוררות עצומה אחרי נצחונו של אויווה באליפות־העולם על אליוכין. קמו אז מאות מועדונים. היום מארגנת הולנד עשר תחרויות בין־לאומיות גדולות בשנה. המיוחד בתחרויות אלה הוא, שמפעלי־תעשיה פרטיים עורכים אותן כדרך לפרסומת מסחרית. בעיירה באווואנג, למשל, פרש בית־חרושת למטאלורגיה את חסותו על פסטיבל שחמטי, ש־8000 שחקנים משתתפים בו ושבארגונו מושקע תקציב של 160,000 דולר לשנה. „מדוע אין מפעלים אצלנו, כמו „אל־על", „כור", מפעל הפיס, חושבים על טריק מסחרי כזה?" שואל צ'רניאק. דעתו היא, שהממשלה דווקא תומכת בשחמט במידה נאותה, אם כי צנועה למדי לפי היכולת.

האם יש איזו חשיבות לשחמט, לדעתו?

צ'רניאק: „מה זה שחמט? לא, אמנות, לא מדע, אם כי יש בו גם מזו וגם מזו. השחמט הוא ספורט, התמודדות, קרב. אין זה נכון, כפי שאומרים הרוסים, שהוא מפתח את כל הכשרונות ולכן הם מקציבים לו תקציב עצום ומלמדים אותו כמקצוע־חובה באקדמיה הצבאית. ברוסיה גם אסור להגדיר את השחמט כמשחק. הוא קרוי שם „תרגיל אינטלקטואלי", „ספורט המוח"."

כל זה נראה לצ'רניאק כהערכת־יתר, שבאה להצדיק לאחר־מעשה את ההחלטה שקיבלו הרוסים אחרי המהפכה להנהיג מדיניות עידוד רשמית כדי להסיח את דעת העם מצרותיו ולתת לו תחום שאפשר להגיע בו במהירות למעמד בין־לאומי חשוב. אך אם שחמט אינו מפתח את כל הכשרונות — הוא מפתח דברים אחדים: את הראייה, את יציבות האופי, את כושר הלחימה. אין לשחמט קשר למתימטיקה, אך הוא מצריך כשרון אנאליטי.

צ'רניאק גורס, שמבחינות רבות משחק השחמט קרוב ללימוד הגמרא — וכך חזרנו אל הנקודה שבה פתחנו: יהודיותו של שחוק האשקוקי.

בתל־אביב • ירושלים • חיפה • באר־שבע

רחוב דיזנגוף 124 | רחוב בן־יהודה 11 | רחוב הרצל 16 | רחוב ההסתדרות 82

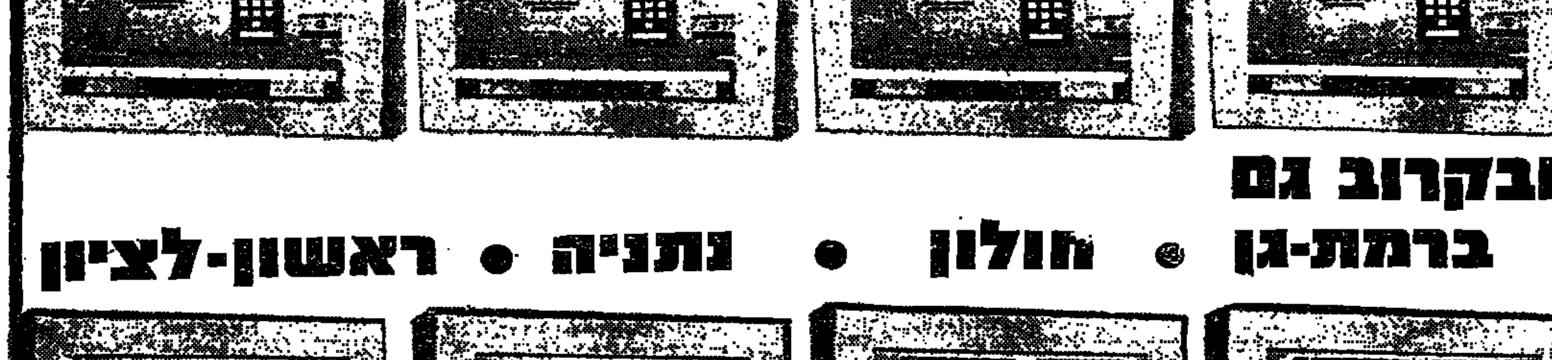

ובקרוב גם

ברמת־גן • חולון • נתניה • ראשון־לציון

דיסקונטומט 24

קופה אוטומטית ממנה תוכל למשוך כסף במזומן, עד 200 ל"י ליום, 24 שעות ביממה.

בנק דיסקונט

לשירות טוב יותר

להוריד את רמת החיים

מאת דן כרמון

כותב המאמר הוא חבר קיבוץ אורים ויו"ר איגוד התעשיה הקיבוצית.

לאזרחי המדינה כבר ברור חלק במצבנו הכלכלי; כולם מבינים שהמלחמה האחרונה עלתה הרבה כסף, שעלינו לרכוש נשק בסכומים אגדתיים. נוסף על כך דרוש כסף לקליטת העליה ומחיר הנפט עלה גם לנו. אבל עובדות אלה הן רק חלק ממצבנו החמור. בגלל עוצם הבעיות הישירות שלנו לא נתנו די את הדעת להתפתחויות הכלכליות בעולם, ולהשפעתן על מדינת ישראל.

למצב הכלכלי בעולם יש כיום כמה היבטים שלא היכרנו כמו בלחכת העולם השניה. ראשית, יש מיתון בכל העולם המערבי. עד כה היינו רגילים למצב של נסיגה בארה"ב ולתנופה במשק היפאני. כשלא היתה צמיחה בגרמניה ובריטניה, המשק האמריקאי גדל. עתה אנו עדים, בפעם הראשונה מאז שנות השלושים, למיתון בכל ארצות המערב באותו זמן. תופעה לא שיגרתית אחרת היא, שהמיתון הכלל-עולמי מלווה באינפלאציה חריפה בכל ארצות העולם המערבי. המצב הכלכלי החמור יימשך כנראה כמה שנים לפחות. כלכלני וקברניטי המשק העולמי במבוכה גדולה. הם מודים בכך שאין הם יודעים לפתור את בעיית האינפלאציה החריפה והאבטלה הגוברת בו-בזמן.

לכל זה יש השפעות חשובות מאוד על המשק הישראלי וגם על מצבנו המדיני. קודם כל, הן מגבילות את היכולת והרצון של ארצות-הברית לתת לנו סיוע כלכלי במידה הדרושה. שנית, המיתון אינו פוסח על היהודים בארצות המערב, ואין ספק שהוא ישפיע על המגבית והבונדס. המצב בעולם גם יכביד יותר ויותר על מאמצי היצוא שלנו. ולבסוף יש לזכור שהמשבר הכלכלי הזה אינו פוקד את ברית-המועצות, ושלארצות ערב, בעלות אוצרות הנפט, יש הכנסות עצומות. אין להתעלם מאפשרות של שינוי במאזן העולמי. בעקבות המצב הכלכלי, בעוד שנה או שנתיים. ולכן אין פלא, מבחינה פסיכולוגית, שאיננו נותנים את הדעת על דברים אלה. אלה גורמים שאין ביכולתנו להשפיע עליהם. אבל אם אנו באים לנתח את מצבנו ולהסיק מסקנות, עלינו להביא בחשבון גם גורמים שאין לנו שליטה עליהם, כדי להגיע לתכנית כלכלית התואמת את צרכינו.

מאזן תשלומים והפוליטיקה

מרבים לדבר אצלנו על האינפלאציה, גורם שהציבור חש אותו יום יום. אבל אם אנו רוצים בפתרון אופטימלי עלינו להגדיר את הבעיה בדיוק. הבעיה הכלכלית המרכזית היא מאזן-התשלומים, והאינפלאציה חשובה רק בגלל השפעתה החמורה על מאזן-התשלומים. כדי להבהיר זאת, נשווה שני מצבים היפותטיים. נעמיד מצב אינפלאציוני בשעור 35 אחוז, ובתום השנה יהיו לנו שני מיליארד דולאר של יתרות מטבע זר, לעומת אינפלאציה של 5 אחוזים, ובסיום השנה אין דולארים בקופת המדינה. ברור שהמצב הראשון עדיף. לכן עלינו לראות באינפלאציה גורם המשפיע על מאזן התשלומים, וביתרות המטבע הזר את הבעיה הראשונה במעלה של המשק הישראלי. ירידה של כ-100 מיליון דולאר לחודש ביתרות מטבע הזר, בשעה שהסכום הכולל במטבע חוץ הוא 800 מיליון דולאר, מתריעה מאוד את הבעיה של 3.5 ביליארד דולאר גרעון הסחר היצואי של כמעט 7 ביליארד דולאר.

לכל אלה יש השפעה מכרעת על הפוליטיקה החיצונית והפנימית שלנו. מאזן-תשלומים חיובי היא בסיס-עוצמה ותנאי הכרחי לניהול משא-ומתן מדיני מעמדת כוח. המשך הרעה במאזן התשלומים יביא בהכרח למשבר כלכלי חמור, הגלול למוטט את הקואליציה הממשלתית ולהעלות לשלטון גורמים הרבה פחות מתונים מבחינה מדינית. מכאן שפתרון לבעייתנו הכלכלית לא רק דרוש לכיסנו, הוא גם בנפשנו.

ירידה ברמת החיים

התשובה האלטרנטיבית: יצוא

לדעתי יש רק שתי דרכים לפתרון המצב הכלכלי: האחת, המקובלת בתורת הכלכלה המערבית, היא מיתון ואבטלה שיביאו להקטנת היבוא, להורדת לחצי הביקוש ולהפניית גורמי ייצור ליצוא. אלטרנטיבה זאת אינה באה בחשבון למשק הישראלי, שיהיה עליו כנראה לקלוט עולים רבים בשנה הבאה ולייצר נשק רב. עלינו לחפש אלטרנטיבה שתביא לנו תעסוקה מלאה, רגיעה בעליית המחירים, צמצום היבוא והגדלת היצוא. וכדי להשיג יעדים אלה נחוצים צעדים חמורים ביותר. שהעיקרי בהם הוא הורדה ריאלית ברמת-החיים של האזרחים והקטנת הוצאות הממשלה שאינן לצרכי בטחון. יש לעשות זאת על-ידי מדיניות הכנסות שתתרום להקפאת השכר הריאלי, נוסף על הקפאת השכר יש להגדיל את ספיגת האמצעים על-ידי הממשלה, קודם כל על ידי הטלת מס ערך מוסף בהגדרות מקסימלית ושינוי בשיעורי מס-ההכנסה עם העמקה משמעותית של גביית המס, כלומר גביית מס-הכנסה משכבה רחבה למדי, שאינה משלמת כיום מס כשיעור המגיע לה. העמקה בגביה תביא קודם כל לספיגת מיליארדי ל"י מהציבור, ותקנה לממשלה את הזכות המוסרית להוריד את רמת-החיים של כל אזרחיה. כאן יש להפעיל את החוקים במלוא התקפם, ואף לכלוא את מפירי החוקים בבית-הסוהר, כדי למנוע יציאת דולארים מהמדינה. מצד שני יש צורך בתמיכה מאסיבית ליצוא, כדי לעזור ליצואנים לעמוד בתחרות הקשה בעולם. בכל העולם המערבי יש מיתון בצריכות הכלכליות, ובכל מדינה בה יש קשיים במאזן התשלומים שלה תדרשים אותה להגביל את מאמצי היצוא. כדי להגדיל את היצוא בתנאים אלה דרושה תמיכה מאסיבית.

יש סיכויים להצלחה

רק ממשלות דמוקרטיות מעטות ביצעו מדיניות כלכלית כזאת ונשארו בשלטון. אולי רק ארצות המערב בימי מלחמת העולם השניה. כדי להצליח במשימה כזאת יש להסביר קודם כל לציבור את חומרת המצב, ואת נחיצותם של צעדי הממשלה. על הממשלה להציב אתגר בפני הציבור ולתת אמון ביכלתו להבין את המצב. בסך הכל עלינו להוריד לרמת החיים של 1971 או של 1972, שנים שחיינו בהן לא כל-כך רע. יש לגייס את כל תנועת העבודה, לרבות ראשי ההסתדרות, לתמיכה אקטיבית בצעדים אלה. ויש לחלק נכון את הנטל. על הצדק לא רק להיעשות אלא גם להיראות.

הבעיה הכלכלית היא כיום הבעיה המדינית מספר אחד, ופתרונה יאפשר לכוחות המתונים לנהל משא-ומתן מעמדת-כוח ויגביר את הסיכויים למנוע מלחמה. לתנועת העבודה, שהצליחה להנהיג את הישוב במאבק נגד המנדט ולהביא למדינה של שלושה מליון תושבים, עם אפשרויות עצומות לקליטת עליה גדולה, יש משאבים המאפשרים לה להנהיג את העם ולהתגבר גם על מצב כלכלי שנראה חמור כל-כך.

אין לפחד מעמנו. יש לספר לו את האמת המרה, להציב בפניו את האתגר הגדול. עלינו להפסיק לבנות חברה המבוססת על האגואיזם החומרי האישי כצרך יסוד.

מצד שני, עלינו להפסיק להטיף מוסר ולדבר על ערכים מופשטים כמו פריון-עבודה, דבר שיש לבצע אותו ולא לדבר עליו. לעומת זאת עלינו להוריד את רמת-החיים, וכאן יש גם לעשות וגם להסביר.

שורש הרעה

לקח פרשת „החברה לישראל": להפסיק מכירת מפעלים ממלכתיים להון פרטי

מאת ברל רפטור

חרדה אחזה את כולנו עם היוודע אשר פקד את „החברה לישראל". הדברים הגיעו עד כדי כך שעתונאים הגדירו את הפרשה כמחדל יום-הכיפורים במהדורה משקית-כלכלית. זאת השוואה בומבאסטית וקשה להסכים עמה. אך אין ספק שפרשה זאת וכל המתלווה אליה מכה קשה במשק הישראלי, מערערת את אמונם של יהודים בחוץ-לארץ ומעלה שאלות חברתיות ומוסריות בציבורנו.

אין כוונתי לעסוק ברשימה זאת בפרטי שערוריית רוזנבאום ובנק קרדיט, ובמשבר אשר פגע במפעלים ישראליים המשותפים להון הפרטי ולהון הציבורי. נעשים מאמצים להציל חלק מן ההון, ועלינו לעשות סייג גם לכאב וגם לביקורת, כדי לא לחבל במאמצים אלה. העניינים הכספיים נמצאים עתה בטיפול של רשויות חקירה מוסמכות ושל רואי חשבון, ומתוך אחריות, אמנע מאמירת דברים מפורסמים על תולדות השותפות הזאת ועל הלבטים שנתלוו לה.

ודאי שיהיה צורך לבדוק את מעמד ההסתדרות וחברת העובדים בספנות הלאומית כתוצאה משותפות של 50 אחוז עם הון פרטי, ואת התופעה של מכירת מפעלים ממלכתיים להון פרטי, או שיתופו במפעלים כמו „צים" ו„מפעלי הזיקוק".

לא בקלות נכנסה „החברה לישראל" למשק ששמו „צים" בשיעור של 50 אחוז. רבים התנגדו לשותפות הזאת, שפירושה צמצום השפעת ההסתדרות במפעל הספנות הלאומית. אך מאבקינו לא נשא פרי. שר האוצר וועדת השרים לעניני כלכלה דחו את אזהרות ההסתדרות.

השאלה היסודית היא: האם מוצדקת שותפות בין הון ממלכתי-לאומי והסתדרותי ובין הון פרטי, כמו ב„החברה לישראל"? כלום תואמת השיטה הזאת את צרכי מפעלנו ההתיישבותי הבטחוני?

„החברה לישראל" ראתה אור-עולם בימים של ההתלהבות ושל תקוות גדולות, לאחר מלחמת ששת הימים. ומטרת הקמתה היתה לגייס הון יהודי לבניין משק הארץ, כתוספת למגבית ול„בונדס". היא קמה בשנת 1968 על בסיס של שותפות עסקית בין יהודים בעלי נכסים ובין ממשלת ישראל, שויתרה מרצון על השפעתה הציבורית.

לפני „ועידת המיליונרים" ובעת הוועידה הושמעו חששות שהחברה העומדת לקום לא תשקיע במפעלים חיוניים לפיתוח המשק הישראלי ולהבראתו.

ספקנים אמרו כי קרוב לודאי שהשותפים בעלי ההון הפרטי יתרדו אחרי מפעלים נושאי רווחים גדולים, כלומר יפנו אל מפעלים קיימים ומבוססים. עד מהרה נתאמתה ההשערה הזאת. עשרות עתירי הממון שהגיעו לארץ השקיעו את הונם במניות של בתי הזיקוק, „צים" ומפעלים אחרים, שהיו עד אז בבעלות המדינה ובניהולה ומצבם היה איתן לכל הדעות.

מכאן ברור כי הם נשאו את עיניהם לא למעשים שיש בהם סלילת דרכים חדשות אלא לדרכים בטוחות שאין הסתכנות בהן.

היו לנו עקרונות בכל הנוגע לקרקע לאומית, לבעלות ציבורית-ממלכתית לאוצרות הטבע — המים והחשמל, משק הספנות, אוצרות ים המלח וכיוצא באלה. התעורר חשש ש„החברה לישראל" תעשה פלסתר את העקרונות האלה, שעל כוחם עשינו חיל בארץ.

היו בחוגי ההסתדרות אנשים שטענו כי אין להוציא מפעלים מרשות המדינה והציבור ולתת קונצסיות להון הפרטי, והתשובה היתה שאין דרך אחרת לגייס הון יהודי, ועל כן מותר לוותר על העקרון.

כך נכנסה „החברה לישראל" כשותפה לחברת „צים" בשיעור של 50 אחוז ולבתי הזיקוק בשיעור של 27 אחוז. גורמים שחשו בעוד מועד את הסכנה עוררו סערה, שמנעה את מכירתן של מניות חברת החשמל בצורה דומה.

מגמה זאת, שבה שורש הרעה, מנוגדת לשיטות המקובלות בעבר לגבי המשק ההתיישבותי. אמנם כבר היו פה רשם שותפויות עם הון פרטי, נעשו שגיאות ונקבעו תקדימים. ואולי אז החלה המגמה של מכירת מפעלי משק ממלכתיים והכנסת הון פרטי לתוכם, למען יקצור „קופונים" ודיווידנדה.

חסידי השיטה החדשה טענו שתקופת הסנטימנטים חלפה והגיעה תקופת הטכנאים, קרי, מיליוני הדולארים, ולמענם הכל מוצדק ומותר. היתה איזו אמונה מיסטית בשרשרת האינטרסים בין גבירים עשירים לבין הון ממלכתי ומישהו קבע, נוכח השקפה הזאת, שהמנווטים את ספינתנו הכלכלית הם סוחרים גדולים אך לא אנשי חזון.

על רקע הזעזוע בפרשת רוזנבאום ו„הדור" נשאל: מה הועילה השותפות הזאת ל„צים" ולבתי-הזיקוק, מפעלים שלא היה להם קודם לכן קשר עם הון פרטי ולא קיבלו שום עזרה מהון פרטי, ומצבם היה איתן ושפיר? „החברה לישראל" באה אל מפעלים אלה כדי להפיק מהם רווחים של עשרות מיליונים. לא שליחות ציונית, לא חזון ציוני, אלא טובות הנאה בצורת ההקלות ממיסים להון הפרטי.

יותר ממחצית ההשקעות של „החברה לישראל" הושקעו בשני המפעלים האמורים. אמנם „החברה לישראל" השקיעה גם במפעלים קטנים אחרים, אולם מסופקני אם השקעות אלה יסתכמו בעשרה אחוזים מזה שהפיקו המשקיעים מן הרווחים ב„צים".

לא ראינו את „החברה לישראל" בקריית-שמונה, באופקים או במקומות אחרים, על אף הנאומים הנמלצים עם כינונה. את צרות הפיתוח השאירה החברה לממשלה ולהסתדרות, והדיבורים על מפעלי תעשיה אדירים שיתנו את המשק והכלכלה נשארו דיבורים.

הפעילות של „החברה לישראל" לא זיכתה אותנו ביותר או ארגון. היא רק נהנתה ממה שהקמנו ופיתחנו לפני שנים, לפי העקרונות שלנו: מפעלים ממלכתיים וציבוריים בריאים ונושאי רווחים.

היו לנו גם מפעלים מפגרים ואף נושאי הפסדים, שקראו לעזרה ולהבראה. אבל ההון הפרטי לא הלך אליהם. הוא השאיר את המשימה הזאת לממשלה ולהסתדרות.

וכאן אין אני יכול שלא להזכיר את שני הקונצרנים של ההסתדרות, „סולל בונה" ו„כור" שקמו בכוחות עצמנו. שניים בראשיתם אך עשירי הון וכיום הם מעסיקים כ-50,000 פועלים במחזור שנתי של מיליארדים והיצוא שלהם מסתכם במיליוני דולארים. ואף הדין לגבי חברת „צים" שצמחה במיל של רווחים לפני השותפות עם „החברה לישראל". אני יכול למנות עוד עשרות מפעלים ממלכתיים, הסתדרותיים וקיבוציים כגון מפעלי הנחושת, האשלג, הפוספטים ודומיהם.

ההתפכחות של יהודים בעלי הון מחוץ לארץ לאחר מלחמת ששת הימים היתה ראויה לציון ולברכה אך לא להתבטלות לרגשי נחיתות. ההיענות של ההון והסנטימנט עיקר אלא הכסף, שלקו בה קברניטי כלכלה מסויימים, אינה חדשה. ראינו את ניצניה בשנות החמישים. עם פירוק „סולל בונה" בנימוק ש„גיגאנטיות" שלו מבהילה את ההון הפרטי.

כנציגי ההסתדרות התנגדנו לכך ש„החברה לישראל" תרכוש 50 אחוז ממניות „צים". ניטש ויכוח נוקב בינינו ובין נציגי הממשלה. אולם קולנו אבד וההסתדרות, אשר בנתה את המשק הזה, נשארה בו כ-10 אחוזים בלבד. מעתה קבעה לא המדיניות שלנו, וכך נתרבבו חשבונות, אינטרסים ותהפוכות כספיים שסיפור רוזנבאום הוא מייצגם.

נשאלת השאלה, מדוע היה יקיר „החברה לישראל" גם יקיר הדירקטוריון של „צים"? כלום יש אינטרס זהה בין שתי החברות עד שאין להפריד בין הדבקים? מי החליט על כך?

וכאן מתעוררת גם שאלת שכר המנהלים. שיטת השכר שקראנו לה „הדרגה המשפחתית" היא חלום השייך לסנטימנטים של הימים ההם. חלום שהיה מציאות במשך תקופה מסויימת. לא פעם אני מהרהר מה שונה היתה דמות חברתנו אילו נתקיימה הדרגה הזאת.

משכורות מנהלים „בחברה לישראל" חרגו מכל מסגרת מקובלת של שכר במפעלי משק המדינה והותאמו לתפיסת בעלי ההון הפרטי. מי שהיה אתמול עובד מדינה וכיום ממלא תפקיד ב„חברה לישראל" קיבל היתר למשכורת העוברת כל גבול מקובל. וכל חייו נקבעו לפי המקובל בחוגי המליונרים הנוצצים, עם בזבוז של כספי ציבור במסווה של דאגה למשק. המנהלים התרגלו לשלטון בלתי-מוגבל, כמו למגע החברתי ולבילוי הזמן המשותף של המבינים.

קברניטי המדיניות הכלכלית שלנו מטעם הממשלה, והאחראים למצב זה, לימדונו שהאינטרס הלאומי שלנו מחייב משק „פלוראליסטי" ולא משק סוציאליסטי, ולפיכך עלינו למשוך הון של יהודים עשירים ולזכות אותם בדיווידנדה גבוהה ובהקלות והנחות במיסים, לעומת דיווידנדה נמוכה לאחרים. קפיטליסטים יהודים מחוץ לארץ הוזמנו ל„חברה לישראל" גם הון גרמני, שזיכה את בעליו ברווחים גדולים ואשר היה שותף לעיסקת „בנק קרדיט". המסמאות לדיבור על הצלת הון יהודי על ידי הש-

(המשך בעמוד 11)

דברים

החלטת רבאט תכביד על ברז'נייב

דברו של יאסר ערפאת בועידת רבאט הצהיר לאחר קבלת ההחלטה הפלשתינאית, שמדיניותו של קיסינג'ר הפכה עתה לצל-פעולה. אם אמנם נתאמתה הערכתו זו, הרי מן הדין יהיה להוסיף שהחלטה זו הפכה גם את מדיניותו של ברז'נייב במזרח התיכון לצל-פעולה.

כי אכן מדיניותו המוצהרת של המנהיג הסובייטי אינה בת-ביצוע בלי שיתוף פעולה הדוק עם האמריקאים. פודגורני וקוסיגין קראו במברקים לוועידת רבאט לכנס מיד את ועידת ז'נבה „הכרוכה להיות ה„פורום המתאים ביותר לליבון הבעיה המזרח-תיכונית על כל היבטיה". אולם אין למצוא בקביעתם זו של המנהיגים הסובייטים ביטוי לאמונתם שליבון הבעיות האלה יביא לפתרונן. אין לפיכך שום סתירה מהותית בין הדברים הכלולים במברקם של פודגורני וקוסיגין לבין האמור בהודעה המסכמת את ביקורו של קיסינג'ר במוסקווה.

מהודעה זו מסתבר, שברז'נייב וקיסינג'ר הגיעו לכלל מסקנה משותפת ש„כינוסה מחדש בהקדם של ועידת ז'נבה עשוי למלא תפקיד מועיל למציאת הסדר צודק ובר-קיימא במזרח התיכון. ההודעה אינה מדברת על הסדר שלום צודק אלא על הסדר צודק בלבד, משום שברז'נייב וקיסינג'ר הסכימו ביניהם שלמעשה אין כעת סיכוי להסדר שלום כולל.

ודאי, כלי התקשורת והדיפלומטיה הסובייטית יוסיפו לטעון שהאחריות לכך מוטלת על ישראל, המסרבת לסגת אל הקו הירוק ולהחזיר את זכויותיהם הלגיטימיות של הפלשתינאים, אולם בשיחותיו עם קיסינג'ר לא יכול ברז'נייב להציג במלוא הרצינות שוואשינגטון תסכים להקמת בסיס סובייטי-ערבי של אש"ף מערבה מישראל, גם אם זה יזכתר בתואר של „בית לאומי" פלשתינאי.

הסובייטים הבטיחו לערפאת, שהם יתמכו בהזמנת משלחת אש"ף לוועידת ז'נבה בזכויות שוות עם המשלחות הממשלתיות, ושמשלחת זו תוכל להעלות בוועידה את הכוונות לפתרון בעיית פלשתין, כלומר את חיסולה של ישראל והקמתה של מדינה פלשתינאית בין הירדן והים התיכון. אולם הם לא הבטיחו לתמוך בתביעות זו; הם גם לא יכלו להבטיח שיאלצו את האמריקאים לכבד הזמנה מכוונה לאש"ף ולהכריח את ישראל לבוא לוועידה. אין לפיכך מנוס מהמסקנה שההחלטה הפלשתינאית שנתקבלה ברבאט תכביד על מהלכיה של מדיניות ברז'נייב במזרח התיכון. גם אם „פראבדה" יפליג בשבחים לגילוי האחדות הערבית שמצאה את ביטויה בהחלטה זו, אלא אם כן אין ברז'נייב מעוניין בוועידת ז'נבה.

דב אפל

בטאון רעיוני למפלגה

אם אמנם תחליט לשכת מפלגת העבודה, כי אין לה צורך בבטאון רעיוני, הרי תוציא זאת תעודת עניות למפלגה ולהנהגתה.

מי שסבור, כי מפלגה לא נועדה אלא לכבוש את השלטון ולקיימו בידיה; כי די לה לכלכל את מדיניותה באורח פראגמאטי, מהיד אל הפה; כי הכיוון ייקבע לפי „סקרי דעת קהל" וכלי-התקשורת ההמוניים התזזיים ומעצבים את „דעת הקהל", כלומר הלכי-רוח ארעיים ופסיכולוגיה המונית — אין לו צורך באידיאולוגיה ובכתב-עת רעיוני.

אולם מפלגת העבודה נועדה להגשים אידיאות בתחום הלאומי הסוציאלי, התרבותי והמוסרי, שאין לראותן כאוסף בל-חלוף („לא נושבה הרוח"). דרכה, דרך היסטוריה, שיש לה נקודת מוצא ומסורת, והיא מעוצבת פעם בפעם בשיקול עיוני-פוליטי ובחינה מתמדת של המציאות האקטואלית לאור רעיונות היסוד שלה.

אם יש מי שחושב, כי די בבירור העניינים במוסד העליון של המפלגה (או בחוג מצומצם יותר — בהתאם ל„חוק הברזל של האוליגארכיה") — אין לו צורך בבטאון רעיוני. אולם מי שסבור, כי לא די בכך, ויש לקיים ויכוח רעיוני-פוליטי, או שיחה מתמדת בתנאים המאפשרים ליבון יסודי והקשבה הדדית (שאינה שכיחה ביותר במרכז המורחב) בטרם תיפול הכרעה — לא יוותר על כתב-עת רעיוני.

בטאון של המפלגה חייב לתת ביטוי בראש וראשונה לדעת הרוב. אך אם יש מי שחולק על פרסום דעות אחרות בו, עדיין לא עמד על ההבדל בין מפלגה דמוקראטית לטוטאליטארית.

ברי, כי כתב-עת כגון זה איננו סחורה העוברת לסוחר. גם האוניברסיטה, בית-הספר, המוזיאון או תיאטרון טוב אינם יכולים לשאת את עצמם — ואף על פי כן אינם מיותרים. הוא הדין לגבי עתונות אידיאית הממלאת שירות חיוני לחברה. מפלגות פועלים בארצות סקאנדינאוויה, למשל, מקיימות עתונות משלהן מכוח שלטון פועלי יציב לאין ערוך ממפלגת עבודה, שאין להן עתונות עצמאית.

כתב-עת רעיוני לא נועד מלכתחילה להתפוצה המונית, דיינו, אם יצליח לרכז סביבו את פעילי התנועה ועובדים בעלי הכרה. מפלגות מבזבזות מיליונים בעת בחירות, אם כי החקר האובייקטיבי הוכיח, כי מה שקובע את התוצאות הוא הגרעין של הפעילים ובעלי-ההכרה המשפיעים על סביבתם, וכבר כתב ג'. סט. מיל: „אדם אחד אשר דעה האמונה בלבו, הרי הוא כוח חברתי השקול כנגד תשעים ותשעה בני אדם, הנושאים את עיניהם לעניינים פרטיים בלבד".

ג. יהודה

היערכות לבחירות כיצד?

הדעה המובעת לאחרונה על הצורך להקדים את הבחירות לכנסת נראית לי נכונה. התימוכין של משה דיין וחבריו על העצומה של „ליכוד" בעניין ה„שטחים" והסברו הפומבי של דיין על המניעים לצעדו זה עירערו את יציבותה של הממשלה, הנשענת על רוב של קול אחד בלבד. במצב שנוצר עתה אף הצטרפותה של מפד"ל לקואליציה לא תחזק את יציבות הממשלה, לכן מוטב לפנות לאזרחי ישראל, שהם יכריעו בפלגתא בין שתי הדעות המנוגדות: שאיפה להסדר תוך התפשרות טריטוריאלית, או התנגדות נמרצת לכך, באשר „יהודה ושומרון הן לב העם" כדברי מנחם בגין בכנסת.

הואיל ואין המוסד של משאל-עם, דוגמת הרפרנדום בשווייצריה, נהוג במדינתנו, יש לערוך את הבחירות לכנסת התשיעית באופן כזה, שתוצאות הבחירות תהיינה עשויות לשמש השתקפות מירבית של דעת רוב הבוחרים בשאלה הנדונה. לשם כך הייתי מציע לוותר הפעם על מסורת ההתארגנות המפלגתית הקיימת אצלנו לגבי בחירות ולהיערך בשני גושים — בעד או נגד התפשרות טריטוריאלית, ורק בשאלה זו האמת לערוך את הבחירות. ואשר לחלוקה המפלגתית הרגילה בשאר השאלות — יוכלו הנבחרים להתארגן בסיעות בכנסת כנטייתם וכראות עיניהם.

יצחק באור

מכתבים למערכת

צו מניעה זמני בלבד

בהקשר לפרסומים בלתי מדוייקים ומטעים בדבר החלטת בית המשפט המחוזי מיום 21.10.74 בתיק 2578/74, בעניין העמדת „קרשל טורס" לדין בפני בית דין למשפט חברים ע"י התאגדות סוכני נסיעות והתיירות בישראל, הרינו מבקשים להעמיד דברים על דיוקם:

1) בהחלטתו לא הביע השופט כל דעה לכאן או לכאן בדבר זכותה של התאגדות סוכני נסיעות להעמיד את „קרשל טורס" לדין.

2) השופט הוציא צו מניעה זמני בלבד, עד לבירור העניין עצמו, אשר נקבע ל-16.12.74, במועד שקיום משפט החברים לפני הדיון בבית המשפט יבטל את ערכו של דיון זה.

3) השופט לא חייב בכל הנוגע את ההתאגדות, אלא החליט במפורש שהן הקבטנה לפי ממצאות המשפט עצמו.

פנחס מוזר
התאגדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל

הקץ לישיבה על הגדר

לפני מלחמת יום הכיפורים נתקבל „מסמך-גלילי" באנדרלמוסיה: הוסכמה „פשרה" ונמנע פילוג במפלגת העבודה. למעשה, לא היתה זאת פשרה, כי אם כניעה לתכתיבי-דיין, עובדה, שהוא התפאר בה בהופעתו האחרונה בטלוויזיה. אולם, כפי שטוענים הערבים (ואין סיבה לא להאמין להם בעניין זה), היה „המסמך-גלילי" הקש ששבר את גב הגמל, שכינו באשו משבירת הקפאון בדרך מדינית ויצאו למלחמה. אם זה נכון, הרי שילמנו אלפי בנים בחייהם את מחיר „הפשרה" ו„מניעת הפילוג", וכן ירד במעמה הבינ"ל של ישראל ומרחב התימרון שלה הצטמצם צימצום חמור.

כעת עלה דיין על גל משיחיות-השקר של גוש-אמונים ואוחז באותו נשק ישן-נושן של איומי-פילוג, כדי לסרפד כל סיכוי לדברים על שלום. חלילה לנו, שבויכוח על ההתנחלויות יתקבל „מסמך-גלילי" חדש, שיסתום את הגולל על סיכויי מו"מ ויעלה אותנו על דרך, המובילה למצדה.

אין מפלגת-העבודה יכולה להתקיים, לא כל שכן להשתקם ולהגביל את הצב בתקופה גורלית זו, כשהסוס הטרויאני בקרבה. פה לא יועיל שום טיח: מוטב פילוג גלוי על גוילות בנדיבים מן „הר-עבותה" הצבעה בעד ליכוד. ילכו להם החברים, שלבם עם הליכוד וגוש אמונים, ויופיעו ברשימת הליכוד לכנסת. ולעומת זאת, הדוגלים במדיניות ריאלית בקרב הליכוד והדתיים, יצטרפו אנו לקואליציה עם המערך. אין מנוס מבחירות ומסידור מערכות מפלגתיות, כשהקו המפריד הוא בין שפיות ומיסטיקה ו/או דימגוגיה. מוטב פילוג המפלגה מ„פשרה" מדומה, שתביא אותנו, חלילה, ל„יום כיפורים" הבא.

איזה קרסל
חולון

יש להגביל הנסיעות לחו"ל

קראתי בעתונים, שישראל עומדת במקום השלישי אחרי ארה"ב ומערב גרמניה במספר התיירים שלה אשר ביקרו בקיץ האחרון בשווייץ.

במצב בו נמצאת המדינה יש להתייחס בחומרה לבולמוס היציאה לחו"ל לשם בילוי. לדעתי, יש לצמצם את הנסיעות הפרטיות לחו"ל למטרות מסחר וריפוי. מחייב זאת גם הסכם העליה על פי תיקון ג'קסון שלדברי ראש הממשלה „מימושו יעמיד בפני ישראל ובפני העולם היהודי כולו אתגר שלא שוו להיות המבחן של העם היהודי".

משה אבר[illegible]
חולון

ההתנחלות בעיני ערביי ישראל

נסיונות ההתנחלות של קבוצות יהודים ביהודה ושומרון בלא אישור הממשלה, מעוררים בקרב ערביי ישראל הד. העתון הירושלמי „אל אנבא" מודיע, כי ארגוני הנשים בגדה המערבית מתכוננים למחות בפני מוסדות או"ם נגד נסיונות ההתנחלות. בנצרת קיימה רק"ח עצרת מחאה נגד ההתנחלות, וכמה עשרות קומוניסטים צעירים נשאו כרזות: „יושם קץ להתנחלות הפרועה בשטחים הכבושים." בבטאונה של רק"ח בערבית „אל איתיחאד" כתב בהרחבה על נסיונות ההתנחלות בנקודת ראשו. סמיח אל קאסם כתב בעתון זה במאמר תחת הכותרת „יחי חופש ההתנחלות". כתב אל קאסם: „אם שרון וכהנא רוצים לחיות בריאד, אסואן או באלכסנדריה נאמר להם אהלאן וסהלאן. יש די מקום לקליטת ידיים עובדות במפעלי התשתית הערביים. ובתמורה יש לאפשר לתושבי הערים הללו לבנות בתי אבן לאורך חופי ארצנו, מראש הנקרה עד רפיח... אין זה מקרה שמסע ההתנחלות גבר דווקא בימים אלה. הציונות ותומכיה נתונים בפחד נורא לנוכח גילוי האמת הגדולה והבסיסית של הסכסוך היהודי-ערבי, היא עובדת קיומו של עם ערבי פלסטינאי, מאבקו של העם הזה, ונאבקו במאבקו הממושך, המכאיב הצדדים למען החזרת זכויותיו החוקיות אשר נשדדו ממנו במרמה, בעושק ובתוקפנות. ובכן, אתם רוצים התנחלות? אהלאן וסהלאן. אבל בתנאי שההתנחלות תהיה לא רק בכיוון אחד".

בנצרת התארגנה קבוצת ערבים שניסתה להתיישב בציפורי, הכפר

בישובי המיעוטים

שננטש בעת מלחמת השחרור. חוגים רשמיים הודיעו, כי לא ירשו נסיון התנחלות כזה. חלק מתושבי ציפורי לשעבר מתגוררים כיום בנצרת.

מחיר המנהג

בית המשפט המחוזי בנצרת גזר מאסר עולם על מחמד נאיף נצאר-מנה, בן 27 מהכפר עראבה שבבקעת בית-נטופה, שהורשע ברצח גיסו על רקע „חילול כבוד המשפחה". אחיו הצעיר יוסף, בן 23, נידון לשלוש שנות מאסר על קשירת קשר לחטוף צעירה (אחותו של „צים"), כאשר הבעל פסח מסתתר עלם הבריאה וגם לאנשים המטפלים בבעיה הערבית.

הסכסוך התחיל לפני תשע שנים, כאשר נאצמה התאהב בקרובת משפחתו פאטמה ויחסי האהבה ביניהם נשאו פרי. סעיד הודיע, כי הוא מוכן לשאת את הנערה לאשה. נערכה „סולחה" והורי הצעירה קיבלו 4000 ל"י, תמורה על הפגיעה בכבודם ובכבוד בתם. אך שני אחיה, שהיו אז צעירים לבדי, לא סלחו לגיסם, ובלחצם נאלצו בני הזוג לעזוב את הכפר ולהקים את ביתם בנצרת. לפני חדשים אחדים הודיעו שני האחים כי הם מוכנים לסלוח לגיסם בתנאי שהוא יסכים לנשואי אחותו בת ה-16 עם מוחמד. הגיס נטה להסכים להצעה, הבטיח לשכנע את הוריה, אך שני האחים באו אליו בהצעה נוספת: לחטוף את האחות בכוח ולבצע אותה בנוכחות הוריה. הגיס סירב: אחותם עשתה מה שעשתה בניגוד לרצונה. עין תחת עין. התנאי הזה לא נראה לגיס.

לפני שלושה חדשים הופיעו הבעל והאשה בכפר עראבה, כאורחים בטקס כלולה. אחר הצהרים הלכו לישון, וסמוך לשעה שלוש לפנות בוקר נורך ריפת אל מקום לינתם. הבעל נהרג והאשה נפצעה קשה ונמצאה בכל למחרת נצוצה בני אחי האשה.

בית-הספר לחניכות

בעיירה הגלילית שפרעם נפתח באחרונה בית-ספר לחניכות עירונית. לומדות בו 130 בנות והוא פתוח ארבעה ימים בשבוע.

נערות ערביות העובדות במפעלי התעשיה או מחוץ לבתיהן משתלמות בבית-הספר באחד מימי השבוע שלהן במקצועות עיוניים, תפירה ועבודות בית. זה בית-הספר הראשון מסוגו במיגזר הערבי, הוא הוקם הודות לשיתוף פעולה בין הנוער העובד ומשרד העבודה.

כמו בתי-הספר היהודיים, סובלים גם בתי הספר הערביים בגליל ובמשולש ממחסור במורים. כדי לעודד מורים ללמד בבתי-ספר מרוחקים החליט משרד החינוך והתרבות לתת תמריצים למורים שיעבדו הרחק מביתם. ההלוואה שמקבל תלמיד בסמינר המורים הערביים בחיפה תיהפך למענק אם הוא ילמד ביישוב מרוחק. מדובר בסכום הנע בין 1500 עד 2000 ל"י, וזה רק אחד מן התמריצים.

יואל דר

CHRYSLER INTERNATIONAL

מכונית טובה מבית טוב

בית קרייזלר-מכשירי תנועה בע"מ

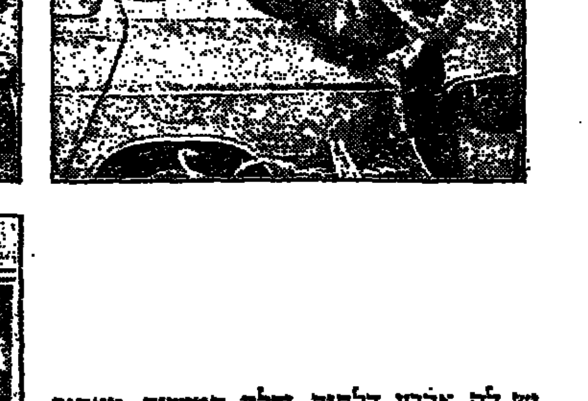

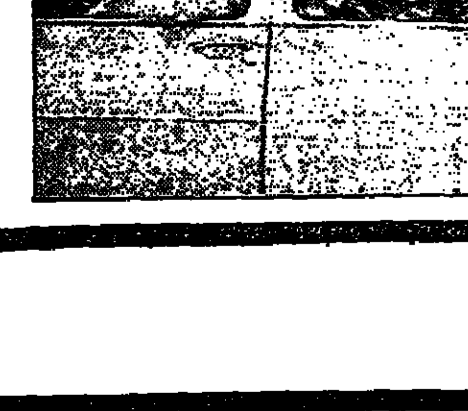

ת"א - מכשירי תנועה בע"מ דרך פתח-תקוה 74, טל. 36115.
חיפה - דרך העצמאות 104, טל. 04-524475.
ירושלים - שייקבייק, דוד המלך 11, טל. 02-222660.
רמת-גן - לזנסקי את מרגלית, ארלוזורוב 12, טל. 727261.
נתניה - לזיוקפו, הרצל 44, טל. 053-25307.
באר-שבע - דני כרמלי, דרך חברון, טל. 057-2021.
ראשון-לציון - בנורי אליהו, מוסך חן, טל. 945148.
רחובות - ס.א.ה. רכב בע"מ הרצל 125, טל. 952617.
רמתיים - אלמור רב, רח' השקמים 54 הוד השרון, טל. 924218.
נהריה - ת.ב.ב. נהריה בע"מ הרצל 67, טל. 04-22022.
עפולה - רכב העמק בע"מ, הרב גנום לוי, טל. 065-22664.
נצרת - האחים פרג' מרכז התעשייה המזרחי 6, טל. 065-54053.

SIMCA בבית-
שמחה בבית!

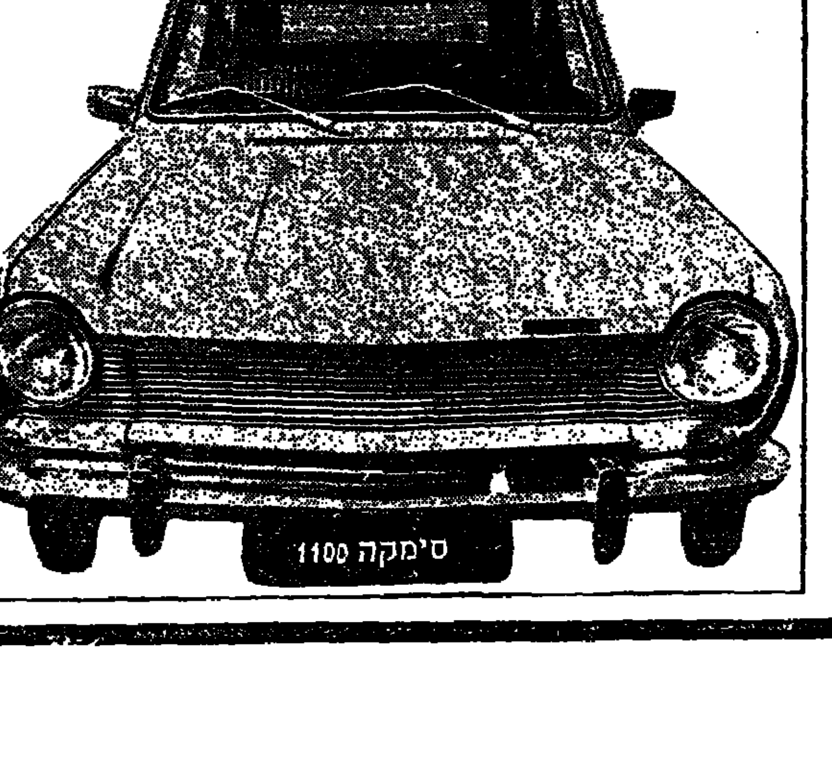

יש לה ארבע דלתות ודלת חמישית מאחור המאפשרים לכל המשפחה לנסוע בה בנוחות, כולל הציוד. לטיול או לעבודה. לסימקה 1100 הנעה קדמית ויחד עם העובדה שהיא גדולה בביצועיה ובקיבול שלה, היא עדיין קטנה בגודלה ובהוצאות החזקתה.

סימקה בבית- שמחה בבית
שמחה לבעל על שיש לו מכונית טובה מבית טוב המשרתת אותו בכל צרכיו. שמחה לאשה שיכולה להשתמש במכוניתו של הבעל לצרכיה היא, לנסיעה לשוק, לתופרת או לקוסמטיקאית. ובמובן שמחה לילדים הנהנים ממנה בנסיעות לבית הספר, לים לטיולים ולפיקניקים. באמור סימקה בבית-שמחה בבית. לבחירתך סימקה 1000, סימקה 1100 רגילה וסטיישן. סימקה 1301 וסימקה 1501 סטיישן יש להן בלמי כח ודיסק קדמי, צמיגים רדיאלים והילוכים סינכרונים (או, לפי הזמנה, הילוכים אוטומטיים).

זכות הורים למזונות

מאת שמואל רחביה

החוק בישראל מטיל חובה על הורים לדאוג למזונות ילדיהם עד הגיעם לגיל הבגרות. יחד עם זאת הטיל החוק חובה על אדם לדאוג למזונות הוריו והורי בן־זוגו וגם להורי־הוריו ולהורי־הוריו של בן־זוגו. בידי ההורים קיימת זכות, בתנאים מסויימים, לדרוש ולתבוע כי בני־הם יפרנסו אותם. מאידך יכול ורשאי הבן לפטור עצמו מהחובה לפרנס את הוריו בטענה של „התנהגות מחפירה" מצד ההורים, או אחד מהם, כלפיו. סעיף 9 לחוק דיני־משפחה (מזונות) קובע, כי „רשאי בית־המשפט, אם הוא סבור שמן הצדק ומן היושר לעשות כן, לפטור אדם מחובת־מזונות, כולה או מקצתה, מחמת התנהגות מח־פירה שהזכאי למזונות התנהג כלפיו". טענה של „התנהגות מח־פירה" היא יוצאת דופן ונדירה בבתי־המשפט ובאחרונה ניתנה הז־דמנות לבית־המשפט העליון לפ־סוק הלכה בנידון.

„התנהגות מחפירה"

יהודה כריאל הוא בן 70 שנה וכל פרנסתו מקצבת הביטוח הל־אומי. אין לו רכוש ולא הכנסות מספיקות כדי מחייתו. בצר לו פנה לבנו גדעון כדי שהוא ימלא מחסורו ויתן לו קיצבה למחייתו בסך 300 ל"י לחודש. הבן, שהוא רווק ומשתכר כאלף ל"י לחודש, סירב בכלל לתמוך באביו הזקן והתעלם מפניותיו. האב פנה בת־ביעה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב וביקש לחייב את בנו על פי פסק־דין לשלם לו מזונות בסך 300 ל"י לחודש. כנגד תביעת אביו התגונן גדעון בטענות שונות: כי אין הכנסתו מספיקה כדי לפרנס את אביו; כי אביו מסוגל לעבוד ולפרנס את עצמו וכי הוא פטור מחובת המזונות כלפי אביו עקב „התנהגות מחפירה" של האב כלפיו בעבר. בית־המשפט המחוזי קבע כי האב אינו מסוגל לפרנס את עצמו בהיותו נכה ובגיל זקן וכי יש בידי הבן הכנסה כדי לפרנס את אביו. נותרה הט־ענה של „ההתנהגות המחפירה". הוברר, כי האב התגרש לפני כ־20 שנה מאמו של גדעון. ולפי הסכם הגירושין התחייבה האשה לשחרר את האב מהחובה לזון את שני הילדים וקבלה על עצמה התחייבות לשאת בכל ההוצאות בקשר לילדים. שני הילדים נש־ארו ברשות האם הגרושה והיא בלבד פירנסה אותם מיגיע כפיה כפי יכלתה. היחסים בין האב לאם, גם לאחר הגירושין, היו רעים והאב [illegible] רוריות. כשהיה רואה גדעון את אביו מתקרב לביתו, היה בורח ומתחבא מפניו. כעבור שנים מספר הגישו הילדים תביעה למזונות, באמצעות האם, נגד אביהם ובית־המשפט חייב את האב במזונות הילדים. על סמך הסכם־הגירושין הלך האב ומימש את זכותו לשי־פוי נגד האם, אשר התחייבה לשאת בעצמה במזונות הילדים ושחררה אותו מחובה זו. כשנוכחה האם כי האב מוכן ומזומן לממש את זכותו נגדה ולגבות ממנה את הכספים שהוא נאלץ לשלם למ־זונות הילדים, ויתרה על גביית המזונות מהאב והמשיכה לשאת לבדה בעול כלכלת הילדים. בית־המשפט המחוזי קבע, כי התנה־גות האב בתקופת ילדותו של הבן גדעון השאירה בו פגיעות נפש־יות והתפתח אצלו רגש של איבה כלפי האב. מצד האב היתה „הת־נהגות מחפירה". אולם למרות קביעה זו החליט בית־המשפט לחייב את הבן לשלם לאביו 100 ל"י לחודש בצמוד למדד יוקר ה־מחייה.

הסמכות לבית המשפט

על פסק־דין זה ערערו האב וה־בן כאחד. האב עירער על הקבי־עה של 100 ל"י בלבד והבן על שחייבו אותו בכלל במזונות אביו אף־על־פי שנקבע כי היתה מצי־דו „התנהגות מחפירה". בערעורו טען האב, כי לא הוכח שאי־פעם פגע בבנו, הכהו או התנהג כלפיו בצורה מחפירה. כנגדו טען הבן, כי הואיל והוכחה ה„התנהגות ה־מחפירה" של אביו, הרי שלפי ה־חוק פטור הוא מחובת־מזונות כלפי אביו. לדעת השופט י. כהן המילים „התנהגות מחפירה" אין להבינן שההתנהגות צריכה להיות תוצאה של כוונה לפגוע בבן, אלא די בכך אם הפגיעה בבן היא תוצאה של „ההתנהגות המחפי־רה" מצד האב. אם אב שיכור, בגלל התמכרותו למשקאות חרי־פים, הופך את חיי ילדיו לגיהנום, הרי זו „התנהגות מחפירה" כלפי הילדים גם אם האב לא פגע בהם באופן פיזי ואף לא התכוון לפ־גוע בהם. השערוריות והמריבות שערך האב בבית־האם פגעו באו־פן קשה בבנו והוא חייב היה לד־עת שהתנהגות כזו מצידו עלולה לפגוע בנפשו. בכל זאת התמיד האב בהתנהגותו זו ובגלל סכסוך כזה עם האם ובכך היה משום „התנהגות מחפירה" כלפי בנו. מצד שני „התנהגות מחפירה" מצד האב עדיין אינה פוטרת כליל את הבן מחובתו למזונות כלפי אביו. סעיף 9 קובע, כי בית־המשפט מוסמך „אם הוא סבור שמן הצדק והיושר לעשות כן, לפטור אדם מחובת מזונות כו־לה או מקצתה". „אין אני סבור", פוסק השופט י. כהן, „שה־מקרה דנא כה חמור עד כדי שלי־לה מוחלטת של מזונות מהאב. ובנסיבות העניין השתמש בית־המשפט בסמכותו וקבע לאב מזו־נות מועטים. היינו הפחית את הסכום עד למינימום של 100 ל"י לחודש. על דעת כל שלושת שופ־טי בית־המשפט העליון נדחו ה־ערעור של האב והערעור־שכנגד של הבן וניתן תוקף לפסק הדין, של בית־המשפט המחוזי.

עזרה נפשית בבעיות מין

מאת עמליה ארגמן

הפרעות כליות נבצו אצל גברים ששירתו בצבא בעת מלחמת יום הכיפורים ובתקופת המילואים ה־ממושכת שלאחריה. הפרעות אלה — שנפתרו לאחר תקופה קצרה של טיפול — היו בעיות של אין־אונות (אימפוטנציה) זמנית או פליטה מוקדמת. הן נבעו במקרים רבים עקב תיסכול ואכזבה שנג־רמו דווקא לאחר השיבה הביתה. אחרי תקופה הפרדות ממושכת מן הבית ציפו אותם גברים לשי־נויים או התפתחות בחיי הבית שלהם ובחיים ביניהם לבין נשו־תיהם. הציפיה זו הביאה הרבה מן המקרים להתסכל ממנו.

על הופעה זו סיפר אתמול ד"ר גבי הוף העומד בראש מרכז ל־יעוץ וטיפול מיני בבית החולים „הבינה", בקונגרס הבינלאומי למ־ילדות וגינקולוגיה פסיכוסומטית שנערך בימים אלה בתל־אביב. גברים אלה קיבלו טיפול פסי־כיאטרי אינטנסיבי במרכז לטיפול מיני, ורובם ככולם חזרו לאורח חיים רגיל.

נשים מוכנות יותר לטיפול

העיקרון הבנוה בטיפולים מסוג זה הוא שיש לטפל בשני בני הזוג יחד. שכן הבעיה — גם אם הגו־רם לה הוא אחד מהם בלבד — משותפת לשניהם. הנטיות מצד נשים בכל שכבת גיל, לבקש עזרה פסיכיאטרית מסוג זה, היא רבה יותר כמו של הגברים. רוב הגב־רים הפונים לרופא הם מעל גיל שלושים.

הבעיה השכיחה ביותר בקרב ה־נשים הפונות לרפואה אומר ד"ר הוף היא, חוסר סיפוק מיני והפ־רעות בקיום יחסים כגון: וגיניס־מוס (ההתכווצות הנרתיק בעת ה־מגע), חוסר אורגזמה ועוד. ד"ר הוף מדגיש כי בעיות אלה עשויות לבוא על פתרונן אך ורק ע"י טיפול כללי בבעיות הנישואין וה־יחסים הנפשיים־רגשיים בין בני הזוג.

ההנאה השלמה מיחסי מין חיי־בת להיות טבעית כמו הנשימה, הבכי והצחוק. אי אפשר לרפא בעיות מסוג זה על ידי הכרח או בכוח". דברים אלה מקבלים משנה תוקף בתקופתנו בה הופך המין — לדעת ד"ר הוף — לדבר מיכ־ני נטול רגש.

סבב מוסר אחר הוא זה כל אשה הסובלת לעיתים כמעבות בכאבים סיוויים בגופה אך אינה יודעת את מקורם. מסתבר, לדברי ד"ר הוף, כי אחת הסיבות הי־אפשריות לכך הוא, שוב, חוסר סיפוק מיני. למשל: אשה שהגיעה לברפאה התלוננה על כאבים ב־בטן התחתונה ובחלק התחתון של הגב. הפרשות מרובות וכאבי־ראש תכופים. האשה נבדקה בקפדנות ובבדיקה הקלינית לא נמצא כל ממצא שיכול להוות סיבה לתופ־עות אלה. לאחר שנערכו עמה שיחות ארוכות הסתבר כי חיי האישות שלה אינם בשורה. „עוב־דה זו גרמה לאי־תפקוד תקין של כלי הדם באיזור אברי המין. כלי דם אלה המתרחבים עם תחילת המגע המיני לא התכווצו כדרך שהם מתכווצים על פי רוב בעת האורגזמה. דבר זה גרם לכאבים באיזורים שצויינו.

על „שיטה פסיכו־אנליטית חדישה שייחודה בהיותה קצרת מועד (ב־ניגוד לאנליזה הפסיכיאטרית המ־קובלה הנמשכת זמן בלתי מוגבל, לעיתים גם שנים) — סיפר הפ־סיכאטר ד"ר ריצ'רד קורנהויזר מהמרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל־השומר, העוסק בטיפול בבעיות פסיכו־סכסואליות בשיתוף פעולה עם המחלקה הגינקולוגית והמכון האינדוקריני של בית החולים. ב־מסגרת עבודתו מטפל ד"ר קורנ־הויזר בבעיות אימפוטנציה אצל הגבר שמקורן ברקע נפשי ובבעיה בעקרות ראשונית של האשה — אף היא על רקע דומה. על פי השיטה החדשה נקבע מועד קבוע לטיפול בבעיה מסויימת. ופתירתה. שיטה זו מיושמת אף בטיפול ה־קבוצתי.

בעיות האימפוטנציה אצל הגבר היא לדעת ד"ר קורנהויזר הקשה שבין הבעיות הסכסואליות־נפשיות. הגבר אינו יכול להתעלם מבעיית האין־אונות, שלא כמו האשה ה־יכולה להעלים את בעיותיה ביתר קלות ואף לתלותן בגורמים חי־צוניים, חוסר תשומת לב מצד

האשה השקופה היא דמות לימוד־ית המוצגת בארגון הבריאות העולמי. לחיצה על כפתורים שו־נים מאירה את האברים הפנימיים של הגוף. אפשר לקבל גם הסבר באזניות בשפות שונות.

בעניים רבים (כגון: מצב־רוח, הגבר במשך היום ועוד). האימפו־טנציה מביאה אותו למצב של חרדה, דיכאון, ניפוץ מהולם של התדמית הגברית ולעיתים אף רצון להתאבדות.

הרקע האדיפלי הוא לדעתו של ד"ר קורנהויזר הגורם המכריע ב־הפרעות פסיכוסומטיות־סכסואליות.

במהלך עבודתו טיפל המומחה במקרים של עקרות מומשכת ש־לאחר טיפול התברר כי נבעה מתוך פחד תת־הכרתי — אינפנ־טילי — של האשה להיות לאם ולעמוד פנים אל פנים מול האהבות המתבקשות ממעמדה זה, גם תו־פעת הואגיניזמוס למשל, מוסברת על ידו על רקע אדיפלי. לאשה הסובלת מבעיה זו נדמה בתת־הכרתה שהיא מקיימת יחסי מין אסורים עם אביה — דבר הגורם אצלה יסורי מצפון ורגשות אשמה. בכלל הפרעות אלו מצויה אף בעיית הנישואין ללא מישגל. כלו־מר כשהאשה נשארת בבתוליה עצירות וסת או אל־וסת משנית (מחזור דו־חודשי) נגרמת אף היא בעקבות מצבים נפשיים המחייבים טיפול פסיכואנליטי.

המשותף לרוב הסובלות מבעיה מינית היא איבוד בטחון עצמי, דכאון ונטיה להשקיע עצמן בעי־סוקים שונים להסחת הדעת. כמו־כן שבמוקדם או במאוחר חלה הידרדרות ביחסי המשפחה.

לדעת ד"ר קורנהויזר ניתן ל־התגבר על היווצרות מצבים כאלה בשתי דרכים:

לעזור במניעתן על ידי חינוך מיני פסיכולוגי בבתי ספר ולא רק מסירת מידע עובדתי יבש על ידי מורים; לנסות לפתור על ידי פניה לעזרה אל הפסיכיאטר או הפסיכולוג, מבלי להמתין תקופה ארוכה עד להחרפת המצב. הוא יצא נגד הרתיעה הקיימת בציבור כלפי פסיכיאטרים. יש לזכור, אמר, כי כל אותם גברים ונשים עליהם נסבים הדיונים בקונגרס זה אינם בחזקת חולי נפש אלא סובלים מבעיות או הפרעות נפשיות.

המזכירה כמעצבת אקלים

מאת דניה שפירא

ביום־עיון למזכירות בכירות שנערך בשבוע שעבר בגני־התע־רוכה בתל־אביב, טענה חנה לר־בין, יועצת לנימוסים והליכות, כי הישראלים הם פרדיים מסב־כים וביישנים. הם פשוט פוחדים להיות נחמדים, פן יראה בכך מישהו סימן של חולשה. לישר־ראלים, ובייחוד ל„צברים", נוצרה תדמית של אנשים האומרים דוג־שים הכל „דוגרי". הם סבורים, שבנימוס יש משום צביעות והם מעדיפים להתנהג בטבעיות.

המזכירה הישראלית אינה יו־צאת־דופן. „אם מעירים לה שעליה לנהוג בלקוח ביתר נימוס, תהיה תגובתה מידית ותמה: „יש לי מספיק בעיות בלעדיו. לא די שהוא מבלבל לי את המוח, אני עוד צריכה לחייך אליו? אני לא שח־קנית".

נימוס אינו חייב להיות מלאכו־תי. כל אדם, בלי יוצא־מן־הכלל, זקוק לתשומת־לב, להקשבה ולע־זרה. המזכירה יכולה, וחייבת, לתת לו זאת אם תקשיב לו. ויש הבדל בין לשמוע ולהקשיב. כאשר היא מקשיבה, התודעה העצמית שלה כמעט אינה קיימת וכל כו־לה ספוג לדבריו. כאשר יש הקש־בה, יש הבנה, וכשיש הבנה, יש תקשורת בין אנשים. מזכירה צרי־כה לדעת, שאותן בעיות המט־רידות אותה יום־יום, מטרידות גם אנשים אחרים. כאשר היא נמ־צאת במשרד אין היא מייצגת את עצמה בלבד. היא כרטיס־הביקור של המוסד. לפי התנהגו־תה יוציא הלקוח פסק־דין על המוסד כולו.

„המזכירה חייבת לקבל הבידו את הלקוח בחיוך, הצריך להתי־יחס אליו. גם כאשר היא מבקשת ממנו להמתין, אסור לה להס־יר אותו בהללי־לידיך. כפעם־בפעם עליה לפנות אליו, ואולי להציע לו כיבוד, ועוד. לעתים קרובות, מציינת ח. רובין, טוענות בבני מזכירות, כי הלקוח התייחס אלי־הן בגסות ולא היתה להן ברירה אלא להגיב באותה צורה. אין זה נכון. המזכירה צריכה לנסות לראות את עצמה במצבו של האיש. יש לשער, שכבר ביקר במ־קומות אחרים באותו יום ונתקל בהוסר־הענה, וכאשר גם פה לא נתנו לו את מבוקשו, הוא התרגז ושפך זעמו עליה."

„גם בעצמה ההתנהגות יש רמות וכאשר המזכירה אינה רואה הצו־רך להתנהגות הלקוח, עליה לשי־מור על רמת התנהגות גבוהה ולא לרדת לרמתו. היא יכולה גם לא להגיב ובמקרים חמורים למסור על כך לממונים עליה".

הממונה על המחלקה הרגשית

תפקידה של המזכירה אינו מצטמצם בטיפול בלקוחות. בכל מערכת ארגונית פועלים אנשים ונוצרות, בהכרח, בעיות רגשיות. כדי להביא להצלחת המוסד, יש לספק יחסי־אנוש תקינים. הממו־נה על המחלקה הרגשית היא המזכירה.

„המזכירה", אומר הסוציולוג שמעון בר, „צריכה להיות בין קודש לבין מלאך. כל קונפליקט בבית אליה והיא חייבת לפתור אותו בלי נקיטת עמדה. מסיבה זו אין היא יכולה להיות „ברשית". היא חייבת לדעת כל מה שמתרחש במוסד, כדי שתוכל לטפל ביחסי־אנוש. לשם כך עליה להיות אמ־פאטית, לפתח מערכת עצומה של רגישויות, מעין אנטנות, כדי שתו־כל לראות את האנשים כמו שהם רואים את עצמם; שתוכל לקלוט לפני כולם סימפטומים של שינוי בתקרב. לפעמים שינוי קל בתוכן הדברים הנאמרים, בטון ואפילו בתנועות גוף, יכול לרמוז שמשהו לא בסדר. המזכירה צריכה לאבחן מה לא בסדר. כתב־רר, ש־99 אחוז מהבעיות נפת־רות ברגע שמאבחנים אותן.

„קל מאד לפתח את כלי־האמ־פאטיה בסביבה" מציין ש. בר. „אם המזכירה מכירה היטב את מסלול הבתהים והנהגים בבית־רה, תוך ברגע שחל שינוי — ולו הקל ביותר — היא תבחין בו ותכוון לפעולה את כלי־האב־חון שלה. אולם בזה מתחיל תפ־קידה. לאחר שזיהתה לממונים עליה, תסביר להם את ההחלטות".

המזכירות מרבות להתלונן שלא מעניקים להן סמכויות מספיקות כדי שיוכלו „לעצב את האקלים" במשרד. בר טוען, שאל לה למזכי־רה לצפות לקבל מהמנהל סמכו־יות נוספות. הוא אינו מודע אפי־לו לכך, שיש בהן צורך. היא יכולה ליזום בעצמה את החלת הסמכויות עליה, והכתחילה יש לה הצעה מעשית: „אם את רואה שנוצר קונפליקט בין המנהל לבין סגנו, למשל, אל תתערבי. אפילו אם את חושבת שאת מתמצאת בעניינים יותר טוב מהם, כי זה רק ירגיז אותם. הזמיני אותם לכוס־קפה ופשוט הקשיבי להם. קרוב לוודאי, שתאבחני מיד את הבעיה והפתרון יימצא מאליו".

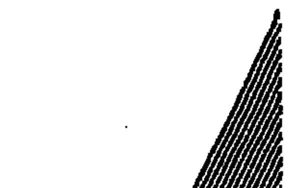

„סנגרי", סבון קוסמטי חדש של „יצהר"

„סנגרי" הוא סבון קוסמטי חדש של „יצהר". היצרן טוען, שהוא בעל הרכב מיוחד המונע התייב־שות העור, וכן חסכוני ומעלה קצף רב, אך אינו נמס בקלות ואינו מתכלה במהירות. הסבון החדש אינו נשבר ואינו מאבד את צורתו.

הסבון ארוז בשלישיות כשלכל חבילה מצורף שי מיוחד — מס־רק פלסטי. המחיר לצרכן 6.90 ל"י.

הדרכה בכלכלת בית לנשי שכונות

בתחילת השבוע נפתחה בנוה־שרת פרוייקט חדש המשותף ל־ארגון אמהות עובדות תל־אביב ולמוסד לביטוח לאומי. בפרוייקט הזה משתתפות 100 נשים (50 בנוה שרת ו־50 מתל־כביר) משתי שכונות שבהן מתגוררות בעיקר משפחות מרובות ילדים ומוגבלות יכולת. וכוונתו לבדוק באיזו מידה ניתן להדריך את הנשים במשפחות אלה לשפר את רמת החיים במס־גרת התקציב הקיים.

את הפרוייקט יזם אא"ע ת"א והוא אף מפעילו למעשה, בשיתוף פעו־לה ובמימון הביטוח הלאומי. שני המרכזים למשפחה של אא"ע ב־שתי השכונות — בית צ'ורלי ובית האחיות קליבטוב הועמדו לרשות המחקר ובהם תלמדנה הנשים במ־שך כשבעה חודשים, 3 שעות מדי שבוע, בהדרכה של מומחים בת־חומים שונים: תקציב המשפחה, תכנון סדר יום עבודה של עקרת בית, תזונה (עקרונות תזונה, אח־סון, תכנון תפריטים, תחליפים), הלבשה (קניה נכונה, גזירה ות־פירה, תיקונים, כביסה), ריהוט ו־סידור הבית, עזרה ראשונה וטי־פוח אישי.

בערב הפתיחה נכחו נשים צעירות מנוה־שרת שישתתפו ב־פרוייקט, וכן ח"כ אורה נמיר מז־כירת אא"ע תל־אביב ודינה ברקאי מנהלת אגף אמהות במוסד לביטוח לאומי.

אמרה ח"כ נמיר: „מגמתנו היא להדריך נשים כיצד לנהל במסגרת התקציב הקיים את המשפחה ב־צורה יעילה יותר ונעימה יותר. אני בטוחה שבוגר הזה יתקנו נשים מאזורים אחרים של העיר שכן כל אחת יכולה היתה ללמוד. דוקא עכשיו כשאנו קוראות על אורח חיים בזבזני וראוותני — יש לזכור כי כלכלה של מדינה מת־חילה אצל כל אחת במשפחה, ול־שלושת הבעלים שהעו ובאו — אני מבקשת שתעודדו את הנשים לצאת וללמוד גם אם תצטרכו לע־שות קצת בייביסיטינג".

אם אתה רוצה לשמור ולהנות מטבע הארץ ונופיה
הצטרף לחברה להגנת הטבע

זכויות החבר:
השתתפות (החבר ומשפחתו) בטיולי החברה בארץ ובחו"ל.
מחנות־נופש וסופי־שבוע בבתי ספר שדה.
ספרות על טבע, נוף וידיעת הארץ במחירי הנחה.
מנוי שנתי (6 חוברות) על בטאון החברה

טבע וארץ
כתב־עת לטבע ולידיעת הארץ

בטאונים נוספים של החברה:

סלעית
* ירחון לבני הנעורים
* 12 חוברות בצבעים
בהשתתפות טובי הכותבים והחוקרים בנושאי טבע ונוף, ביניהם עזריה אלון, דבורה אילון־סירוני ואליעזר שמאלי.
המנוי זכאי להשתתף בטיולי וסיורי „סלעית".

פשוש
* ירחון לילדים
* 12 חוברות צבעוניות ומצויירות בשפה קלה ובניקוד, מותאם לכתות א'—ד' מוקדש לנושאי טבע וספורי טבע. מלווה במשחקים וחידות.
המנוי זכאי להשתתף בטיולי וסיורי „פשוש".

כל המצטרף כחבר לחברה וחותם על עתון ילדים או כל החותם על 2 עתוני הילדים יקבל שי (חינם) מפה טופוגרפית גליל—כרמל—גלבוע שמחירה —.10 ל"י.

אנא מלא ושלח את התלוש דלהלן:

לכבוד החברה להגנת הטבע
רח' השפלה 4, תל־אביב 66183
טלפון (03)35063

☐ דמי חבר (כולל מנוי טבע וארץ) 30 ל"י
☐ דמי חבר (כולל מנוי טבע וארץ) לחייל/לתלמיד 20 ל"י
☐ מנוי שנתי על סלעית (בחודש חשון 30 ל"י בלבד) 35 ל"י
☐ מנוי שנתי על פשוש (בחודש חשון 30 ל"י בלבד) 35 ל"י

שם ______ משפחה ______
רחוב ______ מס' ______ עיר ______
מצורף שיק ע"ס ______ ל"י חתימה ______

סמן X במקום המתאים.

המוסד לביטוח לאומי מודיע:

ביטוח נכות

הופעל בראשית אפריל 1974

עד כה נכללו בחוק הביטוח הלאומי רק נכים שנפגעו בתאונות־עבודה או בפעולות איבה. מעתה מופעל ביטוח נכות — שיכלול את מרבית הנכים — כולל אלה שחלו במחלות ממושכות והם בגילים שבין 18—65 (60 לאשה).

מי נכלל בחוק החדש?

בשלב זה הוא מתייחס **לנכים החדשים** —

נכים חדשים הם אלה שנעשו נכים אחרי 31.3.70 ונכים שמלאו להם 18 אחרי 31.3.70. (לנכה חדש נחשב לפי החוק מי שאיבד לפחות מחצית מכשרו להשתכר כתוצאה מנכותו, או כתוצאה מנכותו אינו מסוגל להשתכר כדי מחייתו). החל באפריל 1975 ייכללו בחוק בהדרגה גם הנכים הוותיקים.

מה הן זכויות הנכה?

החוק החדש מעניק בשלב זה לנכים שני סוגי גימלאות:

קיצבה חדשית: גודלה 20% מן השכר הממוצע במשק, בתוספת לבן הזוג ולשלושת הילדים הבכירים.

שיעור הקיצבה שיקבל הנכה תלוי בשלושה גורמים: דרגת הנכות שלו, מספר הנפשות התלויות בו וגודל ההכנסות האחרות שיש לו.

שיקום מקצועי: נכה שעקב נכותו או מחלתו אינו מסוגל לעבוד בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת זכאי, בתנאים מסויימים, לשיקום מקצועי על חשבון המוסד לביטוח לאומי.

מי שסבור שהוא זכאי לגימלאות לפי החוק החדש — יפנה נא לסניף המוסד לביטוח לאומי שבמקום מגוריו ויגיש שם את תביעתו.

אינפורמציה נוספת אפשר לקבל בשירותי האינפורמציה בטלפון:
ירושלים — 228968, 224798
תל־אביב — 256348, 258148

אנא זכור! זכויותיך במוסד לביטוח לאומי מותנות בכך ששלמת דמי ביטוח באופן סדיר!

המוסד לביטוח לאומי

פורום • ירמיהו־גגיד

דבר לחקלאות

מכנס האגודה להנדסה חקלאית

מיון תפוחי אדמה באמצעות קרני X

אסיף תפוחי־האדמה נעשה בעבר בעבודת ידיים. בשיטה זו נאספו רק אותן פקעות הראויות להימכר, בארגז בשדה ונשלחו לשיווק.

עם הפעלת המיכון באיסוף תפוחי־האדמה, וביחוד משהוכנסו מכונות גדולות יותר — התעוררה בעיית אבנים ורגבי אדמה, שאין המכונה מסוגלת להפרידם (בגלל צורה, גודל ומשקל). על המכונות החדשות מוצאים מיתקני הפרדת רגבים. חלקית אפשר לפתור את הבעיה על־ידי תוספת עובדים.

מיתקני ההפרדה המכניים יוצרים בדרך־כלל צואר בקבוק בהספקי המכונה, וכל נסיון להגדלת ההספק מגדיל את אחוזי הרגבים.

לצורך מיון, ניקוי והפרדה — מועבר כל המטען למכוני מיון, ובהם נעשית העבודה בידיים לאורך שולחנות המיון.

בכנס השנתי החמישי של האגודה הישראלית להנדסה חקלאית סיפר ג. גלקר, מחברת נ. פלדמן ובנו בע״מ, חיפה, על ניצול כושר החדירה השונה של קרני x בחומרים בעלי הרכב שונה — לבניית מיתקן, המפריד וממיין באמצעות קרני x. יחס החדירה של קרני x בין תפוחי־האדמה לרגבי אדמה 7:1, ובין תפוחי־האדמה לאבנים הוא מגיע עד ל־10:1.

במיתקן ...יד למוון את עצמת קרני x שבו הקרניים חודרות ... בתפוחי־אדמה — ובלתי ה...ת באבנים או ברגבי אדמה.

למיתקן 3 מערכות עיקריות: 1. ייצור הקרנה ברצף; 2. קליטת רצף הקרניים או הפסקתן. הפיכת ההפסקות לפיקוד חשמלי; 3. מערכת אצבעות המיון, הפועלות בלחץ אוויר ובפיקוד חשמלי.

הנחיית טרקטור לפי תוואי קרקע

הדרישה לייצור טרקטור אוטומטי קיבלה דחיפה עם עליית שכר המפעיל והגדלת דרישות המומחיות שלו. במסגרת המחקרים הרבים, שנעשו בנידון זה, בעולם, מסתמנים שני כיוונים:

א. פיתוח טרקטור אוטומטי לחלוטין (ללא נהג);

ב. פיתוח מערכת הנחיה אוטומטית, כסיוע למפעיל.

מספר הפעולות שיש לעשות בטרקטור אוטומטי, או מספר הרכיבים של המערכת — יהיה בהכרח גדול מאוד. ברור, שפיתוח טרקטור כזה דורש ציוד מתוחכם, יקר ומסובך, דבר המעמיד את ניצולו המעשי בספק מבחינה כלכלית.

המסקנה המתבקשת היא לפנות אל הדרך השניה — פיתוח מערכת הנחיה, שתסייע למפעיל הטרקטור. אחת הפעולות הקשות והדורשות מומחיות רבה מצד המפעיל היא שמירה על קו פעולה שנקבע מראש, כגון: פתיחת תלמים מסוגים שונים, עיבודים שונים בין שורות הצמחים, או כיסוי שטח במדויק בפעולות דישון ודיסוס.

שחרור נהג הטרקטור מהשגחה זו — יאפשר לו יתר פיקוח על הכלי הנגרר על הטרקטור ואביזריו השונים. כמו כן צפויים הספקים גדולים יותר. שכן באמצעות הנחיה אוטומטית אפשר לנוע במהירויות גדולות יותר.

בהרצאה בכנס השנתי החמישי של האגודה להנדסה חקלאית סיפר ד. מאיר מקיבוץ נהכון על מערכת הנחיה אוטומטית, שהוכנה. מערכת זו מורכבת על טרקטור במקביל למערכת ההיגוי הקיימת, ובכל מקרה ניתנת עדיפות להפעלת ההגה בידי מפעיל הטרקטור להיקון התוואי. או לעקיפת מכשולים בלתי צפויים.

המערכת זו פשוטה יחסית, נראית כדאית מבחינה כלכלית, וניתנת להרכבה על כל טרקטור העוסק בעבודות שונות הדורשות הנחיה אוטומטית.

מפריד רגבים מאגוזי־אדמה

מפרידי הרגבים הקלאסיים, המצויים בבתי המיון, הם מטיפוס מפוח הזרמת אוויר אנכית, שבה עולה זרם האוויר בצינור כלפי מעלה. חומר גלם, הכולל רגבים ואגוזי־אדמה, נכנס מהצד אל איזור הנקרא איזור ההפרדה, שם משנים אגוזי־האדמה את כיוון מעופם ועולים על כיוון הרוח, בעוד הרגבים נופלים למטה על רשת אלכסונית ויוצאים אל מחוץ למפריד.

מיתקן מסוג זה אינו יכול לפעול בתנאי שדה, על מדושת אגוזי־אדמה או מלקטת, בגלל האוויר שסביב המכונות, שהוא מלא שברי קליפות, קש ועלים, הגורמים המפריעה. ע. מורה וע. יקותיאלי מהמכון להנדסה חקלאית, מינהל המחקר החקלאי, עוסקים בפיתוח מפריד אנכי בעל כניסת אוויר צדית וללא רשתות, באופן שלאחר איזור ההפרדה יוכלו הרגבים ליפול למטה ללא הפרעה. מיתקנים כאלה אמנם נבנו בעבר והותאמו למדוכות אגוזי־אדמה שנבנו בעבר, אך ספיקתם ויעילות ההפרדה שלהם היו פחותות בהרבה מהנדרש. לשם קביעת גודל המפריד החדש, יחסים ומידות אופטימליות, וכדי ללמוד מתוך הסכלות על התנהגות החומרים המופרדים במפריד — תוכנן ונבנה מפריד ניסויי, שבו אפשר לשנות מספר פאראמטרים עיקריים, כגון: הרוחב של צד המפריד, יחסי הגובה בין כניסת חומר הגלם לבין זרם האוויר, זוויות כניסת החומר, מהירויות אוויר ועוד.

בסדרה ניסויים נבדקו ההשפעות של הכנסת שינויים בפאראמטרים השונים, אם שינוי מהלם ואם בצורת צירופים הדדיים.

נמצא, כי במפריד שפותח למדישת אגוזי־אדמה — אפשר להגיע לספיקה מירבית בדרישת של 3 טונות לשעה, בהשוואה ל־1.5 טונות לשעה במפרידים הקיימים. נוסף לכך, יעילות ההפרדה גדלה עד 936 בממוצע, בהשוואה ליעילות הפרדה גרועה במפרידים קיימים.

במפריד שפותח למקלטות אגוזי־אדמה אפשר להגיע לספיקה מירבית של 7 טונות לשעה ביעילות הפרדה סבירה.

מים והשקיה — סקר מליחות

✶ תקציר של דו״ח מסכם — אביב 1963 — אביב 1973

תקציר של דו״ח מסכם, אביב 1963 — אביב 1973 •

סקר המליחות החל באביב 1963, עם לפני הפעלת המוביל הארצי, ומטרתו מעקב רב־שנתי בחלקות משקיות באזורים שונים.

לסקר נקבעו שתי מטרות עיקריות:

1. מעקב אחר הצטברות ושטיפה של מלחים בקרקע במשך השנים, באזורים השונים, כתלות במליחות מי ההשקיה, בסוג הקרקע, בכמות הגשמים ובגידול.

2. לימוד השפעת גורמי המליחות על הגידול ועל היבול.

לצורך לימוד נושא הצטברות ושטיפת מלחים בקרקע — בכללו בסקר, בשנותיו הראשונות, גידולים רבים; בכללם — הדרים, נשירים, אבוקדו, גפן, גידולי שדה בשלחין, וחלקות בעל שהיוו חלקות־היקש. בלימוד השפעת גורמי המליחות על הגידול ועל היבול התרכזה הפעולה במשך כ־10 שנים בהדרים בלבד. מכלל כ־250 חלקות, שהיו בסקר לפני אביב 1973, היו כ־190 חלקות הדרים, שכללו 4 צירופי זן × כנה: שמוטי על ליטמה מתוקה (כולל תמך), ושמוטי, ואלנסיה ואשכולית — על כנת החושחש.

הנתונים העיקריים שנאספו בכל חלקה כללו:

— מליחות הקרקע באביב ובסתיו לפי שכבות של 30 ס״מ עד לעומק של 150 ס״מ.

— תכונות קרקע לאפיון החלקה (טיפוס הקרקע, תכונות פיסיקליות וכימיות).

— מליחות מי ההשקיה.

— כמויות הגשמים המיוחסות לכל חלקה.

— בחלקות הדרים נאספו נתוני יבול. מצצים מסומנים משטח של דונם, ונערכו בדיקות עלים.

מליחות הקרקע נבדקת בסקר במיצוי של עיסת קרקע רוויה, ר־% הרטיבות המשקלי בעיסה (SP) משמש גם לאפיון סוג הקרקע.

900 אלף נתונים

עד אביב 1973 נאספו במסגרת סקר המליחות כ־900.000 נתונים שונים, והם עובדו בעזרת מחשב. לצורך ניתוח הנתונים חולק הסקר ל־3 אזורים:

איזור „הדרום" — כולל את צפון הנגב, איזור לכיש, והדרום עד קו אשדוד—גדרה.

איזור „המרכז" — כולל את עמק החוף, בין קו אשדוד—גדרה בדרום לחוף הכרמל בצפון.

איזור „העמקים" — כולל את עמק הירדן, הגלבוע, הגליל התחתון, עמק יזרעאל ואיזור הקישון.

ממצאים ומסקנות
רמות המליחות בקרקע, והקשרים בין רכיבי המליחות

בגלל משטר ההשקיה המסכוני, הנהוג ברוב אזורי הארץ, מתקבלת במשך עונת ההשקיה הצטברות של מלחים מסיסים בתוך הקרקע. רמת המליחות בקרקע בסתיו, בגידול מסוים, תלויה ברמת המליחות שהיתה באביב ובמליחות מי־ההשקיה. בחלקות הדרים, שבהן מליחות הקרקע באביב היתה מועטה (קרקעות קלות), נמצא שהיחס בין מליחות הקרקע בסתיו לבין מליחות מי ההשקיה הוא 1:1 בקירוב.

שטיפת המלחים בקרקע, משכבות הקרקע העליונות, נעשית בי אזורי הסקר על־ידי מי הגשמים בלבד. בקרקעות הקלות באיזור המרכז קיימת שטיפה מלאה, בחתך הקרקע 0—150 ס״מ — בכל שנה, כולל שנים שחונות. באיזור העמקים (קרקעות כבדות) ובאיזור הדרום (איזור שחון יחסית), עומק הדחת המלחים נע בין 30 ס״מ ל־120 ס״מ, ותלוי בעיקר בכמות הגשמים ובחלוקתם.

בחלקות הדרים ונשירים בקרקעות הכבדות, באיזור העמקים וכן בחלקות בודדות באיזור המרכז, מתקבלת בעומק רב מ־90 ס״מ הצטברות רב־שנתית של מלחים, בשנים רגילות. באיזור הדרום, בחלקות שבהן חתך הקרקע נעשה כבד ונתרני יחסית עם העומק — יש תהליך של התמלחות במשך השנים, בעיקר בשכבות העמוקות.

בחלק מהחלקות באיזור הדרום, וכן בחלקות אחדות באיזור העמקים (בעמק הירדן ובגלבוע), נמצאו ערכים גבוהים יחסית של % נתרן חליף (ESP) ובורון (B), בעיקר בשכבות הקרקע שלמטה מ־90 ס״מ.

חיזוי ה־ESP בעזרת ערכי יחס ספיחות הנתרן (SAR) בקרקע נמצא כבלתי אמין לגבי קרקעות קלות ובינוניות. לגבי חלקות הסקר בצפון הנגב לא נמצא קשר מובהק בין ESP לבין SAR בקרקע.

נמצא, שריכוזי הכלור (במים ובקרקע) יכולים להחליף את המוליכות החשמלית (EC) בביטוי המליחות הכללית באזורי סקר המליחות.

קיים קשר מובהק בין ריכוז הנתרן לבין ריכוז הכלור במי־ההשקיה: אולם באיזור הדרום היחס בין נתרן לכלור גבוה יותר מאשר באזורי המרכז והעמקים. עובדה זו, וכן השימוש במים מלוחים יותר באיזור הדרום מעוט הגשמים — מסבירים את הנטייה לניתרון ולהתמלחות הקרקע, הקיימת לגבי חלק מהחלקות בדרום.

(מתוך „השדה")

• הדו״ח בשלמותו הופיע כחוברת מטעם אגף שירות השדה בשה״מ, משרד החקלאות, 1974. בחוברת 78 עמודים.

מערכת משוכללת לחלוקת מזון ברפת

מפעל המתכת בקיבוץ יפעת, המייצר זה שנים עגלות לחלוקת מזון ברפתים, פיתח בזמן האחרון מערכת משוכללת לחלוקת מזון ברפתים, המבוקרת על־ידי מערכת בקרה אלקטרונית.

המערכת פותחה בידי חבר הקיבוץ גד כנוס, בוגר המכון להנדסה חקלאית במדרשת רופין.

המערכת החדשה פותחת נוכח הצורך בדיוק בחלוקת מזון, המהווה רכיב עיקרי בתשומות של הרפת בארץ ובעולם.

המערכת פועלת בהינע הידראולי, ומבוקרת על־ידי יחידת בקרה אלקטרונית המצטיינת בחלוקה מדויקת של המזון ומאפשרת ויסות הכמויות הנדרשות לפי הצורך. את היחידה האלקטרונית מרכיב מפעל האלקטרוניקה בקיבוץ יזרעאל.

היחידה החדשה תאפשר חיסכון ניכר (מאות אלפי דולרים לשנה) בהשבע הוק לאוצר המדינה, וכן חיסכון בידיים עובדות. ובדרך זו היא עשויה להחזיר תוך כספר חודשים את ההוצאות הכרוכות בהתקנתה.

בחו״ל קיימת התעניינות רבה בדבר פיתוח המערכת החדשה, וקרוב לוודאי שחלק ניכר מהייצור הכללי יופנה ליצוא.

עם אישור המערכת כמכונה, בארץ ובחו״ל, השווק הסדירה הראשונה, בליווי ימי הדגמה והדרכה לנוקדים השונים.

תיק פרוק חברות מס׳ 2689/74

בענין: פקודת החברות 1929.

ובענין: א. גילדור חברה קבלנית לבנין בע״מ — המבקשת.

ובענין: מרתף התאביב בע״מ — המשיבה.

נמסרת בזה הודעה שבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל ע״י בית המשפט המחוזי תל־אביב הוגשה ביום ה־23.10.74 לבית המשפט הנזכר לעיל ע״י א. גילדור חברה קבלנית לבנין בע״מ. וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זה תבורר בפני בית המשפט המחוזי היושב לדין בתל־אביב ביום 10.12.74 בשעה 08.30, וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בענין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו; והעתק מן הבקשה הזאת יינתן לכל נושה או משתתף של החברה הזאת הדורש אותה מן החתום מטה בשלמו את התשלום הקבוע בעדה.

ד. זבוטינסקי, עו״ד
ב״כ המבקשת
ת״א, רח׳ יהודה הלוי 94

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח ע״י הדואר. לאיש ההתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה תציין את השם והכתובת של האיש או, אם זוהי פירמה, את השם והכתובת של הפירמה. היא צריכה להיות חתומה ע״י האיש או הפירמה או ע״י עורך הדין שלו או שלה (אם יש להם עורך דין) וצריך לבוסרה או — אם היא נשלחת ע״י הדואר — צריך לשלחה בזמן שיספיק כדי להגיע אל ההתום לעיל לא יאוחר משעה (אחה) 13.00 אחרי הצהריים של יום 9.12.74.

היא מסתובבת...

ומסתובבת...

ומסתובבת...

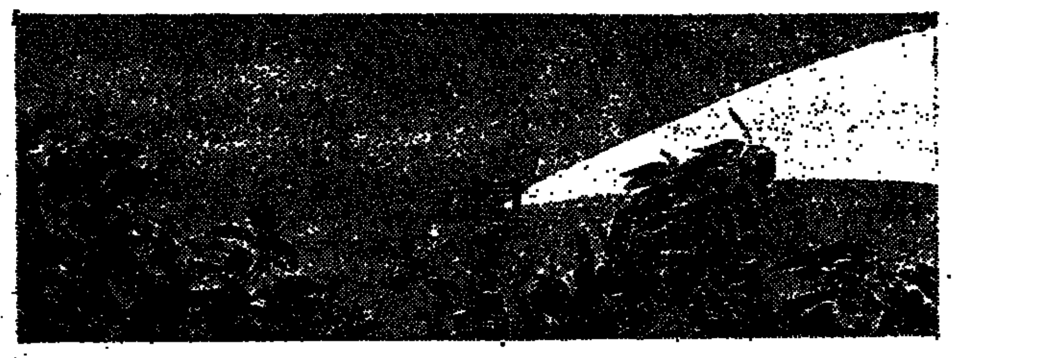

ומסתובבת כבר
4000 שעות
ותמשיך להסתובב.

ממטרת
נען 501

הממטרה היחידה עם פיה
של 1,0 מ״מ,
נוסף לכל הפיות המקובלות.

סימן ההשגחה
של מכון התקנים הישראלי

מהדרין בע״מ
MEHADRIN LTD.
תל אביב, 65-253 רח׳ מוהליבר 18 ת.ד. 2249

לכבוד
מפעלי מתכת נען
ד.נ. אילון
א.נ.

5500/221
18 בינואר 1974

הנדון: מטסירים 501

לאחר סיום עונת ההשקיה 1973/4 להביא לידיעתכם כי הממטיר 501 שהופעל אצלנו בשוטה הקבועה-חלקית פעל לשביעות רצוננו המלאה. בין דגון ולוד ושעות העבודה של הממטיר במטעי ספרים בקרוב ל-4000 ש״ע.

כן אנו מוצאים לנכון לציין את השרות היעיל והטוב שהגשתם לנו בזמן העבודה.

בכבוד רב,
מהדרין בע״מ
דורם ויגברג
מנהל

מפעלי מתכת נען

U-550
הטרקטור
לכל עבודות המשק

* 55 כוחות סוס * היגוי הידראולי * מערכת הידראולית מושלמת * מושב נוסף לנוסע * מערכת תאורה התואמת את דרישות הבטיחות * מערכת כלי עבודה מושלמת

במחיר ללא תקדים
ובתנאי תשלום נוחים

UTB

המפיצים הבלעדיים:
נ. פלדמן ובנו בע״מ
חיפה, רח׳ יפו 137, טל. 528255/6/7/8
ת.א. רח׳ גבורי ישראל 71/73 - טל. 259177/8
סוכני משנה:
חדרה, טל. 063-25975 • נתיבות - באר־שבע, טל. 057-95040

פרסום שפי

MF
Massey Ferguson

אנו לא מציעים לכם נסיונות,
אנו מוסרים לכם עובדות!
קומביין מסי־פרגוסון MF-760

לאחר שתי עונות קציר בשדות ישראל, מדברות העובדות בעד עצמן:
MF-760 הוא הקומביין הגדול ביותר בעולם;
MF-760 מגיע להספק של 26 דונם לשעה, ביבול ממוצע של 300 ק״ג;
MF-760 פחת ממוצע של חצי אחוז;
MF-760 קוצר בלי תקלות, זמן בטלה אפסי;
MF-760 קוצר את שדותיך בחצי הזמן הדרוש לקומביינים אחרים;
MF-760 רווחי בגלל אחזקתו הזולה.

כל זה יאשרו לכם המשקים הרבים העובדים עם MF-760
הזמינו קומביין בהקדם על מנת להבטיח אספקתו לעונה!
מכונות חקלאיות משוכללות מסי־פרגוסון:
* מכבש קש MF-124, מנגנון קשירה משוכלל, תפוקה גבוהה.
* טורית MF-30, בעלת הספקים גבוהים, זריעה מדוייקת.
* מקצרות תופים משוכללות.
* מקדחי קרקע.
* מחרשות מהפכות ורגילות בכל הגדלים.
מפיצים בלעדיים:
* מעמיסים קדמיים לטרקטורים חקלאיים.
חברה ישראלית למובילים בע״מ
חיפה, רח׳ האמנים 7—5, טל. 523206-(04) ✶ תל־אביב, רח׳ המסגר 62, טלפון 35882-(03)

שי
באה
ספרית
ספר מספרית דבר

מדור פרסומי

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 17.32 — „משפחת פרטרידג'" — „המשפט".
* 18.00 — „סרטים מצוירים".
* 18.32 — „סיפורו של..." — מה הארץ: „רקדנית". סיפורה של מלינה אלכסנדר, רקדנית צעירה שהקריבה את חייה לריקוד עד בהיותה ילדה קטנה.
* 20.00 — „האוכלוסית והפרו־פסור" — „הגרייטה הזרותי".
* 21.00 — „סרט קולנוע" — „בואו לאכול". דרמה על חיי החיילים בצפון־מרכז ארצות־הברית, על־פי סיפור מאת עדנה פרבר. עם יואל מקריי, פרנסיס פרמר, וולטר ברנן.

רדיו

* 18.05 — „מן הקצה אל הקצה" — אשה עקרה מול רופא נשים — בעיותיה של העקרה מול הדילמה של רופא הנשים במתן העזרה הרפואית. החברה הישראלית התייחסותה לבעיה הנ"ל (ב).
* 20.05 — „באומר ובצליל" — „יומנו של דון ז'ואן". הקלטה ממופע פומבי שנערך בחאן הירושלמי (בשידור חוזר) (א).
* 21.30 — „פינת הג'אז" — עם הזמרת אנג'י דזמדיי והזמרה „ברלהאוזה" (ב).

קולנוע

ירושלים

„ירח של נייר" (רון) — בוגדאנוביץ' מחייה את שנות השלושים בארה"ב, כשהוא הילד עם גג כתר — שני יתומים בן ה... מניין — גבר צעיר וילדה בת 9. אווירה נוסטאלגית. קולנוע של מבט. בדיוחי־דעת מתוצת — אבל בסך הכל נבולה שניתנה להיות סרט באורך בינוני או סדרה טלוויזיונית.

„חבים ומתים" (ארנון) — פארסה פראית, מהנה. לעתים הולבארית מאוד, של בילי ויילדר, הכוללת סאטירה פראית על הגנגסטרים. „בשפיפודים" להם ואחת ההתגלמויות העצירות של מרילין מונרו ז"ל.

„שנה טובה לאוהבים" (חן) — מלודראמה „ללורושה" טיפוסית — אנושית, מלודראמטית, מרתקת. בביצוע היטב — אך איכשהו בלתי־חשיבה. שולית.

„מגרש השדים" (אורין) — אני ממליץ על הסרט מתוך שני היבטים. הוא סרט־אימים מעולה (למי שאוהב זאת) מבוצע היטב. יש בו מרכיבים קולנועיים רבים. כסרט בעל משמעות היא לא רק פשרני, אלא גם מגוחך. מבט מעורר צחוק. ראייתו תובעת צבירת כאוסים ועבודה בפני גריפוניות כבעלות.

„שנה טובה לאוהבים" (אורגיל) — סרטו הריטאנסטיפרוק של ללוש על נאנגבור שמתאהב. סרט ורוד באוד ובובצוע היטב של הכר לו הרקע הנכון כדי ליצור הרבה שיש לה חשיבות בבשיה.

תל־אביב

„העוקץ" (אלנבי) — גרוטסקה הוססת, מעצעצת וחיותית, חברה־קומר. אך גם הכרת חוסר בגיאות, שהיא „בשקיפסיכותי" סר אר בכתות הגאנגסטרים על רקע עבות הגלולים „ביקדמות. לא להחמיץ את המוסיקה המהודרת!

„השפעת קרני־גאמה על ציפורני החתול" (פרח) — סרט הנוקב ומעורר המלבות של פול ניומן על האנשים שוב „מתגד הלאוגבת של הבתיחות" וגל פתחו. סרט בעליצבצה בזכות עצמו (גם שבוסס על מחזה), הסרט פשוט במדרגת המתהללה של אגו ניל וויליאמס. מצחק נהדר על הכל, ביחוד של ג'ואן וודוארד.

„אמריקן גראפיטי" (גת) — לילה אחד בשנת 1962. כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטאלגי־אירוני בלוס וקר. מעניין מאוד ובנוי על „אגי דרסטיסטמנט". שנראה כנופל בין תקופות ומבמות. אך כושף איתך לפתות באמינה הרכבת־הדימויים.

„מרגלים" (אורלי) — פארסה על מרגלים — לא מעט דחיפה ושקופה. מפודרת מבהינה דראבאטית ודעיונית. אך קיימת בזכות כמה סצינות נהדרות והשילוב הדמאומן והסוטון היטב של הצמד גולד סאתרלנד.

„ישמבר" (סינמה 1) — בדיוק בהתבדה של בדיחות יהודיות יהודיות ניטה בעזון־ליליה על רקע הזקן־איבים קיבוץ. וודי אלן מתמצע ביותר. במתים באוד. אך לפהוב גל ובוה זרק בקרים מבדר את הכוונה הרצינית שאינה מזרבה פודסילבן.

„כוכב פרא" (תכלה) — סרט מצויר ארוך של לא־שוטף המתאר את עתיד הגלם כמאבק בין טבניקה מתקדמת ברי ההתוכים לבין התהודה האגיזית הממבטית. הסרט ברחבו מפתיע. עבור הבמבק מקורי דסוריסטם ואינטליגנציה גבוהה — בסקסוניות מבתאות איתך לידי מחשבה טבניקה ולא מעשה בויתה.

„הלילה הגדולה" (סטודיו) — סרטו האגבכרוני הדהודו ביקודיטור של כארקי פרדי המתאר לילה במסרת חיים כאדגורה של מוות. סרס בי בו בכל הדקויות של סיבוב פסיכולוגי לגלגבי בתהום הבגה שהפסקה והבעיל. אימה פריו: אגי חיים בעולם ובילו. עולם נחנק מבטא. הרבה את עצמו באו ההתהכות. זיהה מעולה בודעה ולבן בלליכך בהדעה.

„ירח של נייר" (חן) — ראה „רוק". ירושלים.

„מגרש השדים" (אסתר, לימור) — ראה „אורין". ים.

„המרגלים" (אורלי) — סרט „בבילגני" מאוד, המגמה להיות מצחק „באשר הדש" — ללא הצלחה — אך יש בו כמה סצינות נהדרות (לא מעט תודה ליכלבלב הנהדר) והופעה מרתקה של דרב גאלד ואליוט גולד.

„משחקי בילודים" (פאר) — הרישה בתהם ומפליג בין רוצה לבין קרבן, כשזהתפקידים מקיעים על פי „סארטיסיזה". סרט קנגן ואינטלקטואלי. סיים בו הגלוה תבריתיות חינניות ובינצוע בלהי רגיל של לורנס אוליביה, בסייקל קיין מצליח שלא להגורר, אלא לשכור על איכותו.

„גרדידי" (תלאביב) — סרס בדיוני שהוא כשר ידה, ניהוה הדלקלים המכריעים את ההברה של ימיני. הכוחה כי ההקוה היא מועשה באוד. מצוף מהיר. קרדרות. הפתעות מספרות־מדע — ההקדקמשבה „פרטי" שלך. שאינו נורס קורהרית. אבל יש בו הרבה בו כן ההתפכהות וההכרויות.

חיפה

„פקורדפי" (אירה) — סרס מלוטש ומרתק על שני דורות כיהוודי־דיגיל. כשהשיטות לא השתנה, הזו בנויות על מצגליחבורות. אין עוסל ואין מטמעות של ממש — אך יש בידור. קצת כרייך וקצת עקית.

„העוקץ" (אורלי) — ראה „אלנבי" תל־אביב.

„מגרש השדים" (צפון, כורון) — ראה „אורין". ים.

„ירח של נייר" — (ארמון) — ראה „רוק". ירושלים.

„הלילה הגדולה" (חן) — ראה „סטודיו". ת"א.

„יומנו של החדשפיץ" (סביון) — סרט פיוסי־פוליטי־חברתי של בייק ניקולס על ההתבזאה בין הדלפינים לבין בני־האדם אוירה נהדרת „משחה יוצא מן הכלל — ביחוד על ביורי מי. מקום — כהפים של הפסטבות הרבה בהרכב הפליה.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

הודעה לתושבי

ירושלים וחיפה

ערב מחול ומוסיקה

וואלרי וגאלינה פאנוב

עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית

רוברט זלר, מנצח

תל־אביב, היכל התרבות, יום רביעי, 13.11.74 — בשעה 8.30 בערב.

כרטיסים:

ירושלים — כהנא, כבר ציון.

חיפה — משרד התזמורת, בית הקרנות, רחוב הרצל 116

תחבורה מובטחת

הנחה למנויים לפי תלוש מס' 101

להופעה בתאריך 11.11.74,

כל הכרטיסים נמכרו

החלה המכירה להופעה בתאריך 16.11.74

בתל־אביב, היכל התרבות.

כרטיסים ניתן להשיג בקופת התזמורת בהיכל התרבות ובמשרד „אוניון".

הנחה למנויים לפי תלוש מס' 101

תרגיל התגוננות אזרחית

„ביום חמישי, 31 באוקטובר 74' יערך בשעות אחר־הצהריים תרגיל התגוננות אזרחית במרחב **שטח השיפוט של בת־ים.**

בתרגיל יבויימו תקריות מדומות של נפגעים ויושמעו פיצוצים.

התושבים מתבקשים לשתף פעולה, לפנות את מקומות התקרית ולהשמע להוראות השוטרים הפקחים".

מכרז מס' 6/74

קו־אופ. תל־אביב דן השרון

אגודה צרכנית שיתופית בע"מ

רחוב ביאליק 32, רמת־גן, טל. 6—5—4—3—739112

מציעה בזה למכירה:

מכונית פיאט

מס. רשוי 300658, דגם 124 ספציאל

שנת ייצור 1972

יש לצרף להצעה שיק בנקאי או ערבות בנקאית של 10% מגובה ההצעה.

את ההצעה יש להכניס למעטפה ולציין מכרז מס' 6/74.

את המעטפה הסגורה יש להכניס לתיבת המכרזים שתמצא במשרדנו, רח' ביאליק 32, רמת־גן, לא יאוחר מתאריך 8.11.74 בשעה 12.00.

את המכונית אפשר לראות ליד משרדנו ברחוב ביאליק 32, רמת גן ולפנות למחלקת המשק.

אין הנהלת האגודה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ההנהלה

מועצה מקומית באר־יעקב

מכרז פומבי מס' 7/74

המועצה המקומית מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות נקיון והחזקה ב־3 בתי־ספר.

דרישות המועמד:

נסיון בעבודה בהיקף גדול בשטח הנ"ל.

טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה.

בקשות למכרז יש להגיש למזכיר המועצה עד — 12.11.74.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

נחום איצקוביץ, ראש המועצה

מועצה מקומית באר־יעקב

מכרז פומבי מס' 6/74

המועצה המקומית מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע עבודות גנון והחזקה בכל הישוב כולל גנים ובתי"ס.

דרישות המועמד:

תעודות השכלה בתחום הגנון.

נסיון בעבודות גנון ויכולת לארגן עבודה בהיקף גדול.

טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה.

בקשות למכרז יש להגיש למזכיר המועצה עד 12.11.74

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

נחום איצקוביץ, ראש המועצה

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ

הכנסה לחיילי צה"ל בבהשית

הצגות מיוחדות:

ת"א: 2.11 ● 9.11 ● 17.11 ● 28.11

ירושלים: 4.11 ● חיפה 7.11

דון פסקואלה

אופרה מאת דוניצטי

ת"א: 3.11 ● 10.11 ● 16.11 ● 19.11 ● 23.11 ● 26.11 ● 30.11

באר־שבע: 21.11 „קרדי"

הרוזנת מריצה ● קלמן

תל־אביב: 11.11

לוצ'יה די לאמרמור

20.11 ● ריגולטו ● ורדי

18.11 ● לה טראויאטה ● ורדי

13.11 ● לה בוהם ● פוצ'יני

31.10 נשואי פיגארו ● מוצרט

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

תיאטרון ישראל

הערב 30.10

הבימה:

תעתוע — האולם הגדול.

מסע ארוך לתוך הלילה — תל־אביב — האולם הקטן.

הנ, הו ילדה — חיפה.

הקאמרי:

ביקור הגברת הזקנה — תל־אביב.

ברידג'

מאת רחל מטלון

בתחרות הגיעו משחקים כל הדרך לכהתפסים אותה יד, והכרוז יכול לראות, לאחר המשחק, כיצד הוזה בלתי־אפשרי לכאורה, בוצע בהצלחה בשולחן אחד. מובן שלעתים המושג „בלתי־אפשרי" נובע מהחוסר של הכרוז לנצל סיכויים נוספים.

סיכוי כפול

ברוב השולחנות הגיעו צפון־דרום לחוזה של 4 הארט, לאחר שדרום פתח בהכרזה של 1 הארט. גם היציאה של בלך דיאמונד היתה זהה ברוב השולחנות.

רוב השחקנים בדרום סמכו על חלוקה כאחוזת בקלאב (68%) ובנוסף לכך על סיכוי קטן של לחץ, אם היריבים אינם מבחקים ספיד בשלב מסוים של המשחק. כל השחקנים שבחרו בדרך זו נכשלו. לעומתם, רק שחקן אחד תיכנן את משחקו בצורה יעילה יותר:

לאחר שזכה בלקיחה ראשונה עם האלוף דיאמונד, בסך הכרוז את המלכה ובן־המלך של טליסים והמשיך עם דיאמונד קטן. מערב זכה בבן־המלך והמשיך בהארט. המלך בדומם זכה בלקיחה והכרוז שיחק את ה־10 דיאמונד שלליה הסליך ספיד. חיות וה־9 וה־8 דיאמונד נפלו ביד מזרח, הוגבה ה־7 דיאמונד בדומם ועליו השליך הכרוז קלאב מפסיד.

לכרוז היו שני סיכויים נוספים (פרט לחלוקה מאוזנת בקלאב) להשיג את הלקיחה העשירית: א) אם ביד מערב מלך, מלכה ובן המלך דיאמונד בודדים. ב) אם שלוש תמונות אלו מלוות בקלף רביעי ביד בערב.

אליפות אירופה לברידג' בישראל

אליפות אירופה לשנת 1974 תיערך זו הפעם הראשונה בישראל, בין ה־2 וה־16 לנובמבר. כל הארגונים יתקיימו בבלון „שרתון" בהרצליה. ומצפים לבואם של 600 משתתפים מבוכי שחקני אירופה המלווים עיתונאים רבים אשר יסקרו את המאורע. במרכז יותקן מסך ברידג'ראמה שיאפשר לצופים לעקוב אחרי המשחקים ולקבל הסברים נוספים מפי מומחי ברידג' נודעים. 20 משלחות של גברים ונשים יגיעו לארץ כדי לייצג את ארצם. גם ישראל מיוצגת על ידי נבחרת של נשים וגברים.

באחר שאליפות זו, ה־31, נערכת זו הפעם הראשונה מחוץ ליבשת אירופה, גאים מארגני ההתחרות בארץ, „ההתאגדות הישראלית לברידג'", על מבצע זה אשר השיבותו גדולה במיוחד לאור ההשלכות הפוליטיות הכרוכות בכל אירוע ספורטיבי בין־לאומי בתקופה זו.

	♠ A 10 ♡ K 5 3 ◇ 10 6 5 2 ♣ 8 6 4 2		
♠ J 9 7 6 5 2 ♡ 9 6 ◇ 9 8 3 ♣ J	צפ מז מע דר	♠ K Q ♡ 7 4 2 ◇ K Q J 4 ♣ Q 10 9 3	
	♠ 8 3 ♡ A Q J 10 8 ◇ A 7 ♣ A K 7 5		

קולנוע

הגבולות הצרים של הטלוויזיה

מאת זאב רב־נוף

„למי שייכת ירושלים?" — סרט טלוויזיה בלגי)

לדיונה טלוויזיוני בבעיות־השעה הבוערות, יש מיגבלות אובייקטיביות. כאשר אתה בא לעסוק בנושא, עליך להאיר כל הזוויות הקשות בבהירות פירבית ולהימנע ממסקנות שלך. אין זה סרט־קולנוע, בעל מוקד דראמטי והשקפה רעיונית מרכזית. כאן אתה רפורטר, האוסף חומר ומגיש אותו באכסניה; ואם השקפתך הפרטית תמצא דרך אל המסך, היא תערער את האיזון ואת האמינות של הסרט. היא תיראה מיד כמו תעמולה גסה והטלוויזיה לא נועדה להיות מכשיר־תעמולה. אלא מקרים שוליים, כמו מערכת־בחירות. מובן שאני מדבר על טלוויזיה של ארץ חפשית. בארץ שאינה חפשית הכל ממילא משועבד לתעמולה, לרבות הטלוויזיה.

אין ספק, שהדבר היה ברור לויקטור צ'יגלמן, הכתב של השבועון הצרפתי „נובל אובסרואטור" בישראל. כאשר לקח על עצמו משימה קשה מאד. הדרישה במיוחד, להציג השקפות שונות על שייכות ירושלים (צ'יגלמן כתב וביים יחד עם דאן־מארי דלמה). למי בעצם שייכת ירושלים מבחינה היסטורית־מוסרית? ליהודים, מוסלמים או נוצרים? מה יהיה הפתרון הצודק? צ'יגלמן מעלה כל אלה בשורה של מבוקים. בעיקר ראיונות עם אנשים שונים שיש להם מה לומר בנדון, ויש להם —

רוה. אולי, החשוב ביותר — „חוקה" אישית על העיר. אולם מרוב ההודלות הוא לא רק נשמר שלא לומר מי צודק. השם עצמו מציג את השאלה ומשאיר אותה פתוחה לצופה. הוא נמנע לחלוטין מלגעת, אף לא ברמז, בצד נוסף של הפרשה — מהו הפתרון הנבון, המפוכח, מה טוב לעיר ולתושביה. מעבר לנימוקים אישיים, סנטימנטליים, היסטוריים, דתיים. בסצינה אחת התגבר הסמל של המצב הזה במקרה, ולא היה לו שום המשך מכוון. זהו אותו רגע, בו מסביר יהודה האמיחי ז"ל, בעמדו עם המתגברת ליד חומות העיר, את סילופי ו'אורבאניסטיקה. לרגע אנו רואים באגוראמה של עיר מודרנית לכל דבר. כשלפתע, כדי להזכיר לנו את הפאראדוכס שאין זו עיר מודרנית לכל דבר, נשמעת בעירות־חמור. המצלמה פונה הנה אנחנו שוב היכן שהוא לפני מאות שנים. ילד ערבי רוכב על חמור חולף על פני החומה.

אפשר בהחלט להבין את היסוס של צ'יגלמן. השאלה היא, אם אפשר להכריע. ואני מדבר על המסגרת הנתונה, בלי גביעה כלשהי, חלילה, בהשקפותיו שלו. תהייגה אשר תהיינה (לזכותו כרפורטר טלוויזיוני אפוך יאמר, שאיני יודע מה הן השקפותיו). השאלה אם באמת היה צריך להימלט מהפיוס. ומתיאור הדופק של עיר. לא רק שאין כאן פיוס כלשהו בנושא פיוטי מטבעו. אלא שאין כאן גם עיר. היא איננה קיימת. היא ממוקדת במקומות קדושים לצדדים. מבחינת התוכן צימצם צ'יגלמן את הנושא „למי שייכת ירושלים" לגורמים כמו „לבני שייך הר־הבית" או „במקרה הטוב ביותר, „למי שייך הבית המסויים באבו־טור". גיבורות הסרט, ירושלים, היא הנעלם הגדול. עצמתה, יופיה הבדיר, רוחה הנצחי — אינה. ומה שקיים צולם בצורה רפורטרית־מהירה ורשלנית. בבבנים „טרפים" או קנטרסטים מדי רעתים בטישטוש רב.

ויקטור צ'יגלמן

מי שפיקפק ביכולתו של צ'יגלמן מעבר לאותה שיגרה טלוויזיונית לצודדים, בהחלט הדתות ולעימות. אם כי לא ישיר, בין נציגי העמים. גם אם לעתים נצצות גם בעיות אחרות, בעיקר מפי הנוער משני כה. המאפיינת את הסרט, מי שהטיל דופי בהיות שאפשר היה לעשות כאן הרבה יותר, ודאי הופתע כמוני מהסצינה הטובה ביותר. שעצמתה הפנימית ותרומתה להארת הבעיה הטראגית לא רק מוסלת בבהיר יד את השיטה כולה. אלא גם אומרת שכדאי היה לצלם סביב סצינה זו סרט שלם. מדובר בעימות איש ישיר בין שניים — ערבי שכרת מסכונת אבו־טור בשנת 1948, ומאז יושב במתנחלפים ליד ירוחו. לבין יהודי יוצא מארוקו. המתקשר עתה באותו בית שנבנש על־ידי בעליו. הפיסות הוא לכן, לא מעט תוקפני ומבין מאד — וזו המסרת. הערבי אינו מבין מדוע הבית אינו שייך לו. הריהו שלו והוא מעולם לא עשה רע ליהודים. הוא חי עמם בשלום. עד שבאה מלחמת הקוממיות ואז אומר לו היהודי: נאלצתי לברוח ממארוקו על נפשי כשרק כותנות לגופי. הכל השארתי שם. הכל נפל בידי הערבים. כך קיבלנו בית נטוש זה.

הסצינה הזו היא פנינה שתישאר בזכרון הקונפליקט, כתעודה שאינה זקוקה להבהרות. וכל מי שישכח במוהרה את הסרט כולו, ימשיך ויזכור את הסצינה הזו. משום שיש בה דראמה של עימות ישיר וביטוי לא על־ידי ניסוחים מצוחצחים, אלא אמת של חיים, של גורל אכזרי, בו שני האנשים הפשוטים הללו, הדעומדים עתה משני צדי המיתרס, לא קבעו מאומה. הם היו אביזרים קטנים וסבילים בידי ארון ההיסטוריה.

שורש הרעה

(הבסוף כעמוד 8)

קעתו בבעלים בישראל לא נתמכה.

ליהודים בעלי הון מחוץ לארץ יש מה לעשות בארץ: להקים מפעלי תעשיה בגליל ובנגב, אדרבא, ימלאו את השליחות הזאת וברכתנו תלווה אותם.

פלוני שביקש ללכד סגנוריה על ההון הפרטי הביא כדוגמא את הנדיב הגדול של בית רוטשילד בארץ־ישראל. אך הכבל אינו דומה לנמשל.

כפעלו של הנדיב היהודי לא היה קפיטאליסטי עסקי אלא חזוני. הנדיב הזרים את הונו לבניין ארץ שוממה ולא נושבה. אילו היתה דוגמא זאת לנגד עיני האחראיים ב„חברה לישראל" היו השקעותיהם נכנסות למפעלים התיישבותיים חלוציים. אם כי גם בימי הנדיב עמדו פקידיו בשבו מעשים שהביאו למרידות פועלים ולשביתות. והפגנות של איכרי השומרון. הכליל ויהודה נגד הפקידות. אינגנו מלולים במצביו הפילאנטרופיים של הבארון רוטשילד בימינו, אבל יתכנו החיובי למעשיו ולמבצעיו בבירים יהודים אחרים אינו צריך להביא־אותנו לריצה אמוק למסירת מפעלים מלכתיים להון פרטי ולוויתור כלשהו על הבעלות הלאומית על כפעלי המדינה.

יש להפסיק כל מכירה מפעלים ממלכתיים להון פרטי ולהתנגד לשותפות של ההון פרטי וממלכתי. ואם לשם כך יש לבטל חוזים שנחתמו עם ה„חברה לישראל" מהר לבטלם. מעשה „בנק קרדיטי" הוא תוצאה של „החטא הקדמון". כלופר של הסכבת שר האוצר לשותפות זו כבסיס למדיניותו הכלכלית, מתוך הגישה המחייבת משק „פלוראליסטי" ולא סוציאליסטי. אל נסבך עוד את המדינה במעשים ובמגבבות שאינם תואמים את צרכינו ההתיישבותיים. ואל נקבל עלינו אחריות להברות העוסקות בקומבינציות עסקיות קפיטאליסטיות לא טהורות ברומא, בלבנון ובבראזיליה.

אינגו יכולים לשחרר מאחריות מוסדות ואישים. מדובר בעיסקות משקיות, חברתיות ומוסריות, וכמה כסקנות כתחייבות מפרשה זאת:

● על רעדת חקירה לחקור את פרטי הכשלון, ולגלות לציבור כי היו האחראים לו.

● יש לכלול בביקורת את מדיניותה העסקית של הממשלה ריה.

● יש לשנות את החוק ולבטל את ההנחות וההסבות המיוחדות ל„חברה לישראל".

● יש לקבוע צורות חדשות של פיקוח וביקורת, שיצמצמו סבירות של מנהלים ויגדירו אכון ברור. יש לתת זכויות ותפקידים ברורים לחברי מרעצות המנהלים. כדי שלא יהיו רק מכשירים בידי הניהול, ולדרוש מהם אחריות לעשי המפעלים.

מה שקרה ב„חברה לישראל" — גרם לא רק לנזגע חמרי, אלא גם לזעזוע רוחני ומוסרי. לזעזוע הנאמן, אין לנו דרך אחרת אלא לשוב אל מדיניות „הסוציאליסטית" גם בתנאים של ימינו יפה כוחה של מדיניות זו. ואין לה תחלית. בתולדות מעשינו בארץ כבר היו מחדלים וכשלונות חברתיים. שהביאו לכשלונות משקיים; במקרה רזונבאום־„הדור" הכשלון הוא משקי, כלכלי, מוסרי וחברתי כאחד. ולכן יש להוציא מכנו מסקנות ולהפיק הרבה יותר. לסדר היום, כפי שעשינו לגבי פרשיות אחרות.

ברל רפטור

בתי־מרקחת

בירושלים

רמות אשכול, מרכז מסחרי, רמות אשכול, 280552; אלקודס אלכברא, רחוב הרון אל רשיד, 283333.

בתל אביב

הנביאים, רח' המלך ג'ורג' 72 טל' 286740; גורדאו, רח' בן־יהודה 183 טל' 242673.

בחיפה

הנביא, הנביא 33, 87312.

ברמת גן

תלפיות, רמת גן, אבא הלל 30.

בבני ברק

בני־ברק, רבי עקיבא 110, בני־ברק.

בחולון

נאות רחל, רח' אילת 36 (קרמה ב'ג).

בבת ים

הופמן, רח' דניאל 4.

בפתח תקוה

הירקון, שטמפפר 24.

בנתניה

מרכז.

קולנוע

תל־אביב

בשעות 4.30 — 7.15 — 9.30

אופיר — ההורו אנחנו צבעים

אסתר — מגרש השדים

אורלי — המרגלים

אלנבי — העוקץ 4.30 .7.10 .9.40

בן־יהודה — דוזה בייס

גורדון — בלדה לשוטל.

גת — אמריקן גראפיטי

דקל — משחקי חתול ועכבר 7.30 .9.30

דרייב אין — סקנדל בבית הזולים 7.30

השוחד 9.30

הוד — לפקה 4.30 .7 .9.30

המרכז — תיבת האלימות 10 .12 .2 .4 .7.30 .9.30

זמיר — בליתה

חן — ירח של נייר

לימור — מגרש השדים

מוגרבי — הכל לכבוד פיט

מתמיד — אביזרי הקרטה 10 .12 .2 .4 .7.30 .9.30

מקסים — אהובתי השפוטה

סינרמה — צ'רלי וחצי 7.15 .9.30

סינמה 1 — ישמבר

סטודיו — הלילה הגדולה

פאר — כשחקי בילוש 4.30 .7 .9.30

פריז — השפעת קרני גאמה על ציפורני החתול

צפון — 2 גברים בעיר

רמת־אביב — גשם עובר בגשם

תכלה — כוכב פרא

תמר — תשוקתה של בתולה

תל־אביב — זאראודין

יפו

נגה — נקמתו של ד"ר פייבס 10 .12 .2 .4 .7.15 .9.15

צליל — אהבת החיים 4 .7.15 .9.15

בת־ים

רמת־יוסף — אוגוסי 6.45 .9.15

חולון

ארמון — אוגוסי 7 .9.30

מגדל — צ'רלי וחצי 3.30 .7.15 .9.30

סביון — בולשת ניו־יורק 7.15 .9.30

אחד אחד על הכותנת 4.30

רמת־גן וגבעתיים

אורדע — אין עשן ללא אש

אואזיס — 3 העוקצנים

ארמון — הרולד ומוד 4.00 שלושת המוסקיטרים

גל־אור — השנגהן המקסים

הדר — צ'רלי וחצי

לילי — אכפים להטים

קט בלו 4

רמה — לפני הסערה

שביט — הפרפר

נתניה

אסתר — הפתיון 5.00 .7.00 .9.15

סטודיו — פתוח: שרית 7 .9

סגור: ההורו אנחנו צבעים 5 .7 .9

שרון — העוקץ 7 .9.30

חתיכת אש 4.30

הרצליה

דגניה — סיפורה של נימפומנית 7 .9

כפר־סבא

עמל — הדו־קרב הגורלי 8.15

רון — אגרופנית על אופנוע 7 .9

הוד־השרון

בית הפועלים —

תיאטרון לנוער ולילדים 4.00,

קיץ של ההתבגרות 8.15

חדרה

הוף — הצגה באידיש

פתח־תקוה

אורין — בסבך האימה 8.15

הדר — אוראן המאהבים הלוהטים 4 .7 .9.15

היכל — אמו אל בנאה

שלום — 3 העוקצנים 3.30 .7 .9.15

ירושלים

אדיסון — סודו של אב

אורין — מגרש השדים

אורנע — שובר הלבבות

ארנון — המים וטפים

אור־גיל — שנה טובה לאוהבים

הבירה — אהבה היא עדינה ואכזרית

חן — הדיילת מקופנהאגן.

ירושלים — כך היינו

סמדר — הפרפר

עדן — שלושת העוקצנים

רון — ירח של נייר

מיטשל — צ'רלי וחצי.

חיפה

אורין — הנבר השחור

אורה — פרנק סרפיקו

אורלי — העוקץ

אמפיתיאטרון — הזהוד אנחנו עצבנים

ארמון — ירח של נייר

אורות — נערת הסלפון והבלש בית רוטשילד —

גיון ומרי 6.45 .9.00

חן — הלילה הגדולה

מירון — מגרש השדים

עצמון — מגרש השדים

עממי — שלום לנצח

פאר — צ'רלי וחצי

רון — הכל למען פיט

שבים, הר הכרמל — יומו של הדולפין

קרית טבעון

יובל־אור — השוטר הצוחק 6.30

הזהר — דקמרון מס' 2 9.00

טלוויזיה לימודית

8.15 חשבון ה — פירוק למרימים; 9.05 לשון וספרות ב'—ה' — אני אוהב לצייר; 9.25 אנגלית ה'; 10.00 אנגלית ט'; 10.30 אנגלית ז'; 11.05 ביולוגיה ט' — מכונית מגדלת לי מיקרוסקופ אלקטרוני; 11.25 אנגלית ח'; 12.00 טרטוס ט' — אימוטריה; 12.20 גיאומטריה ו' — מתוגה וסרגל; 12.40 ספורים — יוסי וכנור הקסמים; 13.00 טבע/פיסיקה ז' — במצולות אוקינוס האויר; 13.25 פרקי ספרות ז'—ט' — משלי קרילוב; 16.00 על צבים וארנבים — בי מעגל קטן; 16.16 לבנין הכדור הגדול — סרט טבע ה'—ז'; 16.41 אלומגיום — סדרת הסכרגלגיה; 17.00 אמנות בת זמננו — סרט אמנותי.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכניות ילדים — 17.32 משפחת פרטרידג'; 18.00 — סרטים מצוירים; תכניות ערבית; 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — „סיפורו שלי"... 19.05 — כרטיס ביקור; 19.27 — סקירת תכניות; 19.30 — חדשות; 20.00 — האוכלוסיה והפרופסור; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — סרט קולנוע „בואו לאכול" (זכה בפרס האוסקר ב־1936); 22.40 — מדברי חז"ל על שם טוב והדשות.

הגל הקל

6.00 מה טובו; 6.10 התעמלות; 6.20 שעון מוסיקלי; 6.59 רגע של עברית; 7.00 הבוקר הזה וסקירת עתוני הבוקר; 7.35 זמר זמר לך; 7.55 אור ירוק; 8.15 בוקר טוב; 8.55 בעקבות החדשות; 9.05 המשך בוקר טוב; 10.05 כאן בבית; 11.40 לאן הערב; 12.05 במקצב יוצר; 12.30 שירים משלנו; 13.05 בחצי היום; 14.10 כאן אהוד מנור; 15.52 על רגל אחת; 16.10 רגע של עברית; 16.11 מבחירי המסך הגדול; 16.30 בתקווה שתבין את הרמז; 16.35 המשך משירי המסך הגדול; 17.05 מני מני; 18.05 לאור הזכרונה; 18.45 היום בספורט; 21.05 אני חדש בארץ; 21.30 פינת הג'אז — תזמורת „ברלהאוזר" עם הזמרה אנג'י דזמדיי; 22.05 עד הצות בחיפה (כל היממה חדשות כל שעה)

רדיו רשת א

8.10 קונצרט בוקר — אלדורבגדיני: סימפוניה לשתי תזמורות. כלייקשת הארגן (מורים אגודה, מרסל לאגורה, ההוהקה הכלית של בולוניה בנצוח טיטו גוטי). מוצארט: סימפוניה קונצרטית במי־במול מג'ור לכנור, ולוויולה, ק. 364 (סולנים: יאשה חפץ ווליאם פרימרוז, מנצח: איוולר סלומון). ברהמס: ווריאציה על נושא של היידן, אופוס 56א' (התזמורת הסימפונית הלונדונית בנצוח אנטל דוראטי); מסקאני: אינטרמצו מתוך „קבלריה רוסטיקנה" (מנצח: ביזופה פטאנה). סרסטה: קטע קונצרטי לנבל ולתזמורת (סולן: ביגאמור ובאלטה מנצח: דאן מאר־סינון). בטהובן: סימפוניה מס. 4 בסי־במול מג'ור, אופוס 60 (תזמורת שוויץ המערבית בנצוח ארנסט אנסרמה); מאהלר: קונצרטו לאבוב ולתזמורת (סולן: פרנטישק האנטק, מנצח: מרטין טורנובסקי). נילסן: סימפוניה מס. 2 (התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק בנצוח לאונרד ברנשטיין); 11.00 עברית לעם: 11.15 ידעתי ספר — לכתות הבינוניות; 11.35 שיר ופזמון; 12.15 אנגלית למתקדמים; 12.35 פרקי גבינה — שוברט: פנטסיית „הנודד" מבחן: הפסנתרן אילן רוגוב; 13.05 קונצרט צהרים — בליני: קונצרטו במי־במול מג'ור לאבוב ולתזמורת (סולן: היינץ הוליגר). סקריאבין: סימפוניה מס. 3 בדו־מינור („הפואמה האלוהית") (התזמורת הסימפונית הרוסית בנצוח ייבגני סבטלאנוב); 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — „קופי הבקוקי". „פירות הזהב"; לילדים הגדולים — „שאול ויהונה"; 15.05 רדיודע — משדרים להרחבת הדעת; 15.30 למורה — הדרכה למורים; 15.50 סקירה על ספרי חודש; 16.10 רגע של עברית; 16.11 בין קודש לחול; 17.10 תזמורת כלי־נשיפה; 17.40 החידון המוסיקלי; 18.05 על אנשים ומספרים; 18.30 מרגדון שעון הזהב; 18.55 לחקלאי — סקירת פגעים; 19.00 היום הזה; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: שופטים, פרקים י"ט, כ', כ"א; 20.05 באומר ובצליל — קריאת מיומנו של סרן קירקגור מפי בתיה לנצט, נגינה מיצירות ברהמס, שוסטקוביץ', הנדל, ראבל, ויואלדי, ברטוק, שומאן ובאך — בהווני בידיה פסנתרנית אורח רותם; 21.20 פרקי חזנות „בבקשתך"; 22.05 ספורו של תיק; 23.05 הקונצרט שלי; 00.10 רגע של שיר.

גלי צה"ל

5.58 — ברכת השחר; 6.05 — צלילי בוקר; 8.05 — יומן הבוקר; 9.05 — ד"ש עם שיר; 9.55 — פנס כיס; 10.05 — חמים וטפים; 10.55 — מילה בסלע; 11.05 המשך חמים וטפים; 11.55 — הסקופ שלי; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כוכב בצהריים; 12.55 — כי יוצא. מי לפסיד; 13.05 — „נירואין נוסח גידרשיך; 14.05 — שתים עד ארבע; 16.05 — מבצעי המרגנית; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים לכולכם; 18.05 — מן הקצה אל הקצה; 19.05 — כרטוכבם; 20.05 — הקונצרט השבועי — „מעשה בחייל" מאת סטרווינסקי בביצוע שרגא פרידמן ונגני האנסמבל הקאמרי בניצוח גארי ברתיני; 21.05 — תיבת נח; 22.05 — הלילה; 23.53 — שיחות חצות; 00.05 — יומן חצות; 00.30 — ציפורי לילה; 2.00 — מבזק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב־03.00 04.00, 05.00); 2.05 — שעה קטנה של נעימות; 3.05 — פדרכים אל תוך השחר עד 5.58 (כל היממה חדשות כל שעה)

המועצה המקומית קרית־טבעון

מכרז מס' 10—74/75

מכריזים בזה על קבלת הצעות מכבר בנות 2 מקלטים צבוריים במקומות הבאים:

רחוב הצפורניה, רחוב יהודה הנשיא פנת בורוכוב.

התכניות, רשימת הכמויות והמפרטים הטכניים, אפשר לקבל בבזכירות המועצה בכל יום בשעות העבודה הרגילות.

לשם קבלת החומר, יש להכניס לקופת המועצה המקומית בצד תכניות — 150 ל"י שלא יוחזרו. סיור קבלנים במקום והסברים לשאלות ינתנו ביום ראשון, 3.11.74 בשעה 10.00 בבוקר — במשרדי המועצה.

ההצעות במעטפה סגורה בציון „מקלטים" יש להכניס לתיבת ההצעות שבמזכירות המועצה עד ליום שני, 11.11.74 בשעה 12.00.

בעל ההצעה יפקיד בידי גזבר המועצה ערבות בנקאית שתביה את דעתו.

אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ע. בן דויד, ראש המועצה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, מחוז הדרום

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 102/03/26 — ברעבה מקומית ירוחם — יעוד שטח לבתי מגורים ובוסדות ציבור — גוש 3923", ביחוד עם התשריט המצורף אליה.

גבולות התכנית הם: מצפון — רוד הצנחאות, מרכז קהילתי, בדרום — שטח לבניה פרטית; מזרח — בתי אסבסט ובריכת שחיה; מערב — בית ספר תיכון נתיבי עם.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גבל איתו רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות להבניה במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. הדריבון

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

י"ב שבט תשל"ד (5.2.74)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' פת/754 בתי מגורים בני 3 קומות, הרחבת הדרך וקביעת שטח ציבורי פתוח", ביחוד עם התשריט המצורף אליו.

האלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6376 חלקה 57 ברחוב גרינשטיין מס' 11 בפתח־תקוה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גבל אותה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(חתום) א. היין

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: י"ז תשרי תשל"ה — 3.10.74

יש לי עניין בדבר

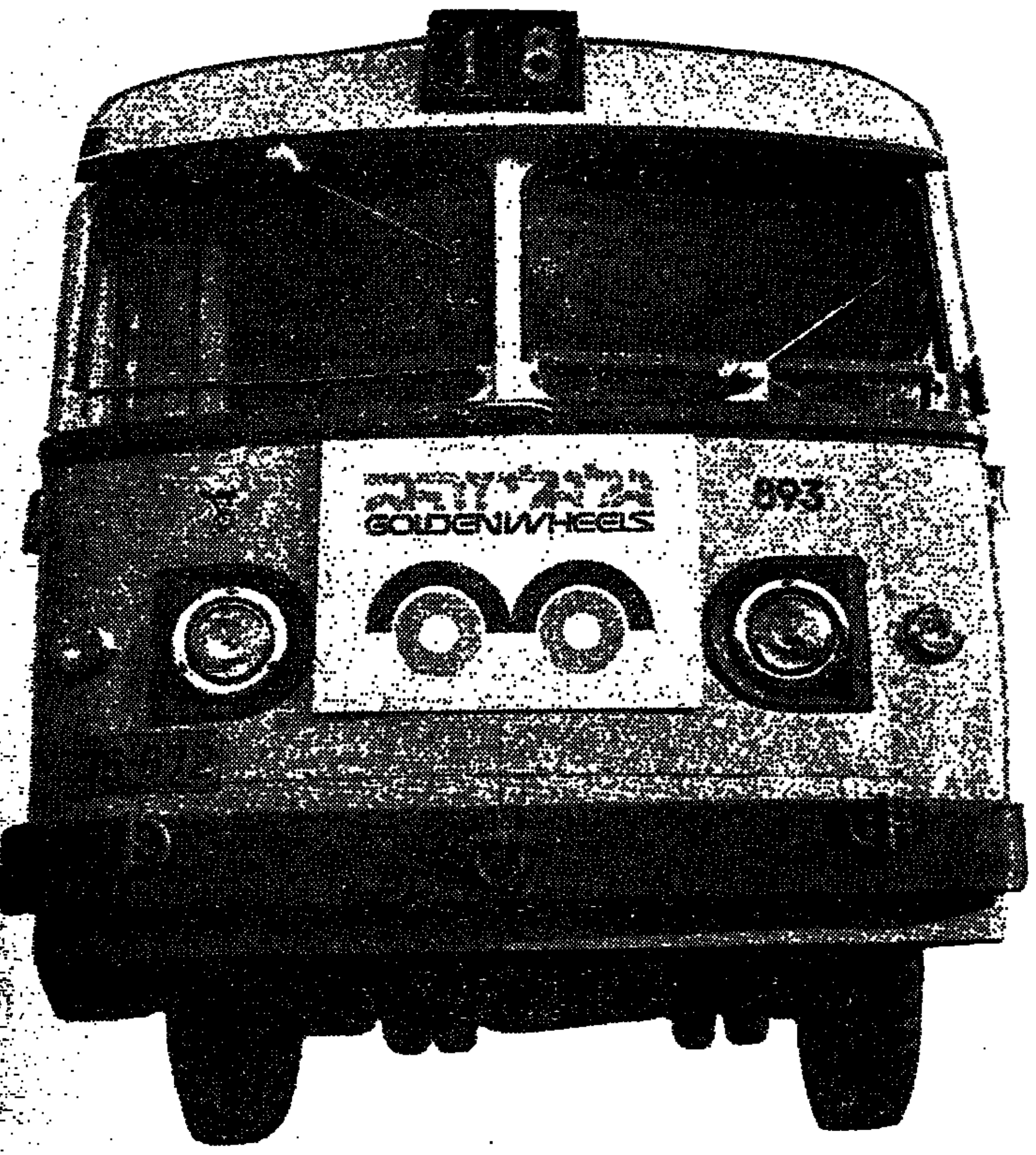

פרסומת בתחבורה

מלווה את הצרכנים
יום יום וכל היום
במחיר הנמוך ביותר
מכל צינורות הפרסום

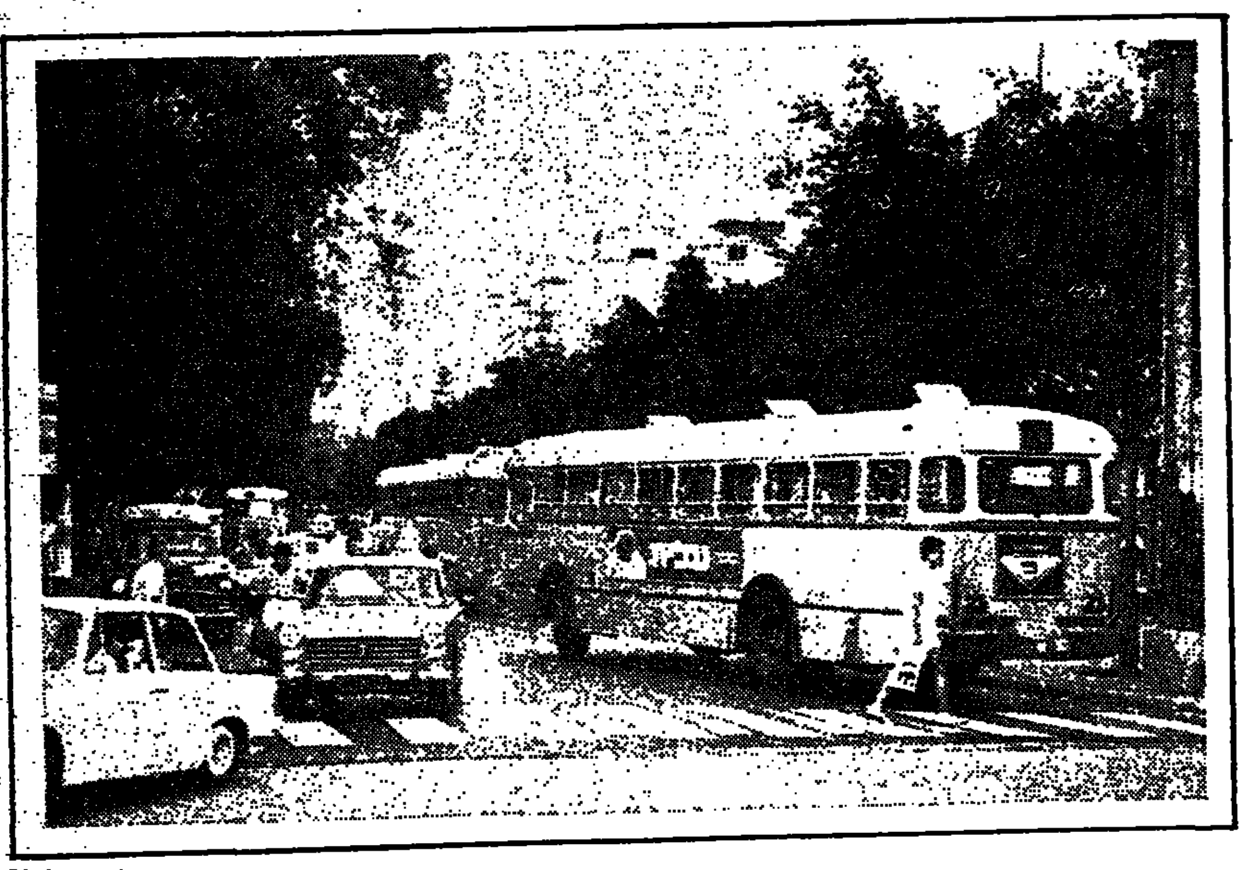

תועלת מפרסומת יעילה

חשיפה	מחיר נמוך	
תפוצה	התבלטות	← תגובה
שימת לב	תדירות	

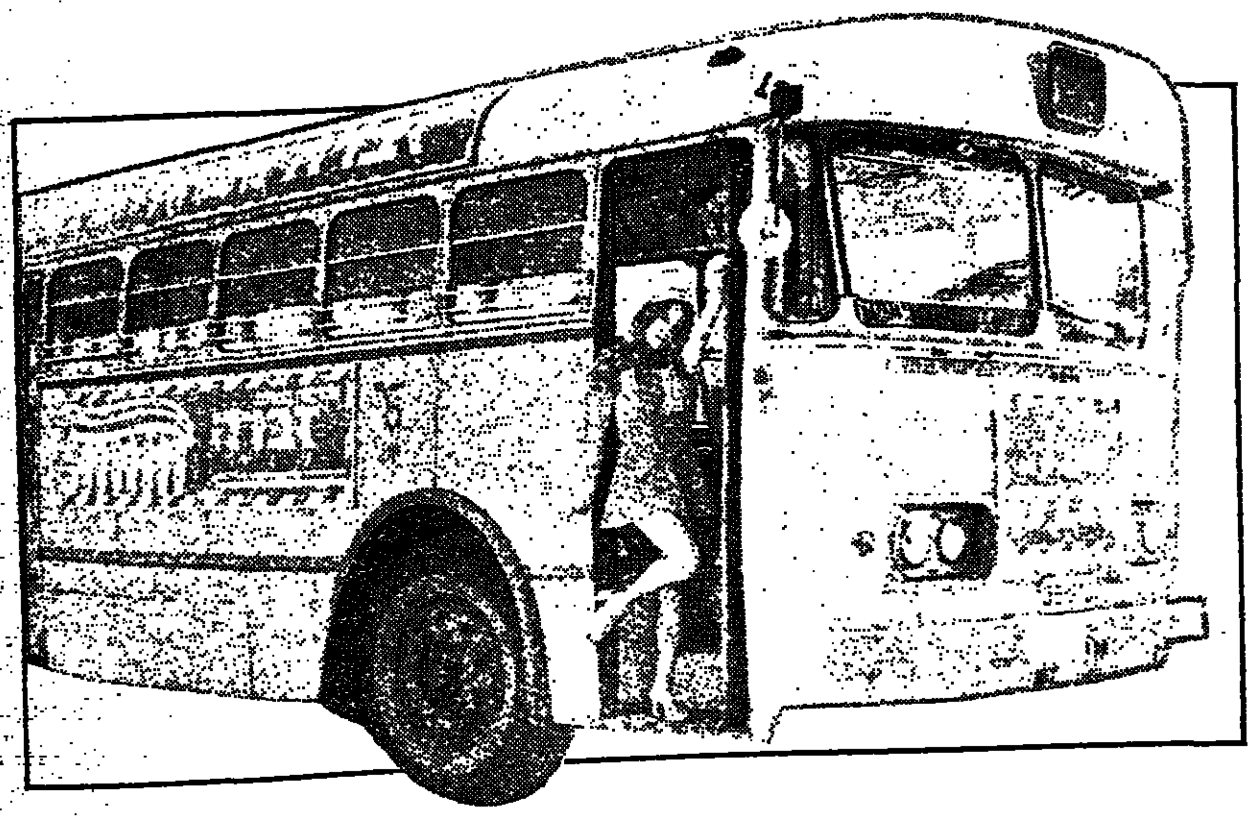

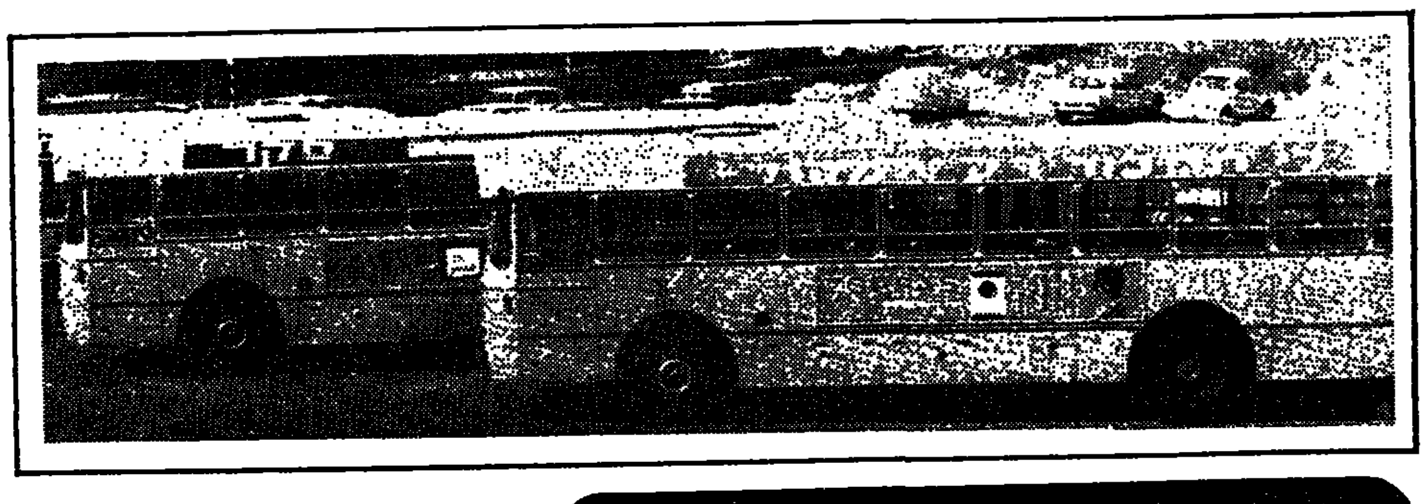

**פרסומת באוטובוסים
19 שעות ביממה
6 ימים בשבוע**

גלגלי זהב
GOLDEN WHEELS

ברי פרסומת בתחבורה (ישראל) בע"מ
שד' שאול המלך 39 ת-א, טל. 257111